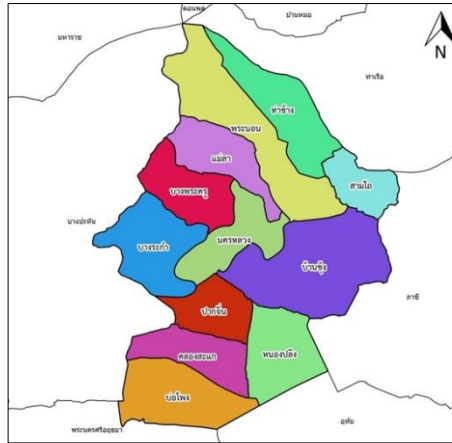

แผนพัฒนาการเกษตรประจำตำบลคลองสะแก ระดับตำบล ปี ๒๕๖๖-๒๕๗๐

จัดทำโดย

นางสาวเพ็ญผกา หมัดโน้ต

นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรปฏิบัติการ

สำนักงานเกษตรอำเภอนครหลวง จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

หลักฐานประกอบการพิจารณาการประเมินผลการปฏิบัติราชการ ปี ๒๕๖๖
ของนักวิชาการส่งเสริมการเกษตร ตัวชี้วัดที่ ๑.๒ ระดับความสำเร็จของการจัดทำแผนพัฒนา
การเกษตรระดับตำบล ปี ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐

คำนำ

กรมส่งเสริมการเกษตรกำหนดให้สำนักงานเกษตรอำเภอดำเนินการจัดทำแผนพัฒนาการเกษตรระดับตำบล โดยใช้กลไกของศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบล (ศบกต.) ดำเนินการจัดทำและเสนอแผนพัฒนาการเกษตรระดับตำบลบูรณาการร่วมกับแผนพัฒนาท้องถิ่น (พ.ศ.๒๕๖๑-๒๕๖๕) เพื่อใช้เป็นกรอบการจัดทำโครงการประจำปีเสนอขอรับการสนับสนุนงบประมาณจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และตามระบบส่งเสริมการเกษตรกำหนดให้แผนพัฒนาการเกษตรในระดับเป็นองค์ประกอบหนึ่งของระบบส่งเสริมการเกษตรที่เป็นกลไกหลักในการขับเคลื่อนงานในพื้นที่ และจากการประกาศใช้ยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี เป็นกรอบการพัฒนาประเทศในระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ.๒๕๖๑-๒๕๘๐)

การจัดทำแผนพัฒนาการเกษตรระดับตำบล เป็นการวางแผนปรับปรุงพัฒนาอาชีพการเกษตร โดยมุ่งการสร้างรายได้ การฟื้นฟูและเสริมสร้างความเข้มแข็งของเกษตรกรในการพัฒนาการผลิต ด้านการเกษตร ภายใต้ศักยภาพของพื้นที่และศักยภาพของชุมชน และเพื่อให้เป็นไปตามนโยบายพื้นฐานแห่งรัฐที่บัญญัติภายใต้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๕๐ มาตราที่ ๗๘ ที่รัฐจะต้องกระจายอำนาจให้ท้องถิ่น พึ่งตนเองและตัดสินใจในกิจการท้องถิ่นได้เอง มาตราที่ ๗๙ รัฐต้องส่งเสริมและสนับสนุนให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการสงวน บำรุงรักษา และใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติและ ความหลากหลายทางชีวภาพอย่างสมดุล และมาตราที่ ๘๔ รัฐจะต้องส่งเสริมการรวมตัวของเกษตรกรเพื่อวางแผนทางการเกษตร และรักษาผลประโยชน์ร่วมกันของเกษตรกร

สำนักงานเกษตรอำเภอนครหลวง ได้ดำเนินการจัดตั้งคณะทำงานการจัดทำแผนพัฒนาการเกษตรระดับตำบลคลองสะแก โดยมีคณะกรรมการบริหารศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบลและนักวิชาการส่งเสริมการเกษตรประจำตำบล ร่วมกันรวบรวม จัดเก็บ วิเคราะห์ สังเคราะห์ข้อมูล เพื่อกำหนดทิศทางเป้าหมายการพัฒนา และจัดทำแผนพัฒนาการเกษตรระดับตำบล เพื่อสร้างความเข้าใจ อำนวยความสะดวก และเป็นแนวทางปฏิบัติ ให้กับเจ้าหน้าที่ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องและผู้ที่เกี่ยวข้องต่อไป

นางสาวเพ็ญผกา หมดไธต์
สำนักงานเกษตรอำเภอนครหลวง
กรกฎาคม ๒๕๖๖

สารบัญ

	หน้า
สารบัญตาราง	(๓)
สารบัญภาพ	(๔)
บทที่ ๑ ข้อมูลสภาพทั่วไป	
๑ ที่ตั้ง อาณาเขต ขอบเขตการปกครอง	๑
๑.๑ ที่ตั้ง ขนาดพื้นที่	๑
๑.๒ อาณาเขตติดต่อ	๑
๑.๓ การแบ่งเขตการปกครอง	๒
๒ ลักษณะภูมิประเทศ (Topographic)	๒
๒.๑ สภาพพื้นที่ภูเขา ป่าไม้ ที่ราบสูง ที่ราบลุ่ม	๒
๒.๒ ลักษณะดิน กลุ่มชุดดิน	๒
๓ สภาพภูมิอากาศ	๓
๓.๑ ลักษณะภูมิอากาศ	๓
๓.๒ ฤดูกาล	๓
๓.๓ ปริมาณน้ำฝน	๔
๓.๔ อุณหภูมิและความชื้นสัมพัทธ์	๔
๔ เส้นทางคมนาคม	๗
๔.๑ เส้นทางคมนาคมระหว่างตำบล	๗
๔.๒ ถนนหลวงเชื่อมต่อระหว่างภาค/จังหวัด/อำเภอ	๗
๕ แหล่งน้ำและระบบชลประทาน	๘
๖ สภาพเศรษฐกิจและสังคม	๙
๖.๑ โครงสร้างทางเศรษฐกิจที่สำคัญ	๙
๖.๒ ประชากร	๙
๖.๓ การศึกษา	๙
๖.๔ สาธารณสุข	๙
๖.๕ ศาสนา	๙
๖.๗ ประเพณีและวัฒนธรรม	๙
๗ การใช้ประโยชน์ที่ดิน	๑๐
๘ ข้อมูลด้านการเกษตรที่สำคัญ/พืชเศรษฐกิจที่สำคัญ	๑๑
๙ องค์กร/สถาบันต่างๆ	๑๒
บทที่ ๒ การวิเคราะห์สถานการณ์การเกษตรของตำบล	
๑ ข้อมูลประกอบการวิเคราะห์พื้นที่ของตำบล	๑๓
๑.๑ เกษตรกรและองค์กรเกษตรกร	๑๓
๑.๒ ศักยภาพพื้นที่/ทรัพยากรการเกษตร	๑๘
๑.๓ สินค้าเอกลักษณ์ประจำถิ่น/สินค้า GI	๒๔

๑.๔ สินค้าเกษตรที่สำคัญ	๒๔
๑.๔.๑ ชนิดสินค้า ข้าว	๒๔
๑) พื้นที่เหมาะสม/ไม่เหมาะสม	๒๔
๒) ปริมาณการผลิต	๒๘
๓) สถานการณ์การใช้เทคโนโลยีการผลิต	๒๘
๔) ภูมิทุนการเพาะปลูก	๒๙
๕) ต้นทุนการผลิต	๒๙
๖) สถานการณ์การตลาด/วิถีการตลาด	๓๐
๗) เกษตรกรต้นแบบในพื้นที่	๓๑
๑.๔.๒ ชนิดสินค้า กล้วยน้ำว่า	๓๑
๑) พื้นที่เหมาะสม/ไม่เหมาะสม	๓๑
๒) ปริมาณการผลิต	๓๓
๓) สถานการณ์การใช้เทคโนโลยีการผลิต	๓๓
๔) ภูมิทุนการเพาะปลูก	๓๕
๕) ต้นทุนการผลิต	๓๕
๖) สถานการณ์การตลาด/วิถีการตลาด	๓๕
๗) เกษตรกรต้นแบบในพื้นที่	๓๖
๑.๔.๓ ชนิดสินค้า มะม่วง	๓๖
๑) พื้นที่เหมาะสม/ไม่เหมาะสม	๓๖
๒) ปริมาณการผลิต	๓๗
๓) สถานการณ์การใช้เทคโนโลยีการผลิต	๓๗
๔) ภูมิทุนการเพาะปลูก	๓๙
๕) ต้นทุนการผลิต	๓๙
๖) สถานการณ์การตลาด/วิถีการตลาด	๓๙
๗) เกษตรกรต้นแบบในพื้นที่	๓๙
๒ ประเด็นปัญหา สภาพปัญหาแนวทางการแก้ไขปัญหา	๔๐
๓ การจัดทำ TOWS Matrix	๔๔
บทที่ ๓ ทิศทางและแนวทางการพัฒนาการเกษตรระดับตำบล	๔๗
๑ แนวทางการพัฒนา	๔๗
๑.๑ พัฒนาการผลิตรายสินค้า (พืช/ปศุสัตว์/ประมง)	๔๗
๑.๒ พัฒนาเกษตรกร/กลุ่ม/องค์กร	๔๘
๑.๓ พัฒนาพื้นที่และทรัพยากรการเกษตร	๕๐
๒ สรุปรูปโครงการและงบประมาณตามแผนพัฒนาการเกษตร	๕๑
ภาคผนวก	๕๘

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
๑ แสดงปริมาณน้ำฝน เป็นรายเดือน พ.ศ. ๒๕๖๓ - ๒๕๖๕	๕
๒ แสดงอุณหภูมิ เป็นรายเดือน พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๖๓	๖
๓ แสดงความชื้นสัมพัทธ์ เป็นรายเดือน พ.ศ. ๒๕๕๙ - ๒๕๖๑	๖
๔ แสดงลักษณะของการใช้ประโยชน์ที่ดิน	๑๐
๕ แสดงข้อมูลการปลูกพืชเศรษฐกิจที่สำคัญของตำบลคลองสะแก	๑๑
๖ ข้อมูลกลุ่มยูวเกษตรกร กลุ่มแม่บ้านเกษตรกร กลุ่มส่งเสริมอาชีพการเกษตร ตำบล คลองสะแก	๑๒
๗ แสดงหัวหน้าครัวเรือนจำแนกตามอายุ	๑๓
๘ แสดงลักษณะการประกอบอาชีพเกษตรกร	๑๔
๙ แสดงลักษณะการถือครองที่ดินของเกษตรกร	๑๔
๑๐ แสดงลักษณะประเภทเอกสารสิทธิ์	๑๕
๑๑ แสดงจำนวนและสมาชิกสถาบันเกษตรกร	๑๖
๑๒ แสดงจำนวนแหล่ง/ศูนย์เรียนรู้และบริการด้านการเกษตร	๑๖
๑๓ แสดงข้อมูลอาสาสมัครเกษตร	๑๖
๑๔ แสดงข้อมูลปราชญ์ชาวบ้าน อำเภอนครหลวง	๑๗
๑๕ ศูนย์เครือข่ายของศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร	๑๗
๑๖ แสดงทรัพยากรดิน	๒๐
๑๗ แสดงพื้นที่ตามเขตความเหมาะสมในการปลูกข้าว	๒๔
๑๘ แสดงพื้นที่ปลูกข้าว	๒๖
๑๙ แสดงพื้นที่ปลูกข้าวตามความเหมาะสม	๒๗
๒๐ แสดงปริมาณการปลูกข้าว	๒๘
๒๑ แสดงต้นทุนการผลิตข้าว ปี ๒๕๖๕/๖๖	๒๙
๒๒ แสดงจุดรับซื้อผลผลิตข้าวอำเภอ นครหลวง	๓๑
๒๓ แสดงพื้นที่ปลูกกล้วยน้ำว้า	๓๒
๒๔ แสดงปริมาณการผลิตกล้วยน้ำว้า	๓๓
๒๕ แสดงปฏิทินการเพาะปลูกกล้วยน้ำว้า	๓๕
๒๖ แสดงต้นทุนการผลิตกล้วยน้ำว้า	๓๕
๒๗ แสดงพื้นที่ปลูก	๓๖
๒๘ แสดงปริมาณการผลิตมะม่วง	๓๗
๒๙ แสดงปฏิทินการเพาะปลูกมะม่วง	๓๙
๓๐ แสดงต้นทุนการผลิตมะม่วง	๓๙
๓๑ แสดงประเด็นปัญหา สภาพของปัญหาแนวทางการแก้ไข	๔๐
๓๒ แสดงการวิเคราะห์ตาราง TOWS Matrix	๔๔
๓๓. ตารางสรุปโครงการและงบประมาณตามแผนพัฒนาการเกษตรระดับอำเภอ/ตำบล	๕๑

สารบัญรูปรูปภาพ

ภาพที่	หน้า
๑ แผนที่แสดงขอบเขตการปกครอง	๑
๒ แผนที่แสดงชุดดิน	๒
๓ แสดงปริมาณน้ำฝนเฉลี่ย	๔
๔ แสดงอุณหภูมิเฉลี่ย ปี พ.ศ. ๒๕๖๔	๕
๕ แผนที่แสดงเส้นทางคมนาคมในเขตอำเภอนครหลวง	๗
๖ แผนที่แสดงแม่น้ำ เส้นทางน้ำ	๘
๗ แผนที่แสดงลุ่มน้ำ	๘
๘ แผนที่แสดงเขตชลประทาน	๙
๙ แผนที่แสดงการใช้ประโยชน์ที่ดิน	๑๐
๑๐ กราฟแสดงการใช้ประโยชน์ที่ดิน	๑๑
๑๑ แสดงข้อมูลการปลูกพืชเศรษฐกิจที่สำคัญ	๑๑
๑๒ แสดงหัวหน้าครัวเรือนเกษตรกรจำแนกตามอายุ	๑๓
๑๓ แสดงลักษณะการประกอบอาชีพ	๑๔
๑๔ แสดงลักษณะการถือครองที่ดิน	๑๕
๑๕ แสดงประเภทเอกสารสิทธิ์	๑๕
๑๖ แสดงที่ตั้งศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร	๑๘
๑๗ แผนภูมิพื้นที่ทรัพยากรดิน	๒๑
๑๘ แผนที่ทรัพยากรดิน	๒๑
๑๙ แสดงจำนวนแหล่งน้ำใต้ดิน	๒๒
๒๐ แสดงแหล่งน้ำใต้ดิน	๒๒
๒๑ แสดงแม่น้ำ	๒๓
๒๒ แสดงลุ่มน้ำ	๒๓
๒๓ แสดงเขตชลประทาน	๒๔
๒๔ แสดงเขตความเหมาะสม (พื้นที่ศักยภาพ) สำหรับปลูกข้าว	๒๕
๒๕ แผนภูมิแสดงเขตความเหมาะสม (พื้นที่ศักยภาพ) สำหรับปลูกข้าว	๒๕
๒๖ แสดงพื้นที่ปลูกข้าว	๒๖
๒๗ แสดงพื้นที่ปลูกข้าวตามความเหมาะสม	๒๗
๒๘ แผนภูมิแสดงพื้นที่ปลูกข้าวตามความเหมาะสม	๒๗
๒๙ แสดงปริมาณการปลูกข้าว	๒๘
๓๐ แสดงปฏิทินการปลูกข้าว	๒๙
๓๑ แสดงวิถีการตลาดข้าว	๓๐
๓๒ แสดงแหล่งรับซื้อข้าว	๓๑
๓๓ แสดงการผลิตกล้วยน้ำว้า	๓๒
๓๔ แสดงจำนวนพื้นที่การปลูกมะม่วง	๓๗

บทที่ ๑ ข้อมูลสภาพทั่วไป

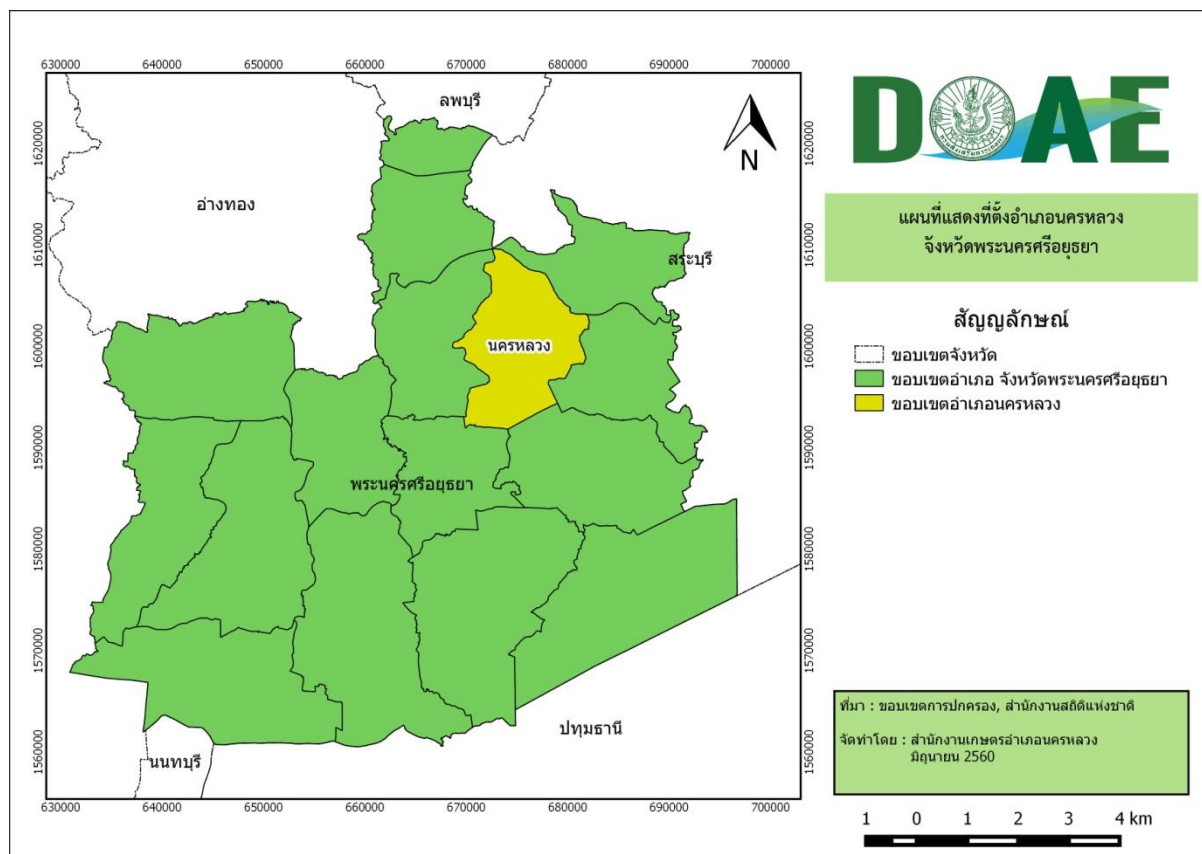
๑ ที่ตั้ง อาณาเขต ขอบเขตการปกครอง

ตำบลคลองสะแก เป็น ๑ ใน ๑๒ ตำบลของอำเภอนครหลวง มีระยะห่างจากอำเภอนครหลวงประมาณ ๕ กิโลเมตร แม่น้ำป่าสักไหลผ่าน หมู่ที่ ๒ และ ๔ มีลักษณะเป็นที่ราบลุ่มน้ำท่วมถึง พื้นที่หมู่ที่ ๑ ถึง ๕ อยู่ในเขตชลประทานเรียงราย

๑.๑ ที่ตั้ง ตำบลคลองสะแก ตั้งอยู่ทางใต้ของอำเภอนครหลวง ซึ่งเหนือตำบลบ่อโพรง มีพื้นที่ประมาณ ๖.๖๔ ตารางกิโลเมตร หรือประมาณ ๔,๑๕๕ ไร่

๑.๒ อาณาเขตติดต่อของตำบลคลองสะแก มีดังนี้

ทิศเหนือ	ติดต่อกับ	ตำบลปากจั่น อำเภอนครหลวง
ทิศใต้	ติดต่อกับ	ตำบลบ่อโพรง อำเภอนครหลวง
ทิศตะวันออก	ติดต่อกับ	ตำบลหนองปลิง อำเภอนครหลวง
ทิศตะวันตก	ติดต่อกับ	ตำบลบางเตือ อำเภอบางปะหัน

ภาพที่ ๑ แผนที่แสดงที่ตั้ง อาณาเขต ขอบเขตการปกครอง

๑.๓ การแบ่งเขตการปกครอง ตำบลคลองสระแก อยู่ในเขตการปกครองขององค์การบริหารส่วนตำบลคลองสระแก แบ่งการปกครองออกเป็น ๕ หมู่บ้าน โดยมีผู้นำชุมชน ดังนี้

๑. นางสาวชูลี	ส่งกลิ่น	ผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่ ๑	ชื่อหมู่บ้านมอญ
๒. นางทองเปลว	สาทรเชื้อ	ผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่ ๒	ชื่อหมู่บ้านคลองสระแกใต้
๓. นายวิรัชต์	งามนิกร	ผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่ ๓	ชื่อหมู่บ้านคลองสระแก
๔. นายสอด	อ่อนหวาน	กำนันตำบลคลองสระแก	ชื่อหมู่บ้านคลองสระแกเหนือ
๕. นายขวัญเมือง	เรืองแก้ว	ผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่ ๕	ชื่อบ้านสวนกล้วย

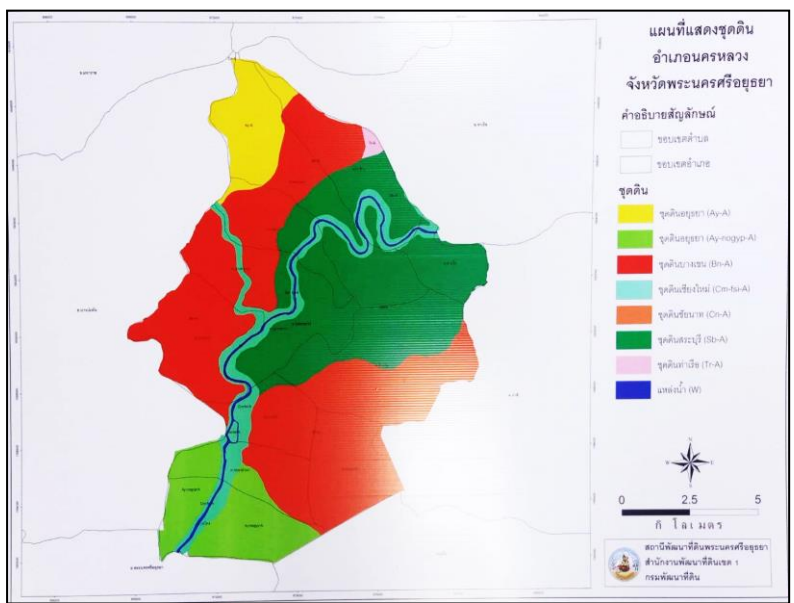
๒ ลักษณะภูมิประเทศ (Topographic)

๒.๑ ตำบลคลองสระแก สภาพภูมิประเทศมีลักษณะเป็นที่ราบลุ่มและที่ราบเป็นส่วนใหญ่ มีที่ดอนบางส่วน และมีแม่น้ำป่าสักไหลผ่านกลาง จึงเหมาะสำหรับการทำนาและเพาะปลูก มีลักษณะภูมิประเทศดังนี้

๑. ที่ราบลุ่ม ส่วนใหญ่อยู่ริมแม่น้ำป่าสักอยู่ทางทิศตะวันออกของตำบลได้แก่ บริเวณหมู่ที่ ๒, ๔ แต่ในปัจจุบันน้ำน้อยจึงทำให้ในฤดูฝนน้ำไม่มากนัก
๒. ที่ราบและที่ราบเชิงคอน ส่วนใหญ่อยู่บริเวณฝั่งตะวันออกของแม่น้ำป่าสัก อยู่บริเวณหมู่ที่ ๑, ๓, ๕ บริเวณนี้คลองจะส่งน้ำมาให้

๒.๒ สมรรถนะของดิน ดินในตำบลคลองสระแก ลักษณะดินส่วนใหญ่เป็นดินเหนียวปนร่วนและปนทรายเป็นบางส่วน ตามลักษณะของดินดังนี้

ชุดดินบางเขน ลักษณะและสมบัติของดิน เป็นดินลึก ดินบนเป็นดินเหนียว สีเทาเข้มมีจุดประสีน้ำตาลปนเหลือง ปฏิกริยาดินเป็นกลาง (pH ๗.๐) ดินบนตอนล่าง เป็นดินเหนียวสีเทาถึงสีเทาปนน้ำตาลอ่อน จุดประสีน้ำตาลแก่ ดินบนมีสีเทาเข้มหรือสีดำ มีจุดประสีน้ำตาลแก่หรือสีแดงปนเหลือง ปฏิกริยาดินเป็นกรดเล็กน้อย (pH ๖.๕) ดินล่างตอนล่างเป็นดินเหนียว มีสีน้ำตาลปนเทาหรือสีเทา ปฏิกริยาดินเป็นกรดเล็กน้อย (pH ๖.๕) มีจุดประสีเหลืองปนน้ำตาลและสีแดงดินล่างลึกลงไปจะพบดินเลนสีน้ำเงิน มีปริมาณกำมะถันต่ำ จะพบรอยถูไถและผลึกยิปซัม

ภาพที่ ๒ แผนที่แสดงชุดดิน

๓ สภาพภูมิอากาศ

๓.๑ ลักษณะภูมิอากาศ

ตำบลคลองสะแก อยู่ภายใต้อิทธิพลของมรสุม ๒ ชนิด คือ มรสุมตะวันออกเฉียงเหนือ ซึ่งพัดจากทิศตะวันออกเฉียงเหนือ ปกคลุมในช่วงฤดูหนาว ทำให้บริเวณตำบลคลองสะแก ประสบกับสภาวะอากาศหนาวเย็นและแห้งแล้ง และมรสุมอีกชนิดหนึ่ง คือ มรสุมตะวันตกเฉียงใต้ ซึ่งพัดจากทิศตะวันตกเฉียงใต้ ปกคลุมในช่วงฤดูฝน ทำให้อากาศชุ่มชื้นและมีฝนตก

๓.๒ ฤดูกาล

พิจารณาตามลักษณะลมฟ้าอากาศของประเทศไทย แบ่งฤดูกาลของตำบลคลองสะแก ออกเป็น ๓ ฤดู ดังนี้

- ฤดูหนาว เริ่มตั้งแต่กลางเดือนตุลาคมถึงกลางเดือนกุมภาพันธ์ซึ่งเป็นฤดูมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือ บริเวณความกดอากาศสูงจากประเทศจีนซึ่งมีคุณสมบัติเย็นและแห้ง จะแผ่ลงมาปกคลุมประเทศไทยในช่วงนี้ แต่เนื่องจากตำบลคลองสะแก ตั้งอยู่ในอำเภอนครหลวง จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ซึ่งอยู่ในเขตภาคกลาง อิทธิพลของบริเวณความกดอากาศสูงจากประเทศจีนที่แผ่ลงมาปกคลุมในช่วงฤดูหนาวจะช้ากว่าภาคเหนือและภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ทำให้อากาศหนาวเย็นช้ากว่าสองภาคดังกล่าว โดยเริ่มมีอากาศหนาวเย็น ประมาณกลางเดือนพฤศจิกายนเป็นต้นไป

- ฤดูร้อน เริ่มเมื่อมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือสิ้นสุดลง คือประมาณกลางเดือนกุมภาพันธ์ถึงกลางเดือนพฤษภาคม ในระยะนี้จะมีหย่อมความกดอากาศต่ำเนื่องจากความร้อนปกคลุมประเทศไทยตอนบน ประกอบกับลมที่พัดปกคลุมประเทศไทยในช่วงนี้เป็นลมฝ่ายใต้ ทำให้มีอากาศร้อนอบอ้าวทั่วไป โดยมีอากาศร้อนจัดอยู่ในเดือนเมษายน

- ฤดูฝน เริ่มตั้งแต่กลางเดือนพฤษภาคมถึงกลางเดือนตุลาคม ซึ่งเป็นช่วงที่มรสุมตะวันตกเฉียงใต้พัดปกคลุมประเทศไทย ร่องความกดอากาศต่ำที่พัดผ่านบริเวณภาคใต้ของประเทศไทยจะเลื่อนขึ้นมาพัดผ่านบริเวณภาคกลาง และภาคเหนือเป็นลำดับ ในระยะนี้ทำให้มีฝนตกชุกขึ้นตั้งแต่กลางเดือนพฤษภาคมเป็นต้นไป โดยเดือนกันยายนเป็นเดือนที่มีฝนตกชุกที่สุดในรอบปี และเป็นช่วงที่มีความชื้นสูง

อุณหภูมิต่ำ

ตำบลคลองสะแก อำเภอนครหลวง จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ตั้งอยู่ทางตอนกลางของประเทศ พื้นที่เป็นที่ราบลุ่มถูกขนาบด้วยพื้นที่สูง ๓ ด้าน คือ ทิวเขาทางด้านตะวันตกของประเทศ และเขตเทือกเขาและที่สูงทางภาคเหนือกับภาคตะวันออกเฉียงเหนือที่เป็นเขตที่ราบสูง จึงมีอุณหภูมิต่ำค่อนข้างสูงและมีอากาศร้อนอบอ้าวในฤดูร้อน ส่วนในฤดูหนาวไม่หนาวจัด เดือนเมษายนเป็นเดือนที่มีอากาศร้อนจัดในรอบปี

ฝน

ตำบลคลองสะแก มีสภาพภูมิประเทศเป็นที่ราบลุ่มน้ำ และมีพื้นที่ไม่ค่อยกกว้างขวางนัก ทำให้ปริมาณฝนต่างกันไม่มาก โดยฝนที่เกิดขึ้นเป็นฝนในฤดูมรสุมตะวันตกเฉียงใต้ในช่วงฤดูฝนเป็นส่วนใหญ่ และบางปีในช่วงฤดูฝนนี้อาจมีพายุดีเปรสชันเคลื่อนผ่านเข้ามาในบริเวณตำบลคลองสะแก อำเภอนครหลวง หรือใกล้เคียง ทำให้ฝนตกเพิ่มขึ้นอีก

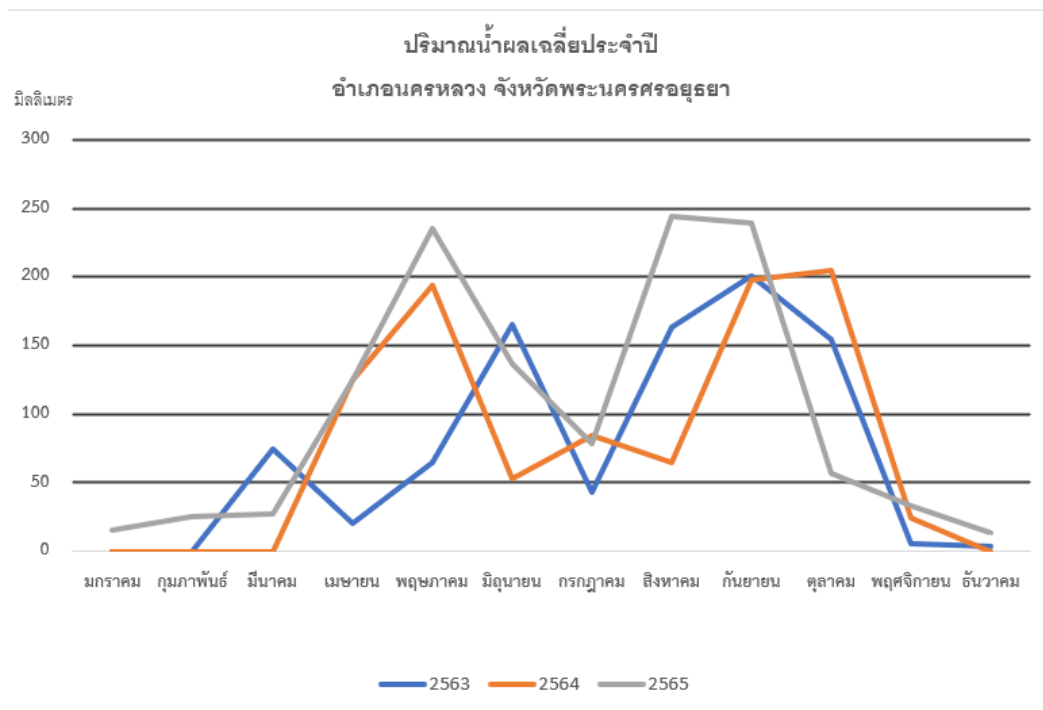
พายุหมุนเขตร้อน

พายุหมุนเขตร้อนที่เคลื่อนผ่านเข้าสู่บริเวณตำบลคลองสะแก อำเภอนครหลวง ส่วนใหญ่เป็นพายุดีเปรสชันที่มีกำลังอ่อนและความรุนแรงมีไม่มากนัก แต่ส่งผลให้มีฝนตกหนัก และลมกระโชกแรงเป็นครั้งคราว บางครั้งอาจทำให้เกิดน้ำท่วมได้ โดยพายุดีเปรสชันดังกล่าวส่วนใหญ่เป็นพายุดีเปรสชันที่อ่อนกำลังลงจากพายุไซร่อนที่มีถิ่นกำเนิดจากทะเลจีนใต้เป็นส่วนใหญ่

๓.๓ ปริมาณน้ำฝน

ตำบลคลองสะแก ปริมาณน้ำฝนเฉลี่ยปี ๒๕๖๕ โดยมีปริมาณฝนเฉลี่ยต่อปีที่ ๓.๕๖

มิลลิเมตร ตกชุกในช่วงเดือน พฤษภาคม – ตุลาคม ของทุกปี มีปริมาณน้ำฝนต่ำสุดในช่วงเดือน มกราคม – กุมภาพันธ์ และธันวาคม มี และมีปริมาณน้ำฝนที่สูงสุดในเดือน สิงหาคม โดยมีปริมาณ ๒๔๔.๒ มิลลิเมตร

ภาพที่ ๓ แสดงปริมาณน้ำฝนเฉลี่ย ๓ ปี ตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๖๓ – ๒๕๖๕
(ที่มา : สถานีฝนอำเภอ นครหลวง, พ.ศ. ๒๕๖๖)

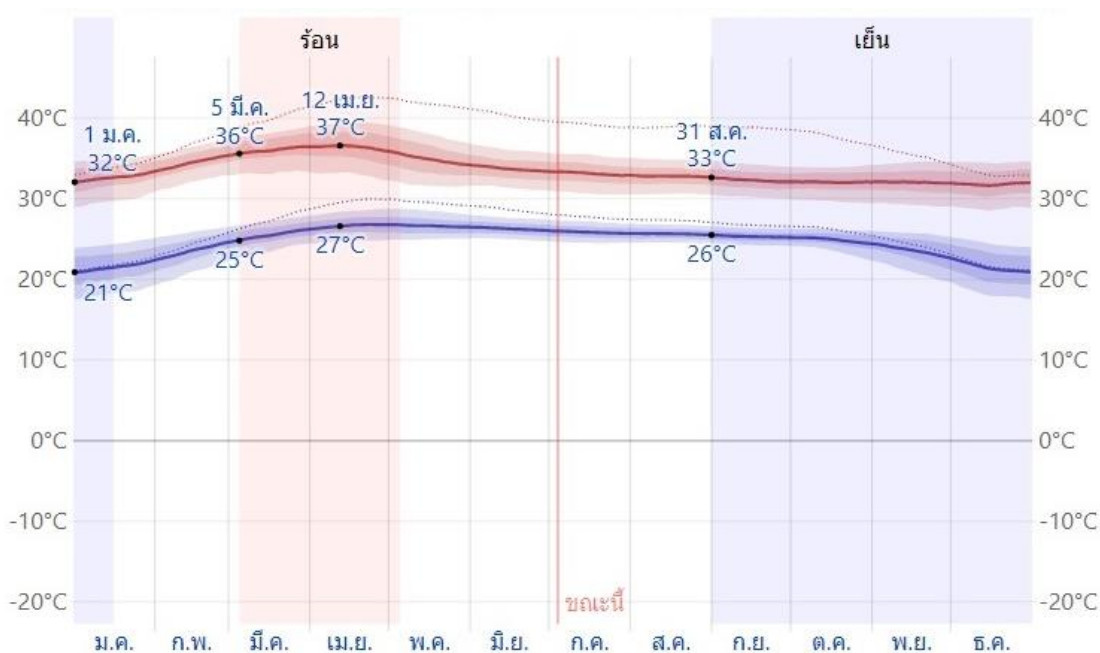
ตารางที่ ๑ แสดงปริมาณน้ำฝน เป็นรายเดือน พ.ศ. ๒๕๖๓ - ๒๕๖๕

เดือน	พ.ศ. ๒๕๖๓	พ.ศ. ๒๕๖๔	พ.ศ. ๒๕๖๕
	ปริมาณฝน (มิลลิเมตร)	ปริมาณฝน (มิลลิเมตร)	ปริมาณฝน (มิลลิเมตร)
ทั้งปี	๘๙๖	๙๔๙.๑	๑๒๓๐
มกราคม	๐	๐	๑๕.๒
กุมภาพันธ์	๐	๐	๒๕.๒
มีนาคม	๗๔.๓	๐	๒๗.๖
เมษายน	๒๐.๘	๑๒๕.๑	๑๒๔.๕
พฤษภาคม	๖๔.๙	๑๙๔.๔	๒๓๕.๔
มิถุนายน	๑๖๕.๗	๕๓	๑๓๖.๓
กรกฎาคม	๔๒.๖	๘๔.๙	๗๘.๗
สิงหาคม	๑๖๓	๖๕.๒	๒๔๔.๒
กันยายน	๒๐๑	๑๙๗.๙	๒๓๙.๖
ตุลาคม	๑๕๔.๕	๒๐๔.๓	๕๖.๖
พฤศจิกายน	๕.๗	๒๔.๓	๓๓.๒
ธันวาคม	๓.๕	๐	๑๓.๕

ที่มา : สถานีอุตุนิยมวิทยาพระนครศรีอยุธยา ๒๕๖๖

๓.๔ อุณหภูมิและความชื้นสัมพัทธ์

ตำบลคลองสระแก อุณหภูมิเฉลี่ยปี ๒๕๖๔ โดยมีอุณหภูมิเฉลี่ยต่ำสุด ๒๖ องศาเซลเซียส อุณหภูมิสูงสุดเฉลี่ย ๓๑ องศาเซลเซียส

ภาพที่ ๔ แสดงค่าอุณหภูมิเฉลี่ย ปี พ.ศ. ๒๕๖๔

(ที่มา : กรมอุตุนิยมวิทยา, พ.ศ. ๒๕๖๕)

ตารางที่ ๒ แสดงอุณหภูมิ เป็นรายเดือน พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๖๓

เดือน	พ.ศ. ๒๕๖๑			พ.ศ. ๒๕๖๒			พ.ศ. ๒๕๖๓		
	อุณหภูมิ (°เซลเซียส)			อุณหภูมิ (°เซลเซียส)			อุณหภูมิ (°เซลเซียส)		
	เฉลี่ย	สูงสุด	ต่ำสุด	เฉลี่ย	สูงสุด	ต่ำสุด	เฉลี่ย	สูงสุด	ต่ำสุด
ทั้งปี	๒๘.๓	๓๗.๖	๑๕.๔	๓๐.๐	๓๗.๔	๒๒.๕	๓๐.๑	๓๗.๗	๒๒.๖
มกราคม	๒๖.๘	๓๕.๕	๑๕.๔	๒๘.๕	๓๖.๐	๒๑.๐	๒๙.๕	๓๗.๐	๒๒.๐
กุมภาพันธ์	๒๗.๐	๓๖.๓	๑๕.๖	๒๙.๕	๓๗.๐	๒๒.๐	๒๘.๕	๓๖.๐	๒๑.๐
มีนาคม	๒๙.๑	๓๗.๐	๒๐.๐	๒๘.๕	๓๖.๐	๒๑.๐	๒๘.๕	๓๖.๐	๒๑.๐
เมษายน	๒๙.๐	๓๗.๖	๑๙.๐	๓๑.๕	๓๙.๐	๒๔.๐	๓๑.๕	๔๐.๐	๒๓.๐
พฤษภาคม	๒๙.๓	๓๗.๕	๒๒.๕	๓๒.๐	๔๐.๐	๒๔.๐	๓๒.๕	๔๐.๐	๒๕.๐
มิถุนายน	๒๙.๓	๓๖.๕	๒๒.๐	๓๒.๐	๓๙.๐	๒๕.๐	๓๓.๐	๔๑.๐	๒๕.๐
กรกฎาคม	๒๘.๘	๓๕.๐	๒๒.๕	๓๒.๕	๔๐.๐	๒๕.๐	๓๒.๕	๔๐.๐	๒๕.๐
สิงหาคม	๒๘.๓	๓๔.๗	๒๒.๐	๓๑.๐	๓๘.๐	๒๔.๐	๓๑.๕	๓๙.๐	๒๔.๐
กันยายน	๒๘.๖	๓๖.๑	๒๒.๕	๓๐.๐	๓๗.๐	๒๓.๐	๓๐.๐	๓๖.๐	๒๔.๐
ตุลาคม	๒๘.๖	๓๖.๐	๒๐.๗	๒๙.๐	๓๖.๐	๒๒.๐	๒๙.๕	๓๖.๐	๒๓.๐
พฤศจิกายน	๒๗.๗	๓๖.๐	๑๘.๐	๒๘.๐	๓๖.๐	๒๐.๐	๒๘.๐	๓๖.๐	๒๐.๐
ธันวาคม	๒๗.๕	๓๖.๘	๑๗.๙	๒๗.๐	๓๕.๐	๑๙.๐	๒๖.๕	๓๕.๐	๑๘.๐

ที่มา : สถานีอุตุนิยมวิทยาพระนครศรีอยุธยา ๒๕๖๔

ตารางที่ ๓ แสดงความชื้นสัมพัทธ์ เป็นรายเดือน พ.ศ. ๒๕๕๙ - ๒๕๖๑

เดือน	พ.ศ. ๒๕๕๙			พ.ศ. ๒๕๖๐			พ.ศ. ๒๕๖๑		
	เฉลี่ย	เฉลี่ย สูงสุด	เฉลี่ย ต่ำสุด	เฉลี่ย	เฉลี่ย สูงสุด	เฉลี่ย ต่ำสุด	เฉลี่ย	เฉลี่ย สูงสุด	เฉลี่ย ต่ำสุด
ทั้งปี	๗๒.๗	๘๘.๑	๕๒.๕	๗๓.๘	๙๐.๐	๕๗.๖	๗๗.๐	๙๐.๘	๗๔.๓
มกราคม	๗๑.๔	๙๐.๐	๔๖.๗	๖๖.๕	๘๓.๔	๔๙.๖	๗๓.๔	๘๙.๖	๗๑.๓
กุมภาพันธ์	๕๙.๙	๗๙.๔	๓๘.๑	๖๒.๓	๘๔.๑	๔๐.๔	๗๒.๕	๘๙.๕	๗๐.๐
มีนาคม	๖๔.๒	๘๕.๓	๔๐.๒	๖๘.๖	๙๐.๑	๔๗.๐	๗๔.๐	๙๐.๓	๗๑.๑
เมษายน	๖๓.๖	๘๕.๙	๓๙.๘	๖๘.๙	๘๘.๙	๔๘.๘	๗๖.๖	๙๑.๑	๗๓.๙
พฤษภาคม	๖๕.๔	๘๕.๔	๔๒.๙	๗๗.๕	๙๒.๙	๖๒.๐	๘๐.๕	๙๒.๗	๗๗.๕
มิถุนายน	๗๔.๔	๙๐.๒	๕๓.๐	๗๗.๐	๙๒.๑	๖๑.๙	๗๘.๘	๙๒.๐	๗๖.๑
กรกฎาคม	๘๑.๒	๙๑.๖	๖๓.๕	๗๙.๔	๙๓.๔	๖๕.๕	๗๙.๔	๙๐.๗	๗๗.๗
สิงหาคม	๗๘.๐	๙๐.๒	๖๒.๒	๘๑.๑	๙๓.๙	๖๘.๓	๘๐.๗	๙๒.๐	๗๘.๔
กันยายน	๘๒.๔	๙๓.๐	๖๗.๙	๘๔.๓	๙๕.๗	๗๒.๘	๘๑.๙	๙๓.๐	๗๘.๘
ตุลาคม	๘๓.๙	๙๔.๑	๖๖.๕	๗๙.๘	๙๓.๙	๖๕.๖	๗๙.๕	๙๑.๗	๗๖.๓
พฤศจิกายน	๗๖.๖	๙๐.๖	๕๗.๘	๗๒.๔	๘๘.๒	๕๖.๗	๗๓.๖	๘๘.๙	๗๐.๙
ธันวาคม	๗๑.๔	๘๑.๕	๕๐.๘	๖๗.๕	๘๒.๘	๕๒.๒	๗๓.๖	๘๘.๐	๖๙.๒

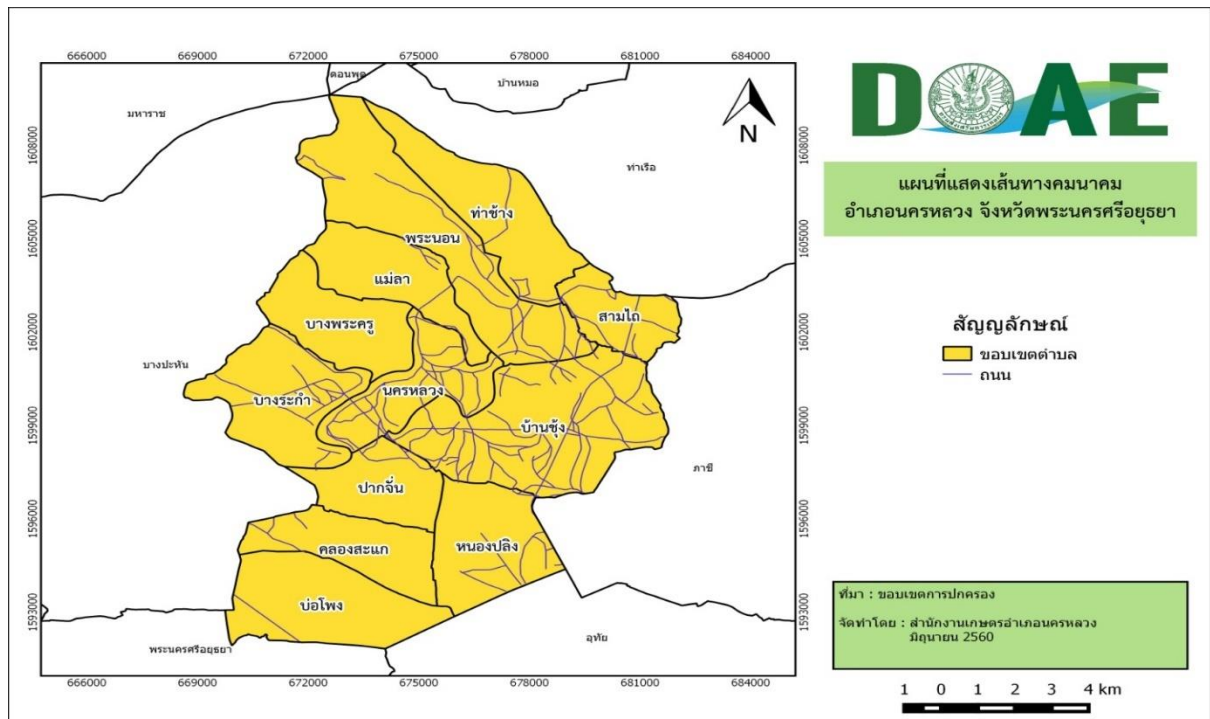
ที่มา : สถานีอุตุนิยมวิทยาพระนครศรีอยุธยา ๒๕๖๒

๔. เส้นทางคมนาคม

๔.๑ การคมนาคมของตำบลคลองสะแก แบ่งได้ ๒ ทางคือ

๑. ทางบก มีถนนลาดยางผ่านหมู่ที่ ๑, ๓, ๕ จากถนนแยกตำบลบ่อโพง ไปอำเภอนครหลวง และมีถนนชลประทาน (พังกันน้ำ) ผ่านหมู่ที่ ๒, ๔ ซึ่งเป็นถนนลูกรัง การคมนาคมทั้ง ๒ สายสะดวกใช้ได้ตลอดปี

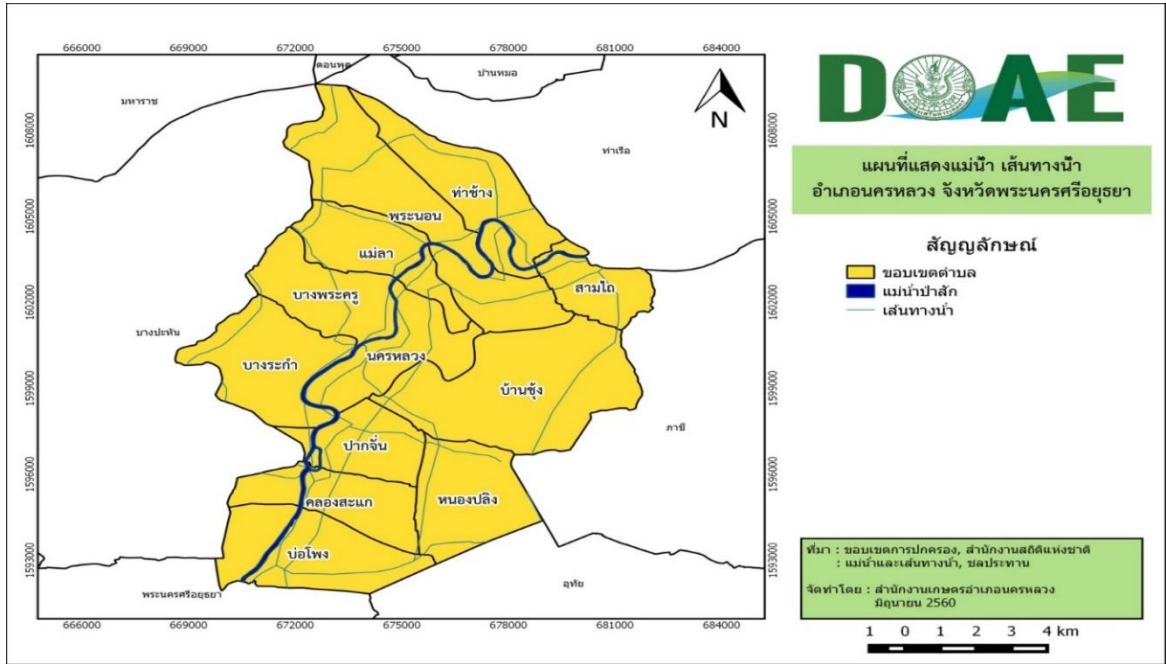
๒. ทางน้ำ มีแม่น้ำป่าสักไหลผ่าน หมู่ที่ ๑, ๒, ๔, ๕ ซึ่งใช้เรือในการเดินสัญจรไปมาได้ตลอดทั้งปี นับว่าการคมนาคมของตำบลสะดวกมาก ขนส่งสินค้าการเกษตรและอื่น ๆ ได้เป็นอย่างดี ไม่มีอุปสรรคต่อการคมนาคม

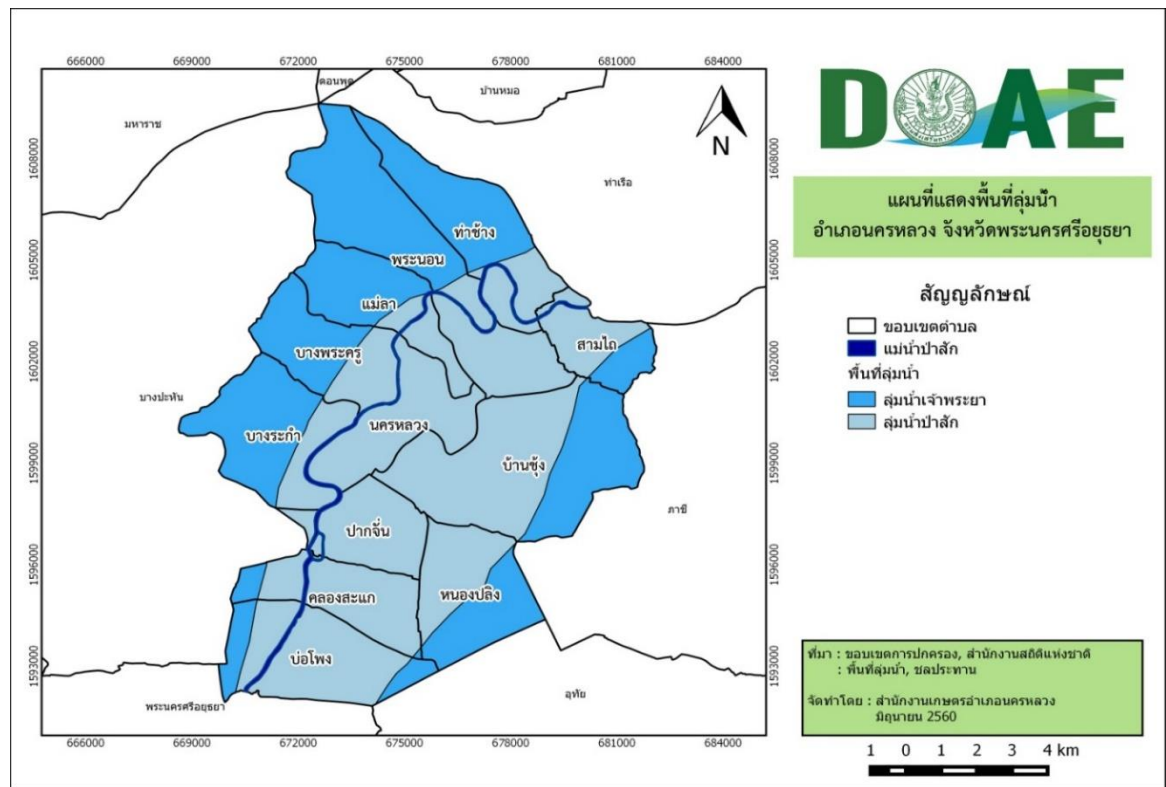
ภาพที่ ๕ แผนที่แสดงเส้นทางคมนาคมในเขตอำเภอศรีนครหลวง

๕. แหล่งน้ำและระบบชลประทาน

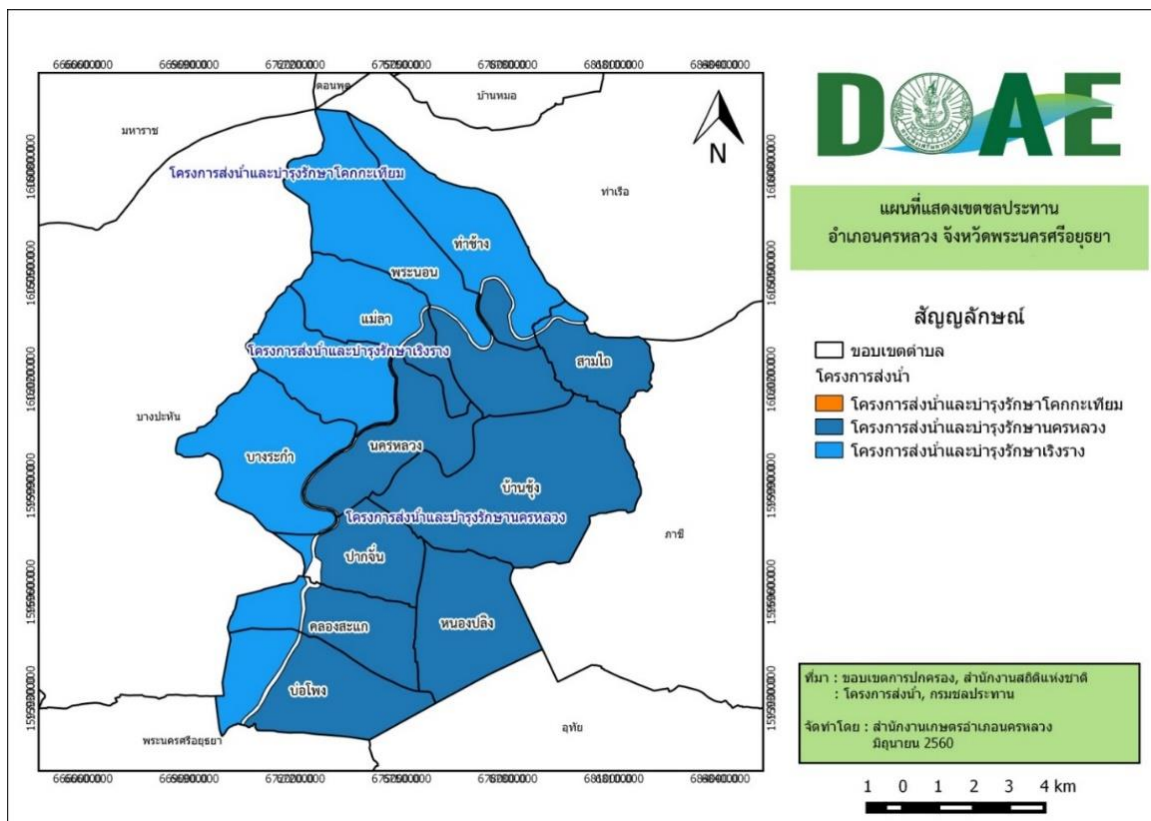
ตำบลบางคลองสะแก มีแม่น้ำป่าสัก ไหลผ่าน พื้นที่ หมู่ ๒ และ ๔ อยู่ในเขตโครงการส่งน้ำที่
 รับผิดชอบ ๑ โครงการ ได้แก่ โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาเริงราง โดยพื้นที่ทั้งตำบลตั้งอยู่ในเขตชลประทาน
 ซึ่งโครงการจะส่งน้ำผ่านไปยังคลองชลประทาน ในพื้นที่ตำบลบางคลองสะแก

ภาพที่ ๖ แผนที่แสดงแม่น้ำ เส้นทางน้ำ

ภาพที่ ๗ แผนที่แสดงลุ่มน้ำ

ภาพที่ ๘ แผนที่แสดงเขตชลประทาน

๖. สภาพเศรษฐกิจและสังคม

๖.๑ โครงสร้างทางเศรษฐกิจที่สำคัญ

๑) สภาพเศรษฐกิจการเกษตร ตำบลคลองสระแกมีพื้นที่ทำการเกษตรทั้งหมด ๕,๒๕๖ ไร่ ประชากรส่วนใหญ่ประกอบอาชีพการเกษตร ที่สำคัญได้แก่ การทำนาปลูกข้าว มีพื้นที่ปลูกข้าว ๒,๙๙๓ ไร่ และมีการปลูกพืชผัก ไม้ผลไม้ยืนต้น(สวนผสม) พืชไร่หลังนา ทำประมงและเลี้ยงสัตว์บ้างแต่ไม่มากนัก

๒) สภาพการผลิตข้าว เกษตรกรทำนาปลูกข้าวในฤดูนาปีและฤดูนาปรัง ปีละ ๒-๓ ครั้ง หรือไม่มีฤดูและเวลาผลิตที่แน่นอน เนื่องจากพื้นที่การเกษตรที่ใช้ทำนาได้รับน้ำชลประทานครอบคลุมทั่วทั้งพื้นที่ ทำให้มีการทำนาต่อเนื่องและหมุนเวียนโดยตลอด และพบว่ามีการทำนาทุกระยะตั้งแต่เตรียมดินถึงการเก็บเกี่ยว วิธีการปลูกใช้ปลูกแบบนาหว่านนํ้าตม ชนิดพันธุ์ข้าวที่ใช้เป็นข้าวเจ้าประเภทไม่วาต่อช่วงแสง ได้แก่ พันธุ์ปทุมธานี๑ สุพรรณบุรี๑ กข๓๑ (ปทุมธานี ๘๐) กข๔๗ กข๖๑ กข๙๕ ผลผลิตเฉลี่ย ๘๐๐ กิโลกรัมต่อไร่

๖.๒ ประชากร

ตำบลคลองสระแก อำเภอนครหลวง มี ประชากรทั้งหมด ๒,๐๐๗ คน ๘๐๖ ครัวเรือน

- เพศชาย จำนวน ๙๖๖ คน
- เพศหญิง จำนวน ๑,๐๔๑ คน

๖.๓ การศึกษา

ตำบลคลองสระแก อำเภอนครหลวง มีศูนย์พัฒนาเด็กเล็กจำนวน ๒ แห่งคือ

๑. ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กวัดทองธรรม ตั้งอยู่หมู่ที่ ๒ ตำบลคลองสระแก
๒. ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านสวนกล้วย ตั้งอยู่หมู่ ๕ ตำบลคลองสระแก

มีโรงเรียนระดับประถมศึกษา ๑ แห่ง

๑. โรงเรียนชุมชนวัดเสด็จ ตั้งอยู่หมู่ที่ ๕ ตำบลคลองสะแก จัดการศึกษาระดับชั้นอนุบาลถึง ประถมศึกษาปีที่ ๖

๖.๔ สาธารณสุข

ตำบลคลองสะแก อำเภอนครหลวงมีโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพประจำตำบล จำนวน ๑ แห่ง

๖.๕ ศาสนา

ตำบลคลองสะแก มีวัดจำนวน ๒ แห่ง วัดเสด็จ วัดทองทรงธรรม

๖.๖ ประเพณีและวัฒนธรรม

- ประชากรในตำบลคลองสะแกนับถือศาสนาพุทธ ประเพณีสงกรานต์ มีช่วงเดือนเมษายนของทุกปี โดยจัดกิจกรรมรดน้ำดำหัวผู้สูงอายุ ในเขต อบต. ประเพณีกวนข้าวทิพย์ ประเพณีแห่เทียนเข้าพรรษา

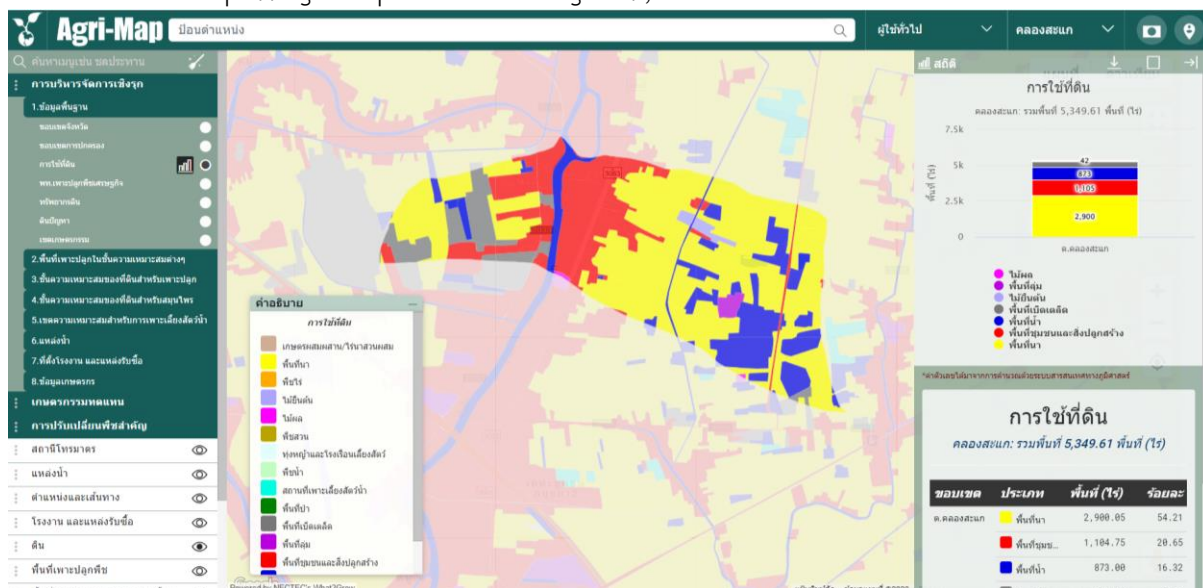
๗ การใช้ประโยชน์ที่ดิน (Land Used)

ตำบลคลองสะแก อำเภอนครหลวง แบ่งประเภทการใช้ที่ดิน แสดงดังตารางที่ ๔

ตารางที่ ๔ แสดงลักษณะของการใช้ประโยชน์ที่ดิน

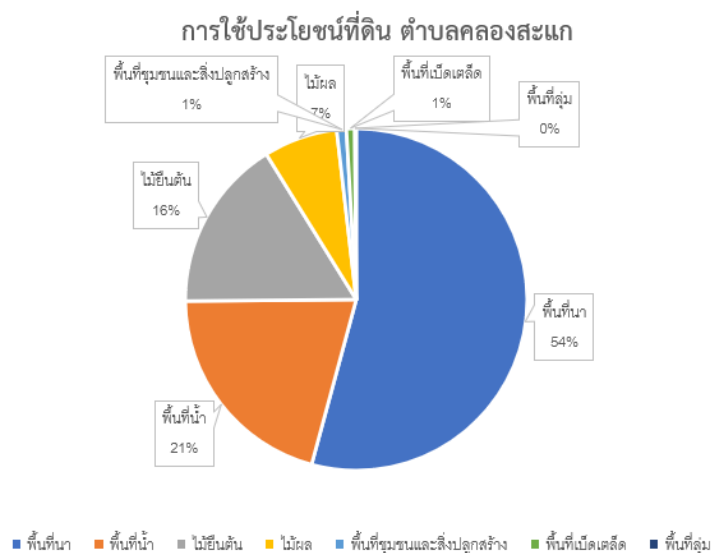
ประเภทการใช้ที่ดิน	พื้นที่	
	ไร่	ร้อยละ
พื้นที่น้ำ	๒๙๐๐.๐๕	๕๔.๒๑
พื้นที่ชุมชนและสิ่งปลูกสร้าง	๑๑๐๔.๗๕	๒๐.๖๕
พื้นที่น้ำ	๘๗๓	๑๖.๓๒
พื้นที่เบ็ดเตล็ด	๓๗๓.๗๓	๖.๙๙
ไม้ยืนต้น	๔๘.๕๓	๐.๙๑
พื้นที่ลุ่ม	๔๒.๓๙	๐.๗๙
ไม้ผล	๗.๑๗	๐.๑๓

ที่มา : <https://agri-map-online.moac.go.th/>, พ.ศ. ๒๕๖๖

ภาพที่ ๙ แผนที่แสดงการใช้ประโยชน์ที่ดิน

(ที่มา : <https://agri-map-online.moac.go.th/>, พ.ศ. ๒๕๖๖)

ภาพที่ ๑๐ กราฟแสดงประเภทการใช้ประโยชน์ที่ดิน ตำบลคลองสะแก อำเภอนครหลวง
(ที่มา: <http://agri-map-online.moac.go.th/>, พ.ศ.๒๕๖๖)

๘. ข้อมูลด้านการเกษตรที่สำคัญ/พืชเศรษฐกิจที่สำคัญ

ตำบลคลองสะแก อำเภอนครหลวง จังหวัดพระนครศรีอยุธยา พื้นที่ปลูกพืชเศรษฐกิจหลัก ได้แก่ ข้าว มีพื้นที่ปลูก จำนวน ๒๘๙๘.๐๒ ไร่ คิดเป็น ๑๐๐ เปอร์เซ็นต์

ตารางที่ ๕ แสดงข้อมูลการปลูกพืชเศรษฐกิจที่สำคัญของตำบลคลองสะแก อำเภอนครหลวง จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ตำบลคลองสะแก	ข้อมูลพื้นฐานด้านการเกษตร (ไร่) ตำบลคลองสะแก อำเภอนครหลวง จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
ข้าว	๒๘๙๘.๐๒
รวม	๒๘๙๘.๐๒

ข้าว

ภาพที่ ๑๑ พืชเศรษฐกิจที่สำคัญ ตำบลคลองสะแก อำเภอนครหลวง
(ที่มา: <http://agri-map-online.moac.go.th/>, พ.ศ.๒๕๖๖)

๙. องค์กรและสถาบันต่าง ๆ

ตำบลคลองสระแก มีกลุ่มสถาบันเกษตรกร กลุ่มอาชีพการเกษตร ซึ่งได้รับการสนับสนุนงบประมาณจากหน่วยงานราชการ หลายกลุ่ม กลุ่มอาชีพการเกษตร กลุ่มแม่บ้านเกษตรกร และกลุ่มต่างๆ ดังนี้

ตารางที่ ๖ ข้อมูลกลุ่มยุวเกษตรกร กลุ่มแม่บ้านเกษตรกร กลุ่มส่งเสริมอาชีพการเกษตร ตำบลคลองสระแก อำเภอนครหลวง จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ชื่อ	ที่อยู่			จำนวนสมาชิก
	เลขที่	หมู่ที่	ตำบล	
กลุ่มส่งเสริมอาชีพคลองสระแกตามรอยพ่อ		๑	คลองสระแก	๑๐

ที่มา: สำนักงานเกษตรอำเภอนครหลวง, พ.ศ.๒๕๖๖

บทที่ ๒

การวิเคราะห์สถานการณ์การเกษตรของตำบลคลองสะแก

๑. ข้อมูลประกอบการวิเคราะห์

๑.๑ เกษตรกรและองค์การเกษตรกร

๑) เกษตรกร

(๑) ครุฑเรือนเกษตรกร

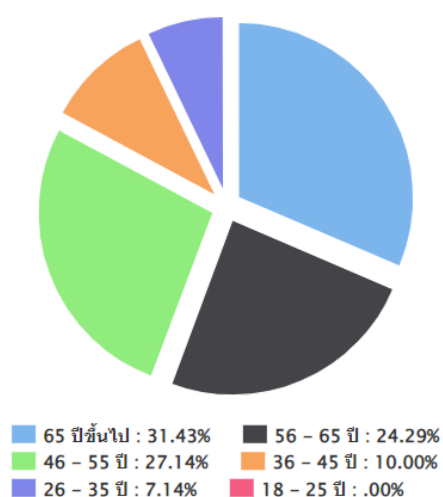
ตำบลคลองสะแก มีครุฑเรือนเกษตรกร จำนวน ๗๐ ครุฑเรือน (ตามทะเบียนบ้าน) โดยมีหัวหน้าครุฑเรือนเกษตรกร อายุ ๖๕ ปีขึ้นไป จำนวน ๒๒ ครุฑเรือน คิดเป็นร้อยละ ๓๑.๔๓ อายุระหว่าง ๔๖-๕๕ ปี คิดเป็นร้อยละ ๒๗.๑๔ และอายุระหว่าง ๕๖-๖๕ ปี คิดเป็นร้อยละ ๒๔.๒๙ ตามลำดับ

ตารางที่ ๗ แสดงหัวหน้าครุฑเรือนจำแนกตามอายุ ตำบลคลองสะแก อำเภอนครหลวง

ช่วงอายุ (ปี)	ครุฑเรือน	ร้อยละ
๖๕ ปีขึ้นไป	๒๒	๓๑.๔๓
๕๖ - ๖๕ ปี	๑๗	๒๔.๒๙
๔๖ - ๕๕ ปี	๑๙	๒๗.๑๔
๓๖ - ๔๕ ปี	๗	๑๐.๐๐
๒๖ - ๓๕ ปี	๕	๗.๑๔
รวม	๗๐	๑๐๐.๐๐

ที่มา : ระบบทะเบียนเกษตรกร สำนักงานเกษตรอำเภอนครหลวง, ๒๕๖๔

หัวหน้าครุฑเรือนเกษตรกร จำแนกช่วงอายุ

ภาพที่ ๑๒ แสดงหัวหน้าครุฑเรือนเกษตรกรจำแนกตามอายุ ตำบลคลองสะแก อำเภอนครหลวง
(ที่มา : ระบบทะเบียนเกษตรกร สำนักงานเกษตรอำเภอนครหลวง, ๒๕๖๔)

(๒) ลักษณะการประกอบอาชีพ

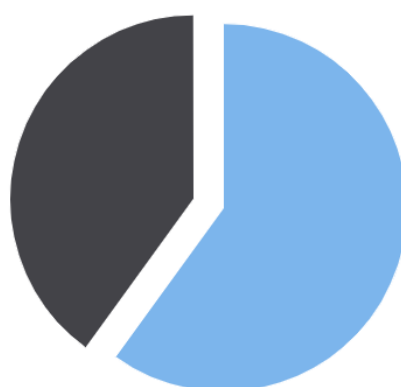
ตำบลคลองสระแก มีเกษตรกรที่ประกอบอาชีพหลักส่วนใหญ่เป็นการประกอบอาชีพเกษตรกรรม เป็นหลัก จำนวน ๔๒ ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ ๖๐ และประกอบอาชีพเกษตรกรรมเป็นรอง จำนวน ๒๘ ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ ๔๐

ตารางที่ ๘ แสดงลักษณะการประกอบอาชีพเกษตรกร ตำบลคลองสระแก อำเภอนครหลวง จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ลักษณะการประกอบอาชีพ	ครัวเรือน	ร้อยละ
ประกอบอาชีพเกษตรกรรมเป็นหลัก	๔๒	๖๐
ประกอบอาชีพเกษตรกรรมเป็นรอง	๒๘	๔๐

ที่มา : ระบบทะเบียนเกษตรกร สำนักงานเกษตรอำเภอนครหลวง, ๒๕๖๔

ลักษณะการประกอบอาชีพ

ประกอบอาชีพเกษตรกรรมเป็นหลัก : 60.00%
ประกอบอาชีพเกษตรกรรมเป็นรอง : 40.00%

ภาพที่ ๑๓ แสดงลักษณะการประกอบอาชีพ ตำบลคลองสระแก อำเภอนครหลวง

(ที่มา : ระบบทะเบียนเกษตรกร สำนักงานเกษตรอำเภอนครหลวง, ๒๕๖๔)

(๓) ลักษณะการถือครองที่ดิน

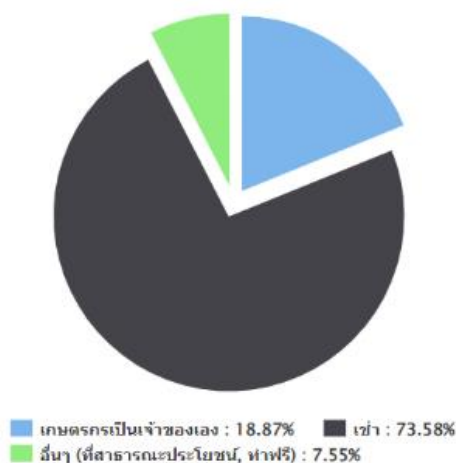
ลักษณะการถือครองที่ดินของเกษตรกรตำบลคลองสระแก ส่วนใหญ่เป็นการเช่า จำนวน ๓๙ ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ ๗๓.๕๘ รองลงมาคือเกษตรกรเป็นเจ้าของเอง จำนวน ๑๐ ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ ๑๘.๘๗ และอื่นๆ (ที่สาธารณะประโยชน์, ทำฟรี) จำนวน ๔ ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ ๗.๕๕ ตามลำดับ

ตารางที่ ๙ แสดงลักษณะการถือครองที่ดินของเกษตรกร ตำบลคลองสระแก อำเภอนครหลวง จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ลักษณะการถือครอง	ครัวเรือน	ร้อยละ
เกษตรกรเป็นเจ้าของเอง	๑๐	๑๘.๘๗
อื่นๆ (ที่สาธารณะประโยชน์, ทำฟรี)	๔	๗.๕๕
เช่า	๓๙	๗๓.๕๘

ที่มา : ระบบทะเบียนเกษตรกร สำนักงานเกษตรอำเภอนครหลวง, ๒๕๖๔

ลักษณะการถือครองที่ดิน

ภาพที่ ๑๔ แสดงลักษณะการถือครองที่ดิน ตำบลคลองสะแก อำเภอนครหลวง จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
(ที่มา : ระบบทะเบียนเกษตรกร สำนักงานเกษตรอำเภอนครหลวง, ๒๕๖๔)

(๔) ประเภทเอกสารสิทธิ์ (เฉพาะเกษตรกรเป็นเจ้าของ)

เกษตรกรตำบลคลองสะแก มีการถือครองที่ดินแบบเอกสารสิทธิ์ประเภทโฉนด/น.ส.ทุก

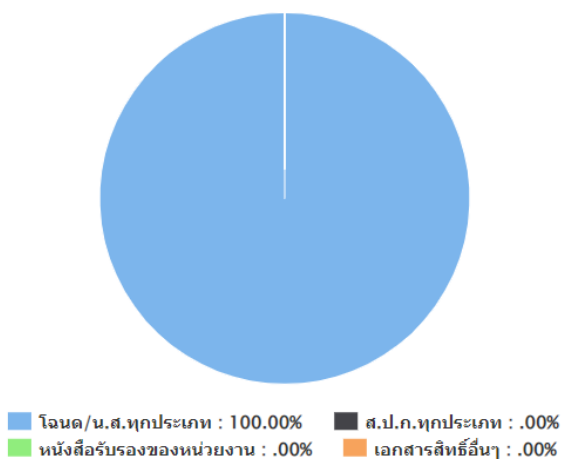
ประเภท จำนวน ๑๐ ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ ๑๐๐

ตารางที่ ๑๐ แสดงลักษณะประเภทเอกสารสิทธิ์ ตำบลคลองสะแก อำเภอนครหลวง จังหวัด
พระนครศรีอยุธยา

ประเภทเอกสารสิทธิ์ (ครัวเรือน)				รวม
โฉนด/น.ส.ทุก ประเภท	ส.ป.ก. ทุกประเภท	หนังสือรับรอง ของหน่วยงาน	เอกสารสิทธิ์ อื่นๆ	
๑๐	๐	๐	๐	๑๐

ที่มา : ระบบทะเบียนเกษตรกร สำนักงานเกษตรอำเภอนครหลวง, ๒๕๖๔

ประเภทเอกสารสิทธิ์ (ครัวเรือน)

ภาพที่ ๑๕ แสดงประเภทเอกสารสิทธิ์ ตำบลคลองสะแก อำเภอนครหลวง จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

(ที่มา : ระบบทะเบียนเกษตรกร สำนักงานเกษตรอำเภอนครหลวง, ๒๕๖๔)

๒) องค์กรและสถาบันเกษตรกร

(๑) กลุ่มเกษตรกร/สถาบัน

ตำบลคลองสะแก มีกลุ่มส่งเสริมอาชีพ ๑ กลุ่ม มีสมาชิก ๑๐ ราย

ตารางที่ ๑๑ แสดงจำนวนและสมาชิกสถาบันเกษตรกร อำเภอ นครหลวง จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ตำบล	กลุ่มส่งเสริมอาชีพ		กลุ่มแม่บ้าน		กลุ่มยุวเกษตรกร		วิสาหกิจชุมชน		สหกรณ์		กลุ่มเกษตรกร	
	กลุ่ม	สมาชิก (ราย)	กลุ่ม	สมาชิก (ราย)	กลุ่ม	สมาชิก (ราย)	แห่ง	สมาชิก (ราย)	แห่ง	สมาชิก (ราย)	กลุ่ม	สมาชิก (ราย)
คลองสะแก	๑	๑๐										

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอ นครหลวง, ๒๕๖๔

๓) ศูนย์เรียนรู้และเครือข่าย

ตำบลคลองสะแก มีแหล่ง/ศูนย์เรียนรู้และบริการด้านการเกษตร มีศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร ศพก. เครือข่าย ๑ ศูนย์ ศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชน ๑ ศูนย์ ศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบล ๑ ศูนย์

ตารางที่ ๑๒ แสดงจำนวนแหล่ง/ศูนย์เรียนรู้และบริการด้านการเกษตร อำเภอ นครหลวง จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ตำบล	ศพก.	ศพก. เครือข่าย	ศจช	ศตปช.	ศบกด.	ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจ			ศูนย์ถ่ายทอด เทคโนโลยี ด้านการ พัฒนาที่ดิน
						กษ.	ปศุ สัตว์	ปฎิรูป	
คลองสะแก		๑	๑		๑				

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอ นครหลวง, ๒๕๖๔

(๑) อาสาสมัครเกษตร

ตำบลคลองสะแก มีอาสาสมัครเกษตร จำนวน ๕ คน หมอдинอาสา ๖ ราย อย่างไรก็ตามอาสาสมัครบางรายทำหน้าที่อาสามากกว่า ๑ หน้าที่

ตารางที่ ๑๓ แสดงข้อมูลอาสาสมัครเกษตร ตำบลคลองสะแก อำเภอ นครหลวง จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ตำบล	หน่วยงาน /อาสาสมัครเกษตร (ราย)								
	อาสาสมัคร ฝนหลวง	ครูบัญชี อาสา	ประมง อาสา	อาสา ปศุสัตว์	หมอдин อาสา	เกษตร หมู่บ้าน	สหกรณ์	เศรษฐกิจ การเกษตร	อาสาสมัคร ชลประทาน
คลองสะแก					๖	๕			

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอ นครหลวง, ๒๕๖๔

(๒) ประชาชนชาวบ้าน

ตำบลคลองสะแก ไม่มีประชาชนชาวบ้านในพื้นที่

ตารางที่ ๑๔ แสดงข้อมูลประชาชนชาวบ้าน อำเภอนครหลวง จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ตำบล	จำนวน (ราย)	ชื่อ - สกุล	ที่อยู่
พระนอน	๑	นายสมนึก บรรจงศิริ	เลขที่ ๙ ม.๖ ต.พระนอน อ.นครหลวง จ.พระนครศรีอยุธยา
หนองปลิง	๑	นายชลิต ชิงชัย	เลขที่ ๑๐๔/๕ ม.๑ ต.หนองปลิง อ.นครหลวง จ.พระนครศรีอยุธยา
หนองปลิง	๑	นายเชิดศักดิ์ ไวยอาษา	เลขที่ ๑๘๐ ม.๓ ต.หนองปลิง อ.นครหลวง จ.พระนครศรีอยุธยา
ปากจั่น	๑	นายสุเทพ บุญแจ้ง	เลขที่ ๗๒/๒ ม.๓ ต.ปากจั่น อ.นครหลวง จ.พระนครศรีอยุธยา
บ้านซุง	๑	นายเกษม ก้อนทอง	เลขที่ ๑๐๐ ม.๓ ต.บ้านซุง อ.นครหลวง จ. พระนครศรีอยุธยา
บ่อโพง	๑	นางบุญสม โปรยทอง	เลขที่ ๔ ม.๗ ต.บ่อโพง อ.นครหลวง จ.พระนครศรีอยุธยา
รวม	๖		

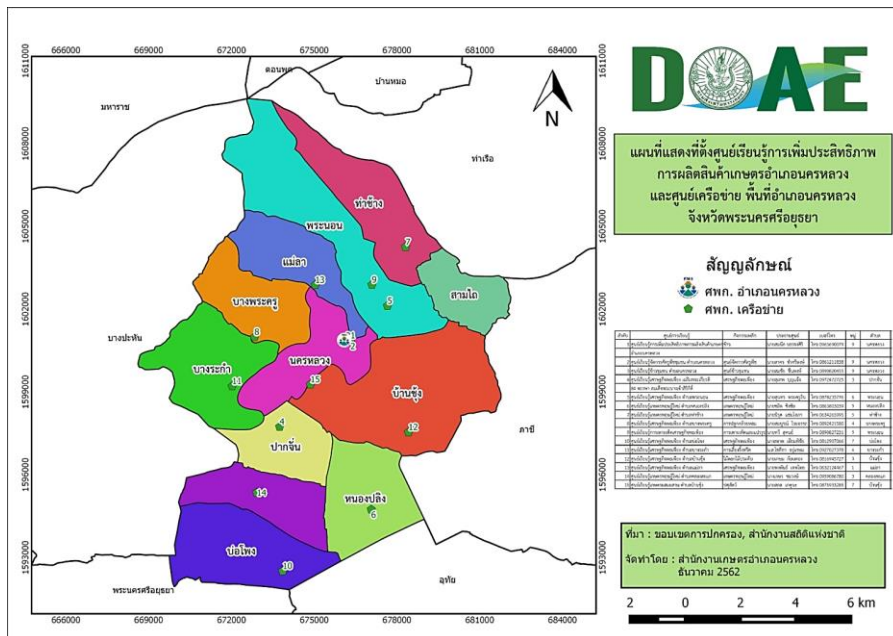
ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอ นครหลวง, ๒๕๖๕

(๓) ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร

ตารางที่ ๑๕ ศูนย์เครือข่ายของศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร ตำบลคลองสะแก

อำเภอ นครหลวง

ศูนย์เครือข่ายของศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร ตำบลคลองสะแก อำเภอ นครหลวง						
ที่	ชื่อศูนย์เครือข่าย	ประเภท/กิจกรรมหลัก	ที่ตั้งศูนย์		ชื่อ-นามสกุล ประธานศูนย์	เบอร์โทรศัพท์ประธาน ศูนย์เครือข่าย
			หมู่	ตำบล		
๑	ศูนย์เรียนรู้เกษตรทฤษฎีใหม่ ตำบลคลองสะแก	เกษตรทฤษฎีใหม่	๓	คลองสะแก	นางเกษร ชมวงษ์	๐๙๕๙๐๘๖๗๘๐

ภาพที่ ๑๖ แสดงที่ตั้งศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร และเครือข่าย อำเภอนครหลวง จังหวัดพระนครศรีอยุธยา (ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอนครหลวง, ๒๕๖๕)

(๔) กลุ่มเกษตรกรแปลงใหญ่ข้าว

ตำบลคลองสระแก อำเภอนครหลวง ยังไม่มีกลุ่มเกษตรกรแปลงใหญ่ข้าว

๑.๒ ศักยภาพพื้นที่/ทรัพยากรการเกษตร

๑) ทรัพยากรดิน

พื้นที่ตำบลคลองสระแก มีลักษณะเป็นที่ราบลุ่มน้ำท่วมถึง พื้นที่ส่วนใหญ่เป็นทุ่งนา ลักษณะดินส่วนใหญ่เป็นดินเหนียวปนร่วนและปนทรายเป็นบางส่วน แยกได้ตามลักษณะของดินแต่ละชุดดังนี้

กลุ่มชุดดินที่ ๒

ลักษณะเด่น กลุ่มดินเหนียวลึกมาก ปฏิกริยาดินเป็นกรดจัดมาก อาจพบจุดประสีเหลืองฟางข้าวของสารประกอบกำมะถันลึกกว่า ๑๐๐ ซม. จากผิวดิน การระบายน้ำเลว ความอุดมสมบูรณ์ปานกลาง

สมบัติของดิน เป็นกลุ่มชุดดินที่เกิดจากวัตถุต้นกำเนิดดินพวกตะกอนผสมของตะกอนลำน้ำและตะกอนน้ำทะเล แล้วพัฒนาในสภาพน้ำกร่อย พบบริเวณที่ราบชายฝั่งทะเลหรือที่ราบลุ่มภาคกลาง ดินมีการระบายน้ำเลว มีเนื้อดินเป็นพวกดินเหนียวหรือดินเหนียวจัด หน้าดินอาจแตกกระแหงเป็นร่องลึกในฤดูแล้ง และมีรอยอุ้มน้ำในดิน สีดินเป็นสีเทาหรือสีเทาแก่ตลอด มีจุดประสีน้ำตาล สีเหลือง หรือสีแดงปะปนตลอดชั้นดิน อาจพบผลึกยิปซัมบ้างเล็กน้อย และพบชั้นดินเหนียวสีเทาที่มีจุดประสีเหลืองของสารจาโรไซต์ในระดับความลึกประมาณ ๑๐๐ ถึง ๑๕๐ ซม. ทั้บอยู่บนชั้นดินเลนตะกอนน้ำทะเลที่มีสีเทาปนเขียว ปฏิกริยาดินเป็นกรดจัดมากถึงกรดปานกลาง

การใช้ประโยชน์ ใช้ทำนา บางแห่งยกร่องปลูกไม้ยืนต้นและไม้ผลบางชนิด นอกฤดูทำนาบางบริเวณอาจใช้ปลูกพืชไร่ พืชตระกูลถั่วต่างๆ บางพื้นที่ถูกปล่อยทิ้งไว้เป็นทุ่งหญ้า

ปัญหา ดินเป็นกรดจัดมาก และมีศักยภาพก่อให้เกิดความเป็นกรดของดินเพิ่มขึ้นในดินล่าง ทำให้เกิดการตรึงธาตุอาหารและปลดปล่อยสารที่เป็นพิษต่อพืช โครงสร้างแน่นทึบ ดินแห้งแข็งและแตกกระแหง ทำให้ไถพรวนยาก คุณภาพน้ำเป็นกรดจัดมาก ขาดแคลนแหล่งน้ำจืด และน้ำท่วมขังในฤดูฝน ทำให้ความเสียหายกับพืชที่ไม่ชอบน้ำ

แนวทางการจัดดินเพื่อการปลูกพืช

ปลูกข้าว ไถพรวนขณะที่ดินมีความชื้นที่เหมาะสม ลดและควบคุมความเป็นกรดจัดมากของดินด้วยวัสดุปูน ๕๐๐ กิโลกรัม/ไร่ หว่านให้ทั่วแปลงปลูก ไถกลบตอซัง ปล่อยไว้ ๓-๔ สัปดาห์ หรือไถกลบพืชปุ๋ยสด (หว่านโสนอัฟริกันหรือโสนอินเดีย ๔-๖ กิโลกรัม/ไร่ ไถกลบเมื่ออายุ ๕๐-๗๐ วัน ปล่อยทิ้งไว้ ๑-๒ สัปดาห์) ร่วมกับการใช้ปุ๋ยอินทรีย์น้ำหรือปุ๋ยเคมีสูตร ๑๖-๒๐-๐ ใส่ปุ๋ยแต่งหน้าหลังปักดำ ๓๕-๔๐ วัน พัฒนาแหล่งน้ำไว้ใช้ในช่วงที่ข้าวขาดน้ำหรือทำนาครั้งที่ ๒ หรือใช้ปลูกพืชไร่หรือพืชผักหลังเก็บเกี่ยวข้าว ไถกลบตอซังและทำร่องแบบเตี้ย ปรับปรุงดินด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก ๒-๓ ตัน/ไร่ ร่วมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำ

ปลูกพืชผักหรือไม้ผล ยกร่องกว้าง ๖-๘ เมตร คูน้ำกว้าง ๑.๐-๑.๕ เมตร ลึก ๐.๕-๑.๐ เมตร มีคันดินอัดแน่นล้อมรอบ ก่อนยกร่อง ควรแยกหน้าดินมาทับบนดินที่ขุดมาจากร่องคูน้ำ หว่านวัสดุปูน ๕๐๐ กิโลกรัม/ไร่ บนสันร่องและร่องคูน้ำ ปรับปรุงดินด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก ๒-๓ ตัน/ไร่ ร่วมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำ หรือขุดหลุมปลูกขนาด ๕๐x๕๐x๕๐ ซม. ปรับปรุงหลุมปลูกด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก ๒๐-๓๕ กิโลกรัม/หลุม ร่วมกับวัสดุปูน ๕ กิโลกรัม/หลุม ในช่วงเจริญเติบโต ก่อนเก็บผลผลิตและหลังเก็บเกี่ยวผลผลิต ใช้ปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอกร่วมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำตามชนิดพืชที่ปลูก พัฒนาแหล่งน้ำและจัดระบบการให้น้ำในแปลงปลูก ไว้ใช้ในช่วงที่พืชขาดน้ำ ล้างและควบคุมไม่ให้ดินเกิดการกรดเพิ่มขึ้น เมื่อดินเป็นกรดเพิ่มขึ้น หว่านด้วยวัสดุปูน ๕๐๐ กิโลกรัม/ไร่

กลุ่มชุดดินที่ ๒๑

ลักษณะเด่น กลุ่มดินทรายลึกมากที่เกิดจากตะกอนทรายชายทะเล ปฏิบัติการดินเป็นกรดเล็กน้อยถึงเป็นกลาง การระบายน้ำเร็ว ความอุดมสมบูรณ์ต่ำ

สมบัติของดิน เป็นกลุ่มชุดดินที่เกิดจากวัตถุกำเนิดดินพวกตะกอนลำน้ำเนื้อหยาบ พบในบริเวณที่ลุ่มระหว่างสันทรายหรือระหว่างเนินทรายชายฝั่งทะเล มีสภาพพื้นที่ราบเรียบหรือค่อนข้างราบเรียบ มีน้ำแช่ขังในช่วงฤดูฝน เป็นดินลึกที่มีการระบายน้ำค่อนข้างเร็วถึงเร็ว เนื้อดินเป็นพวกดินทราย สีดินเป็นสีเทา พบจุดประสีน้ำตาล หรือสีเหลือง บางแห่งมีเปลือกหอยปะปนอยู่ในเนื้อดินชั้นล่าง ปฏิบัติการดินเป็นกรดปานกลางถึงเป็นด่างปานกลาง แต่ถ้ามีเปลือกหอยปะปนอยู่ ปฏิบัติการดินเป็นกลางถึงเป็นด่างจัด

การใช้ประโยชน์ ส่วนใหญ่ใช้ทำนา บางแห่งทิ้งให้รกร้างว่างเปล่า มีวัชพืชต่างๆ ขึ้นอยู่ทั่วไป

ปัญหา ดินมีความอุดมสมบูรณ์ต่ำ เนื้อดินเป็นทรายหนา มีความสามารถในการอุ้มน้ำต่ำ ขาดแคลนน้ำ บางพื้นที่ดินอาจมีน้ำท่วมขัง หรือมีน้ำท่วมขังนานในฤดูฝน ทำให้ความเสียหายกับพืชที่ไม่ชอบน้ำ

แนวทางการจัดดินเพื่อการปลูกพืช

ปลูกข้าว ไถกลบตอซัง หรือหว่านพืชปุ๋ยสด หรือไถกลบพืชปุ๋ยสด (หว่านโสนอัฟริกันหรือโสนอินเดีย ๖-๘ กิโลกรัม/ไร่ ไถกลบเมื่ออายุ ๕๐-๗๐ วัน ปล่อยไว้ ๑-๒ สัปดาห์) ร่วมกับการใช้ปุ๋ยอินทรีย์น้ำหรือปุ๋ยเคมีสูตร ๑๖-๑๖-๘ ใส่ปุ๋ยแต่งหน้าหลังปักดำ ๓๕-๔๕ วัน พัฒนาแหล่งน้ำไว้ใช้ในช่วงที่ข้าวขาดน้ำหรือใช้ปลูกพืชไร่ พืชผักหรือพืชตระกูลถั่วหลังเก็บเกี่ยวข้าว โดยทำร่องแบบเตี้ย ปรับปรุงดินด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก ๓-๔ ตัน/ไร่ ร่วมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำ ในพื้นที่ที่ดินเป็นกรดจัดมาก ควรมีการใช้วัสดุปูน ๕๐๐-๑,๐๐๐ กิโลกรัม/ไร่

ปลูกพืชผักหรือไม้ผล ยกร่องกว้าง ๖-๘ เมตร คูน้ำกว้าง ๑.๐-๑.๕ เมตร ลึก ๐.๕-๑.๐ เมตร และมีคันดินอัดแน่นล้อมรอบ ปรับปรุงดินด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก ๓-๔ ตัน/ไร่ ร่วมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์

น้ำ หรือชุดหลุมปลูกขนาด ๗๕x๗๕x๗๕ ซม. พร้อมปรับปรุงหลุมปลูกด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอกร่วมกับปุ๋ยเคมี ๒๕-๕๐ กิโลกรัม/หลุม ในช่วงเจริญเติบโต ก่อนเก็บผลผลิตและภายหลังเก็บผลผลิต ใช้ปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก ร่วมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำ ตามชนิดพืชที่ปลูก พัฒนาแหล่งน้ำและจัดระบบการให้น้ำในแปลงปลูก ในพื้นที่ที่ดินเป็นกรดจัดมาก ควรมีการใช้วัสดุปูน ๕๐๐-๑,๐๐๐ กิโลกรัม/ไร่ หรือ ๕ กิโลกรัม/หลุม

กลุ่มชุดดินที่ ๔

ลักษณะเด่น กลุ่มดินเหนียวลึกมากที่เกิดจากตะกอนลำน้ำที่มีอายุน้อย ปฏิกริยาดินเป็นกลางถึงเป็นด่าง การระบายน้ำค่อนข้างเร็ว ความอุดมสมบูรณ์ปานกลาง

สมบัติของดิน เป็นกลุ่มชุดดินที่เกิดจากวัตถุต้นกำเนิดดินพวกตะกอนลำน้ำ พบในบริเวณที่ราบตะกอนน้ำพา มีสภาพพื้นที่เป็นที่ราบลุ่มหรือที่ราบเรียบ มีน้ำแช่ขังในช่วงฤดูฝน เป็นดินลึกที่มีการระบายน้ำเร็วหรือค่อนข้างเร็ว มีเนื้อดินเป็นพวกดินเหนียวหรือดินเหนียวจัด หน้าดินอาจแตกกระแหว่งเป็นร่องในฤดูแล้ง และอาจมีรอยอุ้มน้ำในดิน ดินบนมีสีดำ หรือเทาเข้ม ดินล่างมีสีเทา น้ำตาล น้ำตาลอ่อนหรือเทาปนเขียวมะกอก มีจุดประสีน้ำตาลปนเหลือง สีเหลือง สีน้ำตาลแก่ หรือสีแดง อาจพบก้อนปูน หรือก้อนสารเคมีสะสม พวกเหล็กและแมงกานีสในชั้นดินล่าง ปฏิกริยาดินเป็นกรดจัดถึงเป็นกรดเล็กน้อย แต่ถ้าดินมีก้อนปูนปะปนจะมีปฏิกริยาเป็นกลางหรือต่างปานกลาง

การใช้ประโยชน์ ใช้ทำนา บางแห่งยกร่อง เพื่อปลูกพืชผักหรือผลไม้ ซึ่งมักจะให้ผลผลิตค่อนข้างสูง

ปัญหา โครงสร้างแน่นทึบ ดินแห้งแข็งและแตกกระแหว่ง ทำให้ไถพรวนยาก ขาดแคลนน้ำ และน้ำท่วมขังในฤดูฝน ทำความเสียหายกับพืชที่ไม่ชอบน้ำ

แนวทางการจัดดินเพื่อการปลูกพืช

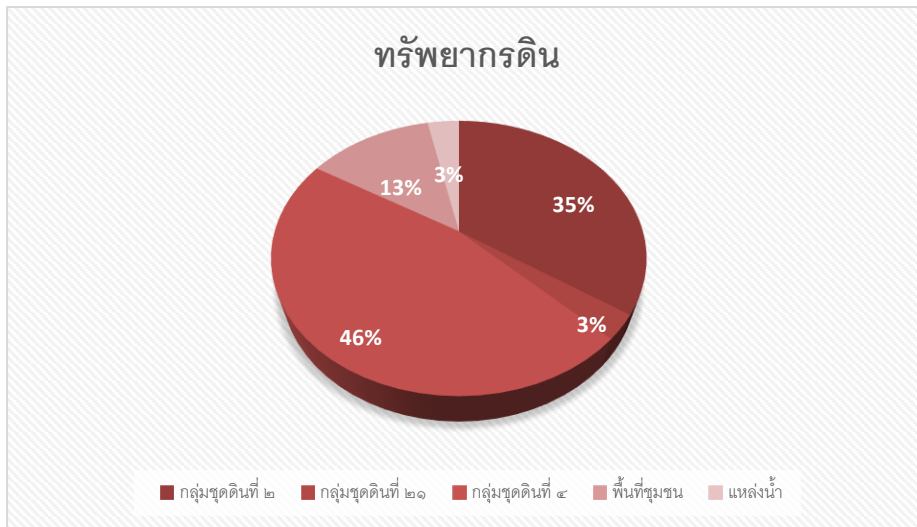
ปลูกข้าว ไถพรวนขณะที่ดินมีความชื้นที่เหมาะสม ไถกลบตอซัง ปล่อยให้ ๓-๔ สัปดาห์ หรือไถกลบพืชปุ๋ยสด (หวานโสนอัฟริกันหรือโสนอินเดีย ๔-๖ กิโลกรัม/ไร่ ไถกลบเมื่ออายุ ๕๐-๗๐ วัน ปล่อยให้ ๑-๒ สัปดาห์) ร่วมกับการใช้ปุ๋ยอินทรีย์น้ำหรือปุ๋ยเคมีสูตร ๑๖-๒๐-๐ ใส่ปุ๋ยแต่งหน้าหลังปักดำ ๓๕-๔๐ วัน พัฒนาแหล่งน้ำไว้ใช้ในช่วงที่ข้าวขาดน้ำหรือทำนาครั้งที่ ๒ หรือใช้ปลูกพืชไร่หรือพืชผักหลังเก็บเกี่ยวข้าว โดยทำร่องแบบเตี้ย ปรับปรุงดินด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก ๑-๒ ตัน/ไร่ ร่วมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำ

ปลูกพืชผักหรือไม้ผล ยกร่องกว้าง ๖-๘ เมตร คูน้ำกว้าง ๑.๐-๑.๕ เมตร ลึก ๐.๕-๑.๐ เมตร ร่องแปลงปลูกอยู่สูงจากระดับน้ำที่เคยท่วม ปรับปรุงดินด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก ๑-๒ ตัน/ไร่ ร่วมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำ หรือชุดหลุมปลูกขนาด ๕๐x๕๐x๕๐ ซม. ปรับปรุงหลุมปลูกด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก ๑๕-๒๕ กิโลกรัม/หลุม ในช่วงเจริญเติบโต ก่อนเก็บผลผลิตและภายหลังเก็บผลผลิต ใช้ปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอกร่วมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำตามชนิดพืชที่ปลูก พัฒนาแหล่งน้ำและจัดระบบการให้น้ำในแปลงปลูก

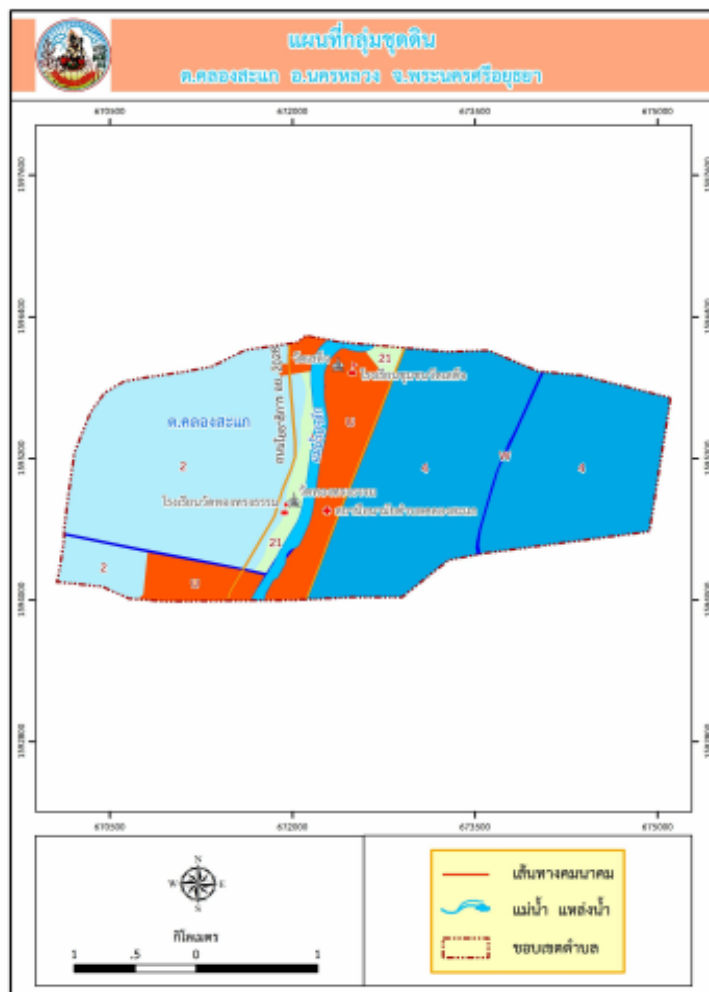
ตารางที่ ๑๖ แสดงทรัพยากรดิน ตำบลคลองสะแก อำเภอนครหลวง จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ประเภท	เนื้อที่ (ไร่)	ร้อยละ
กลุ่มชุดดินที่ ๒	๑๘๘๓.๐๒	๕๒.๖๕ %
กลุ่มชุดดินที่ ๒๑	๑๕๖.๗๗	๔.๓๘ %
กลุ่มชุดดินที่ ๔	๒๕๓๔.๐๐	๗๐.๘๕ %
พื้นที่ชุมชน	๗๐๗.๒๕	๑๙.๗๗ %
แหล่งน้ำ	๑๗๘.๕๓	๔.๙๙ %

ที่มา: กรมพัฒนาที่ดิน

ภาพที่ ๑๗ แสดงพื้นที่ทรัพยากรดิน ตำบลคลองสระแก อำเภอนครหลวง จังหวัดพระนครศรีอยุธยา (ที่มา: กรมพัฒนาที่ดิน)

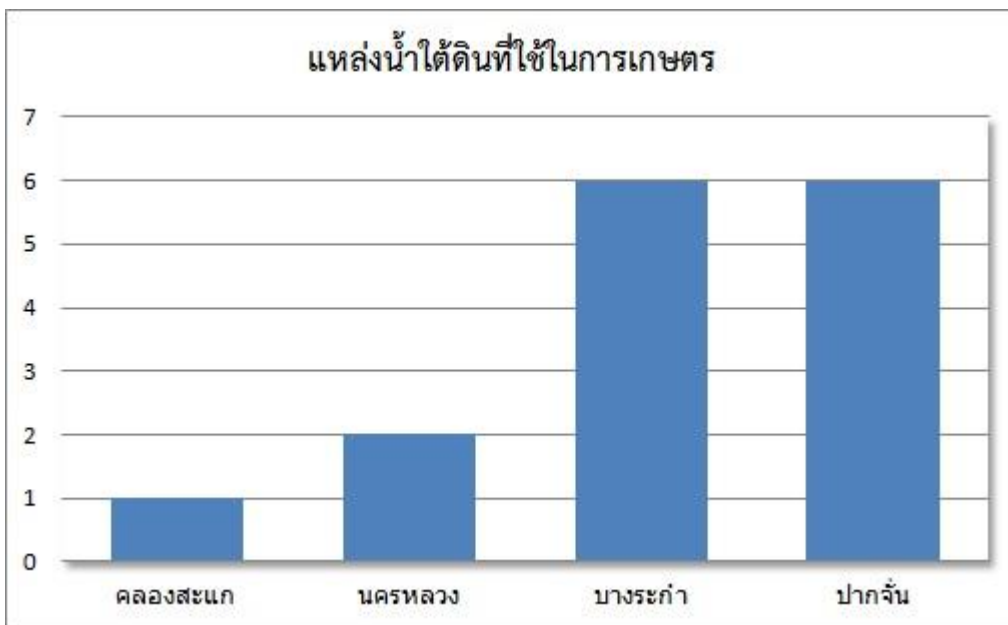

ภาพที่ ๗ แสดงพื้นที่แสดงทรัพยากรดิน ตำบลคลองสระแก อำเภอนครหลวง จังหวัดพระนครศรีอยุธยา (ที่มา : กรมพัฒนาที่ดิน)

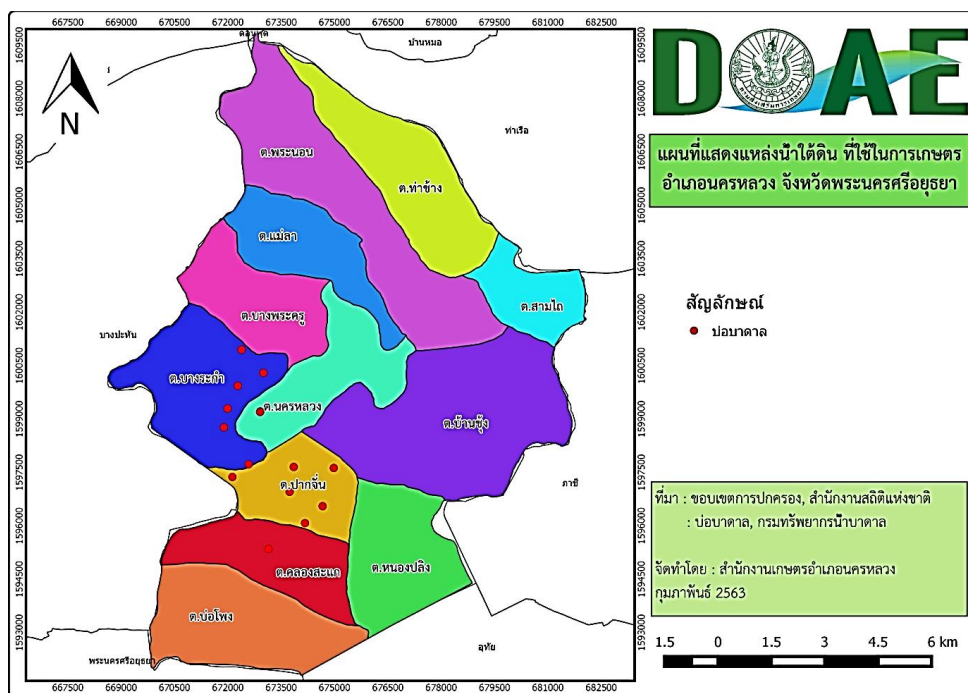
๒) ทรัพยากรน้ำ

ตำบลคลองสะแก เป็นพื้นที่อาศัยน้ำจากระบบชลประทานในการทำการเกษตรเป็นหลัก ประมาณ ๑๐๐% ของพื้นที่ทั้งหมด นอกจากนี้ยังแหล่งน้ำอื่นๆ ที่ใช้ในการเกษตรดังนี้

- แหล่งน้ำใต้ดิน บ่อบาดาลตำบลคลองสะแก อำเภอนครหลวง จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ที่ใช้ในการเกษตร รวมทั้งสิ้น ๑ บ่อ

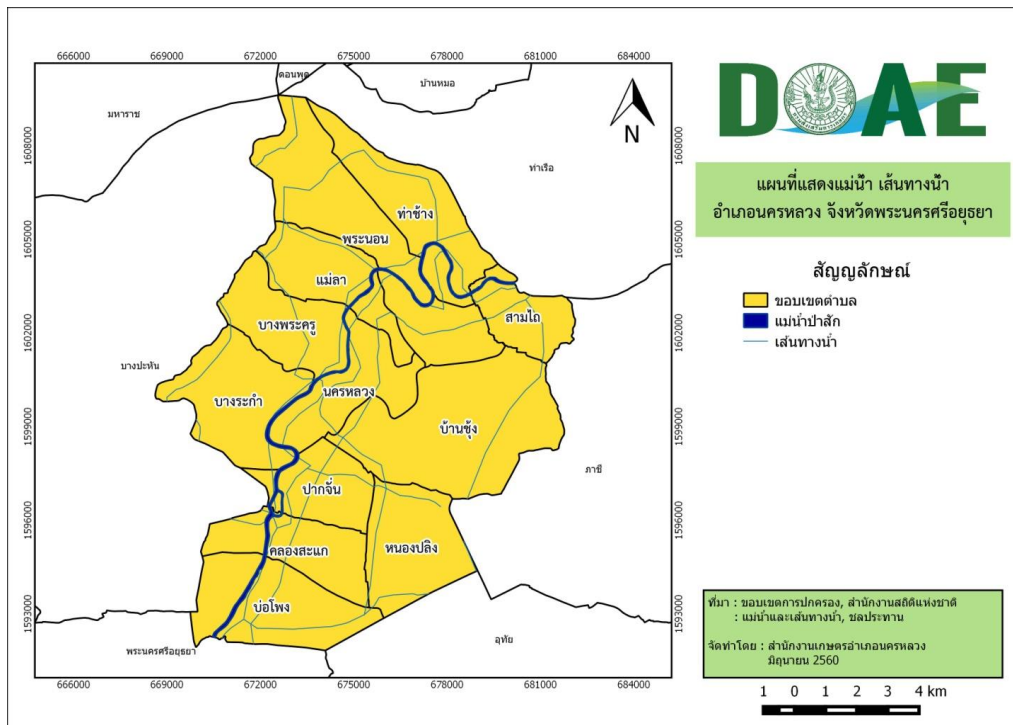

ภาพที่ ๑๙ แสดงจำนวนแหล่งน้ำใต้ดินที่ใช้ในการเกษตร ตำบลคลองสะแก อำเภอนครหลวง (ที่มา : กรมทรัพยากรน้ำบาดาล)

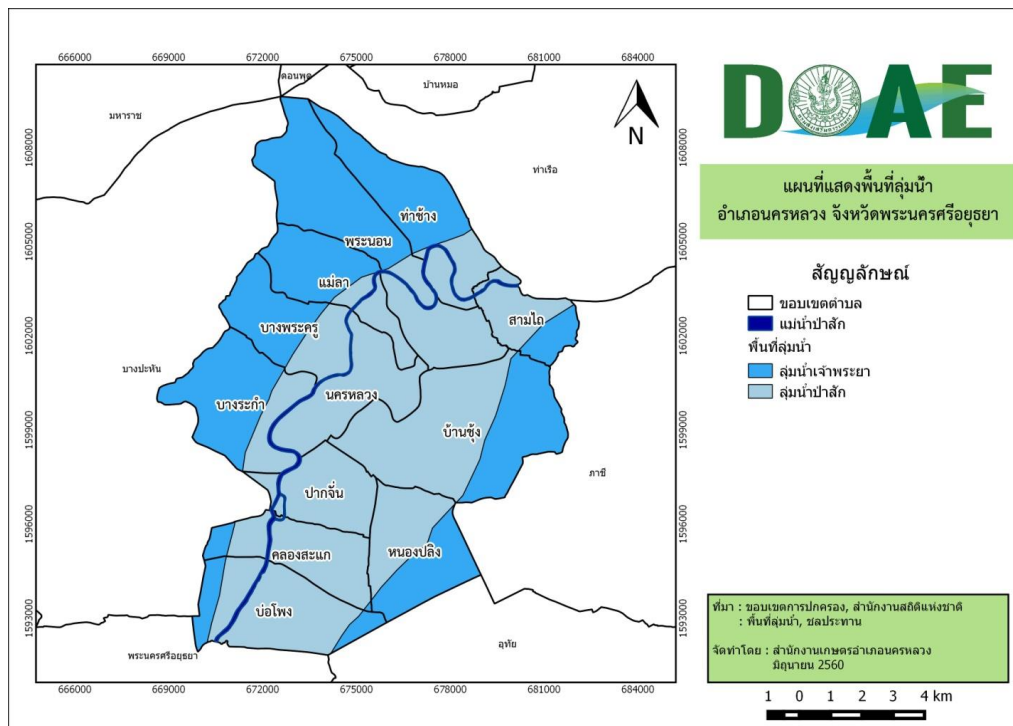

ภาพที่ ๒๐ แสดงแหล่งน้ำใต้ดินที่ใช้ในการเกษตร อำเภอนครหลวง จังหวัดพระนครศรีอยุธยา (ที่มา : กรมทรัพยากรน้ำบาดาล)

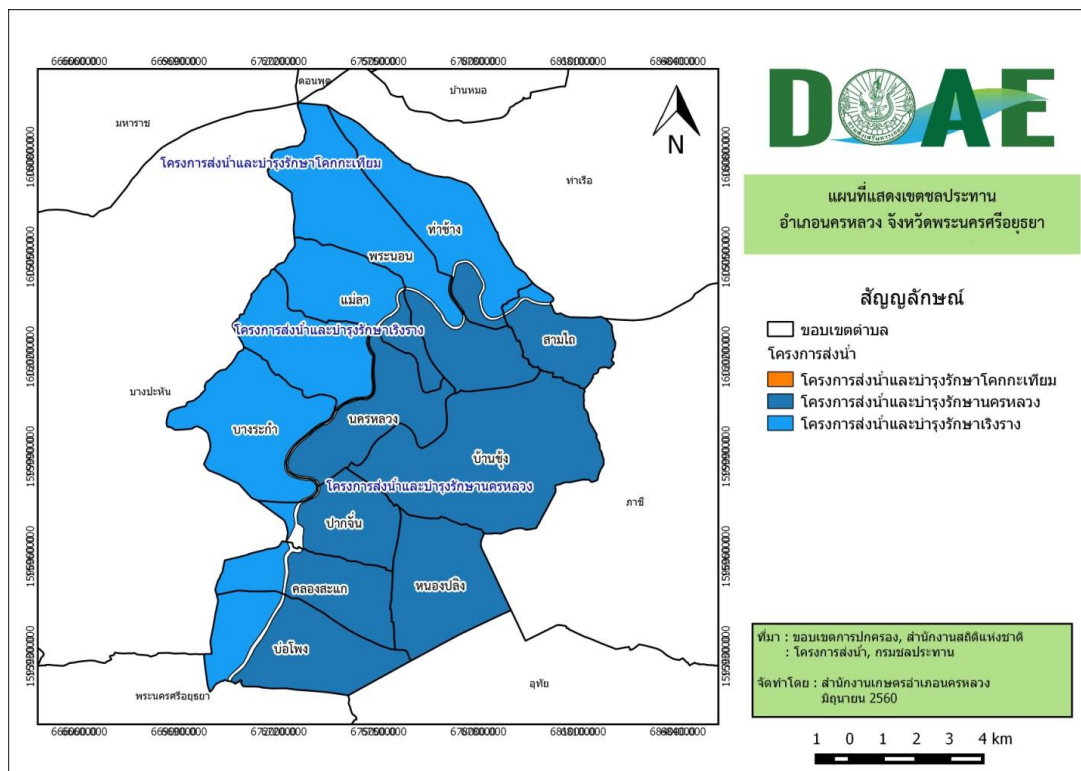
- แหล่งน้ำผิวดิน ได้แก่ น้ำในแม่น้ำลำคลอง ทะเลสาบและในพื้นที่ชุ่มน้ำที่เป็นน้ำจืด ปกติน้ำผิวดินจะได้รับการเติมจากฝน แต่เนื่องจากอำเภอนครหลวงใช้น้ำจากชลประทานเป็นหลัก แหล่งน้ำผิวดินจึงต้องใช้น้ำจากชลประทานด้วยเช่นกัน

ภาพที่ ๒๑ แสดงแม่น้ำ เส้นทางน้ำ อำเภอนครหลวง จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
(ที่มา : กรมชลประทาน, ๒๕๖๐)

ภาพที่ ๒๒ แสดงพื้นที่ลุ่มน้ำ อำเภอนครหลวง จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
(ที่มา : กรมชลประทาน, ๒๕๖๐)

ภาพที่ ๒๓ แสดงเขตชลประทาน อำเภอนครหลวง จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
(ที่มา : กรมชลประทาน, ๒๕๖๐)

๑.๓ สินค้าเอกลักษณ์ประจำถิ่น/สินค้า GI

๑.๔ สินค้าเกษตรที่สำคัญ

๑.๔.๑ ชนิดสินค้า ข้าว

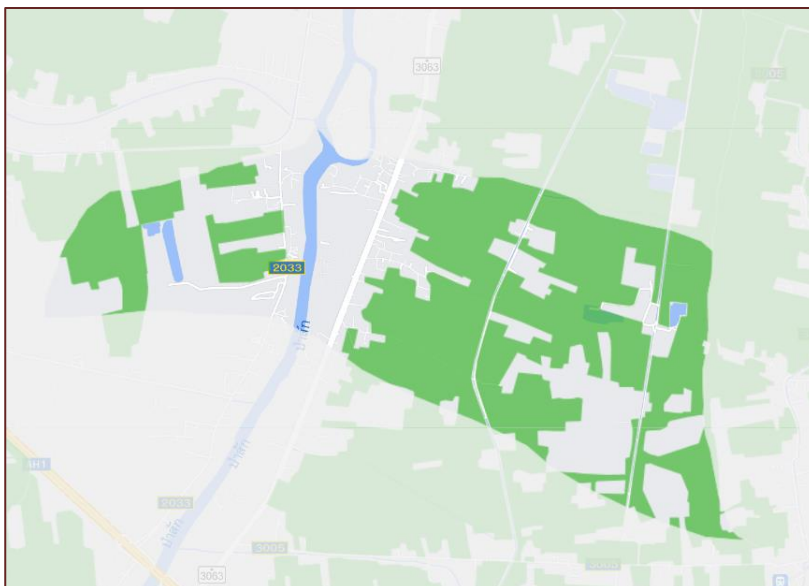
๑) พื้นที่เหมาะสม/ไม่เหมาะสม

(๑) เขตความเหมาะสม

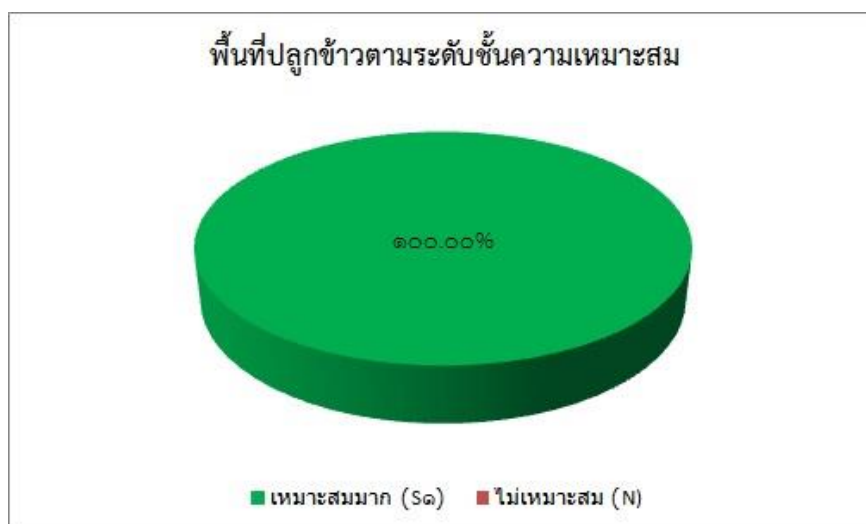
ตำบลคลองสะแก มีพื้นที่ที่เหมาะสมสำหรับปลูกข้าว ทั้งหมด จำนวน ๒,๘๙๘ ไร่ แบ่งเป็นพื้นที่ที่มีความเหมาะสมมาก (S๑) จำนวน ๒,๘๙๘ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๑๐๐ และไม่มีพื้นที่ไม่เหมาะสม (N) ตารางที่ ๑๑ แสดงพื้นที่ตามเขตความเหมาะสมในการปลูกข้าว ตำบลคลองสะแก อำเภอนครหลวง จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ตำบล	พื้นที่เหมาะสมมาก ในการปลูกข้าว (ไร่) S๑	พื้นที่ไม่เหมาะสม ในการปลูกข้าว (ไร่) N	รวม (ไร่)
๑. คลองสะแก	๒,๘๙๘	๐	๒,๘๙๘
รวม	๒,๘๙๘	๐	๒,๘๙๘

ที่มา : กรมพัฒนาที่ดิน, ๒๕๖๓

ภาพที่ ๒๔ แสดงเขตความเหมาะสม (พื้นที่ศักยภาพ) สำหรับปลูกข้าว อำเภอนครหลวง จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
(ที่มา : กรมพัฒนาที่ดิน, ๒๕๖๓)

ภาพที่ ๒๕ แสดงร้อยละแต่ละระดับชั้นความเหมาะสมสำหรับข้าว ตำบลคลองสะแก อำเภอนครหลวง
จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
(ที่มา : กรมพัฒนาที่ดิน, ๒๕๖๓)

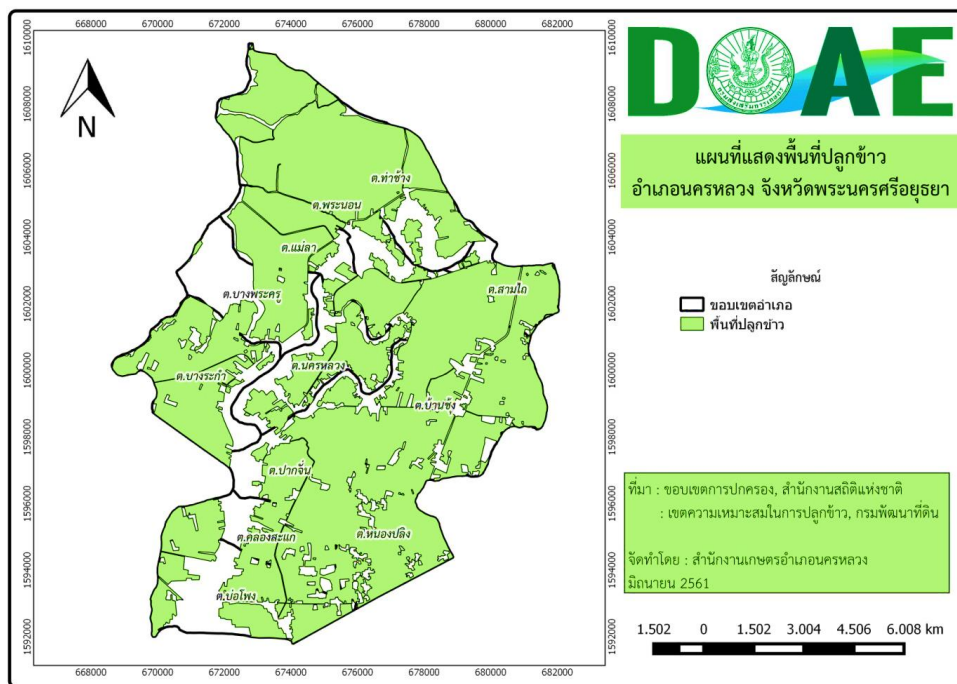
(๒) พื้นที่ปลูกข้าว

ตำบลคลองสะแก อำเภอนครหลวง จังหวัดพระนครศรีอยุธยา มีพื้นที่ปลูกข้าว จำนวน ๑,๗๘๗ ไร่

ตารางที่ ๑๒ แสดงพื้นที่ปลูกข้าว ตำบลคลองสะแก อำเภอนครหลวง จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

หมู่	จำนวนครัวเรือน	พื้นที่นาข้าวทั้งหมด (ไร่)
๑	๑๐	๑๓๕.๗๕
๒	๐	๐.๐๐
๓	๑๘	๔๘๐.๐๐
๔	๑	๒๕.๗๕
๕	๑๗	๓๖๗.๗๕
รวม	๔๖	๑,๐๐๙.๒๕

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอนครหลวง, ๒๕๖๕

ภาพที่ ๒๖ แสดงพื้นที่ปลูกข้าว (พื้นที่ปลูกจริง) อำเภอนครหลวง จังหวัดพระนครศรีอยุธยา (ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอนครหลวง, ๒๕๖๕)

(๓) พื้นที่ปลูกข้าว ตามระดับชั้นความเหมาะสม

ตำบลคลองสะแก มีพื้นที่ปลูกข้าว ตามระดับชั้นความเหมาะสม จำนวน ๕,๓๔๙ ไร่ แบ่งเป็นพื้นที่ที่มีความเหมาะสมมาก (S๑) จำนวน ๔,๐๓๒ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๗๕.๓๗ มีความเหมาะสมปานกลาง จำนวน ๗๘๗ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๑๔.๖๓ และไม่เหมาะสม จำนวน ๕๒๐ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๙.๐๐

ตารางที่ ๑๓ แสดงพื้นที่ปลูกข้าว ตามระดับชั้นความเหมาะสม อำเภอนครหลวง จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ตำบล	พื้นที่ปลูกตามระดับชั้นความเหมาะสมสำหรับการปลูกข้าว (ไร่)				
	เหมาะสมมาก (S๑)	เหมาะสมปานกลาง (S๒)	เหมาะสมน้อย (S๓)	ไม่เหมาะสม (N)	รวมพื้นที่ทั้งหมด
๑๐. คลองสะแก	๔,๐๓๒	๗๙๗	-	๕๒๐	๕,๓๔๙

ที่มา : กรมพัฒนาที่ดิน, ๒๕๖๐

ภาพที่ ๒๗ แสดงพื้นที่ปลูกข้าว ตามระดับชั้นความเหมาะสม อำเภอนครหลวง (ที่มา : กรมพัฒนาที่ดิน, ๒๕๖๐)

ภาพที่ ๒๘ แสดงร้อยละพื้นที่ปลูกข้าวตามระดับชั้นความเหมาะสม อำเภอนครหลวง จังหวัดพระนครศรีอยุธยา (ที่มา : กรมพัฒนาที่ดิน, ๒๕๖๐)

๒) ปริมาณการผลิต

ตำบลคลองสะแก อำเภอนครหลวง มีพื้นที่การปลูกข้าว จำนวน ๑,๐๐๙.๒๕ ไร่ ๔๖ ครัวเรือน โดยมีพื้นที่เก็บเกี่ยว ๑,๐๐๙.๒๕ ไร่ ผลผลิตรวม ๘๙๗.๐๙ ตัน

ตารางที่ ๒๐ แสดงปริมาณการปลูกข้าว ตำบลคลองสะแก อำเภอนครหลวง จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

หมู่	ครัวเรือน เกษตรกร	พื้นที่ปลูก (ไร่)	พื้นที่เก็บเกี่ยว (ไร่)	ผลผลิต (ตัน)	ผลผลิตต่อไร่ (ตัน)
๑	๑๐	๑๓๕.๗๕	๑๓๕.๗๕	๑๒๒.๑๘	๐.๙๐
๒	๐	๐.๐๐	๐.๐๐	๐.๐๐	๐.๐๐
๓	๑๘	๔๘๐.๐๐	๔๘๐.๐๐	๔๑๗.๖๐	๐.๘๗
๔	๑	๒๕.๗๕	๒๕.๗๕	๒๒.๖๖	๐.๘๘
๕	๑๗	๓๖๗.๗๕	๓๖๗.๗๕	๓๓๔.๖๕	๐.๙๑
รวม	๔๖	๑,๐๐๙.๒๕	๑,๐๐๙.๒๕	๘๙๗.๐๙	๐.๘๙

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอนครหลวง, ๒๕๖๕

ภาพที่ ๒๙ แสดงปริมาณการปลูกข้าว อำเภอนครหลวง จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

(ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอนครหลวง, ๒๕๖๕)

๓) สถานการณ์ใช้เทคโนโลยีการผลิต

(๑) การใช้พันธุ์ดี พันธุ์ข้าวที่เกษตรกรปลูกส่วนใหญ่เป็นพันธุ์ข้าวไม่ไวต่อช่วงแสง เช่น ปทุมธานี๑ สุพรรณบุรี๑ กข๓๑ กข๔๗ กข๕๗ กข๖๑ เป็นต้น

(๒) การเตรียมดิน พื้นที่นาส่วนใหญ่เป็นการทำนาหว่านน้ำตาม เกษตรกรมีการเตรียมดินโดย การไถ ทำเทือกและซักร่อง

- (๓) การปลูกข้าว เกษตรกรส่วนใหญ่เป็นการทำนาหว่านน้ำตม โดยใช้เครื่องหว่าน สะพายหลัง
- (๔) ระบบการให้น้ำ เกษตรกรใช้เครื่องสูบน้ำจากคลองชลประทานเข้าสู่แปลงนา
- (๕) การดูแลรักษา เกษตรกรกำจัดวัชพืชโดยใช้แรงงานคนและสารเคมี มีการใช้สารเคมีกำจัดวัชพืชมก่อนงอกควบคุมไปพร้อมกับการใช้สารเคมีกำจัดวัชพืชหลังงอก
- (๖) การใส่ปุ๋ย เกษตรกรส่วนใหญ่ใส่ปุ๋ยโดยใช้แรงงานคนในการใส่ปุ๋ยเคมี และใส่ปุ๋ยเคมี จำนวน ๒ ครั้ง ครั้งที่ ๑ เมื่อข้าวอายุ ๒๕-๓๐ วัน โดยใช้สูตร ๑๖-๒๐-๐ ร่วมกับสูตร ๔๖-๐-๐ ในอัตรา ๒๕ กก./ไร่ ครั้งที่ ๒ เมื่อข้าวอายุ ๘๐-๙๐ วัน โดยใช้สูตร ๑๖-๒๐-๐ ร่วมกับสูตร ๔๖-๐-๐ ในอัตรา ๒๕ กก./ไร่
- (๗) การเก็บเกี่ยว เกษตรกรมีการเก็บเกี่ยวโดยใช้รถเกี่ยวขนาดข้าว และรถขนส่งไปยังโรงสีหรือลานรับซื้อข้าว
- (๘) การปฏิบัติหลังการเก็บเกี่ยว เกษตรกรส่วนใหญ่ขายผลผลิตหลังการเก็บเกี่ยวทันที
- (๙) การป้องกันกำจัดโรคและแมลงศัตรูข้าว เกษตรกรมีการป้องกันกำจัดโรคและแมลงศัตรูข้าวตามอาการของโรคและแมลง โดยใช้ทั้งสารเคมีและสารชีวภัณฑ์ ร่วมกันในการป้องกันกำจัด

๔) ปฏิทินการเพาะปลูก

เกษตรกรในอำเภอนครหลวง มีการปลูกข้าวในฤดูนาปีและนาปรัง โดยมีปฏิทินการเพาะปลูกข้าวในอำเภอนครหลวง ดังนี้

ชนิดสินค้า (ข้าว)		ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.
ฤดูนาปี	การปลูก				←							→	
	เก็บเกี่ยว	→							←				
ฤดูนาปรัง	การปลูก			→									←
	เก็บเกี่ยว			←				→					

ภาพที่ ๓๐ แสดงปฏิทินการเพาะปลูกข้าวในอำเภอนครหลวง จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

(ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอนครหลวง, ๒๕๖๕)

๕) ต้นทุนการผลิต

ตารางที่ ๒๑ แสดงต้นทุนการผลิตข้าว ปี ๒๕๖๕/๖๖ ตำบลคลองสะแก อำเภอนครหลวง

ที่	รายการ	จำนวนเงิน (บาท/ไร่)
๑	ค่าเตรียมดิน	๕๐๐
๒	ค่าเมล็ดพันธุ์ (นาหว่าน ๒๕ กก.ๆ ละ ๑๕ บาท)	๔๕๐
๓	ค่าจ้างหว่านข้าว	๗๐
๔	ค่าสารกำจัดวัชพืช (คุมและฆ่าหญ้า)	๒๒๐
๕	ค่าจ้างฉีดยากำจัดวัชพืช จำนวน ๑ ครั้ง	๗๐
๖	ค่าปุ๋ยเคมีครั้งที่ ๑ สูตร ๑๖-๒๐-๐ จำนวน ๒๕ กก.ๆ ละ ๑๗ บาท	๔๒๕
๗	ค่าปุ๋ยเคมีครั้งที่ ๒ สูตร ๔๖-๐-๐ จำนวน ๒๕ กก.ๆ ละ ๒๙ บาท	๗๒๕

ที่	รายการ	จำนวนเงิน (บาท/ไร่)
๘	ค่าจ้างใส่ปุ๋ย ๒ ครั้งๆ ละ ๖๐ บาท	๑๔๐
๙	ค่าสารกำจัดโรคและแมลงศัตรูพืช (จำนวน ๑ ครั้ง) - สารกำจัดเชื้อรา (๒๗๐) - สารกำจัดแมลงศัตรูข้าว (๒๘๒) - ฮอริโมน (๑๓๙)	๖๐
๑๐	ค่าจ้างฉีดยาสารกำจัดศัตรูพืช ๑ ครั้งๆ ละ ๗๐ บาท	๗๐
๑๑	ค่าฮอริโมนและสารบำรุง	๗๐
๑๒	ค่าจ้างฉีดฮอริโมนและสารบำรุง (จำนวน ๑ ครั้ง)	๗๐
๑๓	ค่าน้ำมันเชื้อเพลิงสูบน้ำ ๘ ครั้งๆ ละ ๒๙ บาท	๒๓๒
๑๔	ค่าเก็บเกี่ยว	๔๕๐
๑๕	ค่าขนส่งข้าวไปขายโรงสี	๑๐๐
๑๖	ค่าเช่านา	๑,๐๐๐
๑๗	รวมต้นทุนนาหว่านน้ำตม	๔,๘๕๒
๑๘	รายได้ ผลผลิตต่อไร่เฉลี่ย ๘๒๐ กก. ราคา กก. ละ ๗.๐๐ บาท	๕,๗๔๐
๑๙	ผลตอบแทนสุทธิ	๕๘๘

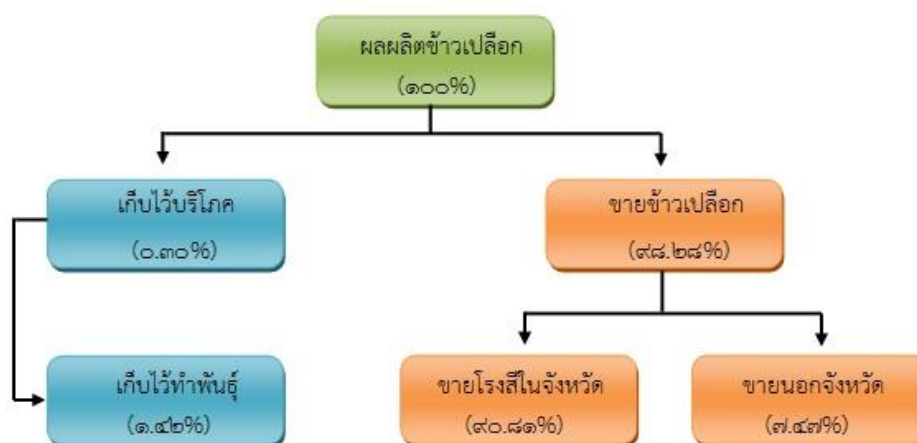
(ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอนครหลวง, ๒๕๖๕)

๖) สถานการณ์การตลาด/วิธีการตลาด

สถานการณ์การตลาดข้าว อำเภอนครหลวง จังหวัดพระนครศรีอยุธยา เกษตรกรปลูกข้าวโดยใช้พันธุ์ข้าวตามความต้องการของตลาด ซึ่งเป็นพันธุ์ข้าวที่ให้ผลผลิตสูง คุณภาพดี เกษตรกรผู้ปลูกข้าวจะทำการเก็บเกี่ยวผลผลิตและขนส่งไปขายยังโรงสีหรือท่าข้าวทันที มีเพียงบางส่วนที่เก็บไว้ทำพันธุ์และเพื่อบริโภค

(๑) วิธีการตลาด

เกษตรกรผู้ปลูกข้าว อำเภอนครหลวง จังหวัดพระนครศรีอยุธยา เกษตรกรส่วนใหญ่ขายผลผลิตเข้าสู่โรงสีหรือลานรับซื้อโดยตรง ซึ่งอำเภอนครหลวง มีโรงสี จำนวน ๑ แห่ง ท่าข้าว จำนวน ๒ แห่ง และมีบางส่วนขายให้กับโรงสีหรือท่าข้าวในบริเวณพื้นที่ข้างเคียงหรือจังหวัดข้างเคียง

ภาพที่ ๓๑ แสดงวิธีการตลาดข้าว อำเภอนครหลวง จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

(ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอนครหลวง, ๒๕๖๕)

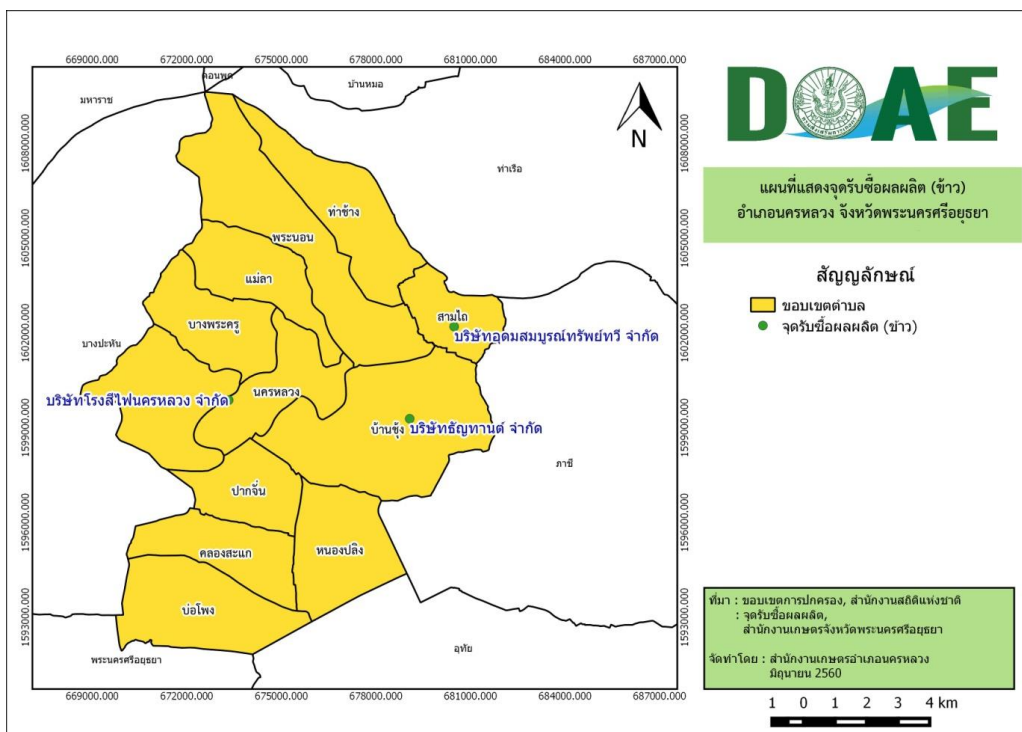
(๒) แหล่งรับซื้อผลผลิต/ โรงงานแปรรูป

อำเภอนครหลวง จังหวัดพระนครศรีอยุธยา มีจุดรับซื้อผลผลิตข้าว ดังนี้

ตารางที่ ๒๒ แสดงจุดรับซื้อข้าว อำเภอนครหลวง จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

อำเภอ	ประเภทจุดรับซื้อ		กำลังการผลิต ตัน/ วัน
	โรงสี (จำนวน)	ท่าข้าว (จำนวน)	
นครหลวง	๑	๒	๕๐๐

หมายเหตุ กำลังการผลิตเฉพาะจุดรับซื้อประเภทโรงสี

ภาพที่ ๓๒ แสดงแหล่งรับซื้อข้าว อำเภอนครหลวง จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

(ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอ นครหลวง, ๒๕๖๕)

๗) เกษตรกรต้นแบบในพื้นที่

ตำบลคลองสะแก อำเภอ นครหลวง ไม่มีเกษตรกรที่เป็นต้นแบบในพื้นที่

๑.๔.๒ ชนิดสินค้า กล้วยน้ำว้า

๑) พื้นที่เหมาะสม/ไม่เหมาะสม

(๑) เขตความเหมาะสม

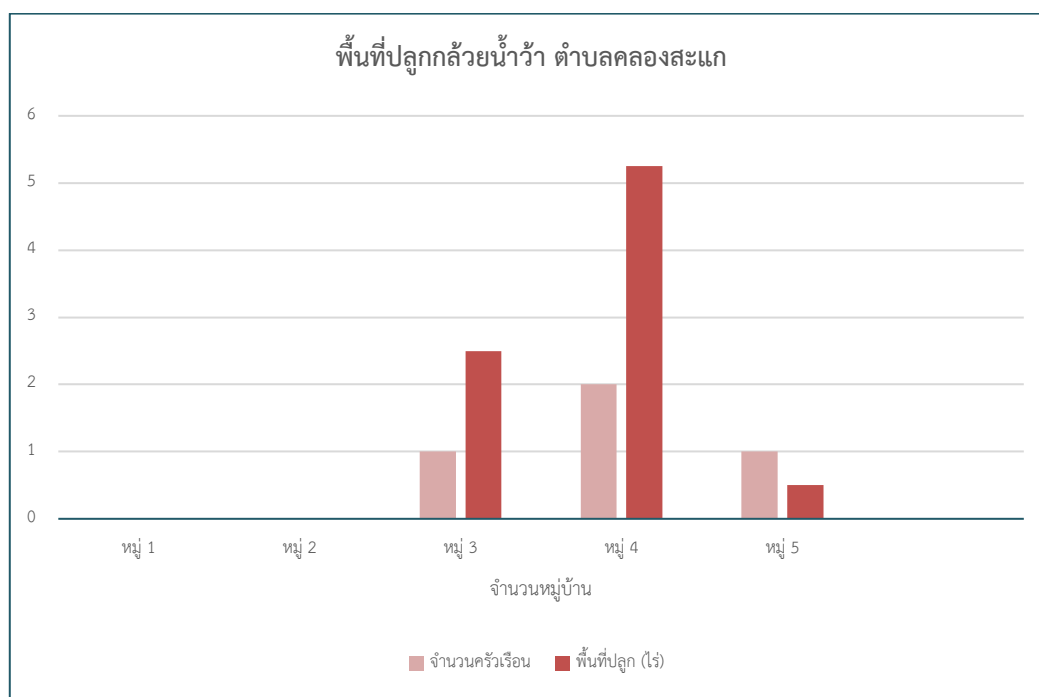
ตำบลคลองสะแก มีพื้นที่ที่มีความเหมาะสมในการปลูกกล้วยน้ำว้า ทั้งที่ราบไม่มีน้ำท่วมขัง และที่ลุ่มซึ่งควรยกร่องหรือขุดร่องน้ำเพื่อระบายน้ำ ลักษณะดินเป็นดินร่วน ดินร่วนเหนียวปนทราย หรือดินร่วนปนทราย มีการระบายน้ำได้ดี มีค่าความเป็นกรดเป็นด่าง ปานกลาง (pH ประมาณ ๕.๕-๗.๕) มีปริมาณน้ำเพียงพอสำหรับการเจริญเติบโตตลอดฤดูปลูก ซึ่งในพื้นที่เกษตรกรมีการปลูกกล้วยน้ำว้า

(๒) พื้นที่ปลูกกล้วยน้ำว้า

ตำบลคลองสะแก อำเภอนครหลวง จังหวัดพระนครศรีอยุธยา มีพื้นที่ปลูกกล้วยน้ำว้า จำนวน ๕.๒๕ ไร่ โดยพื้นที่หมู่ ๑ ปลูกมากที่สุด จำนวน ๒ ไร่ รองลงมาคือพื้นที่หมู่ ๒ จำนวน ๑.๗๕ ไร่ ตามลำดับ ตารางที่ ๒๓ แสดงพื้นที่ปลูกกล้วยน้ำว้า ตำบลคลองสะแก อำเภอนครหลวง จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

หมู่	ครัวเรือน	พื้นที่ปลูกกล้วยน้ำว้า (ไร่)
๑	๐	๐.๐๐
๒	๐	๐.๐๐
๓	๑	๒.๕๐
๔	๒	๕.๒๕
๕	๑	๐.๕๐
รวม	๔	๘.๒๕

ที่มา: สำนักงานเกษตรอำเภอนครหลวง, พ.ศ.๒๕๖๕

ภาพที่ ๓๓ แสดงการผลิตกล้วยน้ำว้า ตำบลคลองสะแก อำเภอนครหลวง จังหวัดพระนครศรีอยุธยา (ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอนครหลวง, พ.ศ. ๒๕๖๕)

๒) ปริมาณการผลิต

ตำบลคลองสระแก อำเภอนครหลวง มีพื้นที่การปลูกกล้วยน้ำว้า จำนวน ๘.๒๕ ไร่ ๔ ครัวเรือน โดยมีปริมาณการผลิต จำนวน ๖.๖ ตัน

ตารางที่ ๒๔ แสดงปริมาณการผลิตกล้วยน้ำว้า ตำบลคลองสระแก อำเภอนครหลวง จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

พื้นที่การเกษตร (หมู่)	ครัวเรือน เกษตรกร	พื้นที่ปลูก (ไร่)	พื้นที่เก็บ เกี่ยว (ไร่)	ผลผลิต (ตัน)	ผลผลิตต่อไร่ (ตัน)
๑	๐	๐.๐๐	๐.๐๐	๐	๐.๐๐
๒	๐	๐.๐๐	๐.๐๐	๐	๐.๐๐
๓	๑	๒.๕๐	๒.๕๐	๒.๐	๐.๘๐
๔	๒	๕.๒๕	๕.๒๕	๔.๒	๐.๘๐
๕	๑	๐.๕๐	๐.๕๐	๐.๔	๐.๘๐
รวม	๔	๘.๒๕	๘.๒๕	๖.๖	
เฉลี่ย					๐.๘๐

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอนครหลวง, พ.ศ.๒๕๖๕

๓) สถานการณ์ใช้เทคโนโลยีการผลิต (เป็นเทคโนโลยีการผลิตที่ใช้ในอำเภอ)

(๑) การใช้พันธุ์ดี

- ใช้หน่อกล้วยน้ำว้าพันธุ์ดี ต้านทานโรคและแมลงศัตรูพืช มาจากแหล่งที่เชื่อถือได้ หรือต้นพันธุ์ที่ได้จากการเพาะปลูกเลี้ยงเนื้อเยื่อ

(๒) การเตรียมดิน

- ไถเพื่อพลิกกลับดิน และตากดิน ๗ - ๑๐ วัน เพื่อกำจัดวัชพืชและป้องกันโรคที่เกิดจากเชื้อรา

- เตรียมหลุมปลูกขนาด ๕๐x๕๐x๕๐ ซม.

- ใช้ปุ๋ยคอกจำนวน ๑ กิโลกรัม เป็นปุ๋ยรองก้นหลุม

(๓) การปลูก

- ใช้ระยะปลูก ๓ x ๓ เมตร หรือ ๔ x ๔ เมตร

- แخذหน่อด้วยไตรโคเดอร์มา หรือสารป้องกันกำจัดเชื้อรา

- วางหน่อพันธุ์ที่เตรียมไว้กลางหลุมปลูก กดดินบริเวณโคนต้นให้แน่น

- รดน้ำให้ชุ่ม และคลุมดินบริเวณโคนต้นด้วยฟางข้าว หรือหญ้าแห้ง เพื่อเก็บความชุ่มชื้น และลดการระเหยของน้ำ

(๔) ระบบการให้น้ำ

- ให้น้ำอย่างสม่ำเสมอโดยระบบน้ำหยดตลอดฤดูปลูก ๕- ๗ วัน/ครั้ง หรือสูบน้ำรดให้ชุ่ม สัปดาห์ละ ๑ ครั้ง ยกเว้นฤดูฝนเนื่องจากมีปริมาณน้ำเพียงพอต่อความต้องการ

(๕) การดูแลรักษา

- การตัดแต่งหน่อกล้วยน้ำว้า หลังจากปลูกประมาณ ๓-๔ เดือน จะมีหน่อขึ้นมาเรื่อยๆ โคนตัดแต่ง และหลังปลูกแล้วประมาณ ๗-๘ เดือน มีการไว้หน่อทดแทน ๑-๒ หน่อ
- การตัดแต่งใบกล้วยน้ำว้า จะทำการตัดแต่งช่วงที่ต้นเริ่มโตจนถึงเก็บเกี่ยวโดยเลือกใบแก่และใบที่เป็นโรคออกเพื่อป้องกันต้นกล้วยโคนช่วงออกปลี

(๖) การใส่ปุ๋ย

- ใส่ปุ๋ย โดยแบ่งใส่ ๔ ครั้ง
- ครั้งที่ ๑ ใส่หลังปลูก ๑ เดือน ใช้สูตร ๑๕-๑๕-๑๕ อัตรา ๑.๕ กิโลกรัม/ต้น
- ครั้งที่ ๒ ใส่หลังจากครั้งที่ ๑ ประมาณ ๒ เดือน ใช้สูตร ๑๕-๑๕-๑๕ อัตรา ๑.๕ กิโลกรัม/ต้น
- ครั้งที่ ๓ ใส่ปุ๋ยคอกหลังจากครั้งที่ ๒ ประมาณ ๓ เดือน อัตรา ๕ กิโลกรัม/ต้น
- ครั้งที่ ๔ ใส่หลังจากครั้งที่ ๓ ประมาณ ๒ เดือน ใช้สูตร ๑๓-๑๓-๒๑ อัตรา ๑.๕ กิโลกรัม/ต้น

(๗) การเก็บเกี่ยว

- การเก็บเกี่ยวเริ่มต้นด้วยการตัดเครือกล้วยหลังจากกล้วยออกปลี ๑๐๐-๑๒๐ วัน
- ดูลักษณะความอ่อนแก่จากลักษณะผล ขนาดลูกกล้วย และเหลี่ยมของผลกล้วย

(๘) การปฏิบัติหลังการเก็บเกี่ยว

- นำเครือกล้วยแขวนไว้บนราว ปล่อยให้ยางไหลจนแห้ง
- ทำความสะอาดผลและบริเวณปลายผลที่มีกليبแห้งติดอยู่ออกให้หมด
- ตัดกล้วยออกเป็นหวี ๆ ระวังอย่าให้รอยตัดซ้ำ
- บ่มกล้วยให้สุก โดยคลุมด้วยผ้าวางพักไว้ ๔-๕ วัน
- บรรจุลงแข่ง โดยมีใบตองรอง เพื่อป้องกันบอบช้ำ

(๙) การป้องกันกำจัดโรคและแมลงศัตรู

กล้วยน้ำว้า เมื่อมีอายุ ๒ ปี ส่วนใหญ่จะเกิดโรคตายพลาญ มีวิธีการป้องกัน กำจัดโรคและแมลง ดังนี้

- ทำความสะอาดแปลงปลูก
- ใช้สารชีวภัณฑ์ไตรโคเดอร์มา และบิวเวอร์เรีย ในการป้องกันโรค
- ให้ตัดต้นที่เป็นโรคออกไปทำลายนอกแปลงปลูก เพื่อป้องกันการแพร่ระบาดในแปลงปลูก

๔) ปฏิทินการเพาะปลูก

เกษตรกรในตำบลคลองสะแก อำเภอนครหลวง มีการปลูกกล้วยน้ำว้า ดังนี้
ตารางที่ ๒๕ แสดงปฏิทินการเพาะปลูกกล้วยน้ำว้า ตำบลคลองสะแก อำเภอนครหลวง จังหวัด
 พระนครศรีอยุธยา

ชื่อสินค้า	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.
กล้วยน้ำว้า										▽		

สัญลักษณ์

←→ ช่วงฤดูปลูก

△ ปลูกสูงสุด

←.....→ ช่วงฤดูเก็บเกี่ยว

▽ เก็บเกี่ยวสูงสุด

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอนครหลวง, พ.ศ.๒๕๖๕

๕) ต้นทุนการผลิต

ตำบลคลองสะแก อำเภอนครหลวง เป็นพื้นที่ในเขตชลประทาน ๑๐๐ เปอร์เซ็นต์ มีต้นทุน
 การผลิตกล้วยน้ำว้า ๕,๒๖๕ บาท

ตารางที่ ๒๖ แสดงต้นทุนการผลิตกล้วยน้ำว้า ตำบลคลองสะแก อำเภอนครหลวง จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

รายการ	ค่าใช้จ่าย (บาท/ไร่)	หมายเหตุ
เตรียมแปลง	๕๐๐	
หน่อพันธุ์กล้วยน้ำว้า	๒,๐๐๐	ระยะปลูก ๔ x ๔ เมตร (๑๐๐ ต้น / ไร่)
ค่าจ้างปลูก	๓๐๐	
ยากุมวัชพืช (๒ ครั้ง)	๒๔๐	
ปุ๋ยเคมี๕๐..... กก./ไร่ (....๓... ครั้ง)	๑,๔๐๐	
ปุ๋ยคอก๕๐..... กก./ไร่ (....๑...ครั้ง)	๑๒๕	
ให้น้ำ๔..... ครั้ง/เดือน	๗๐๐	ค่าน้ำโดยเฉลี่ยครั้งละ ๕ ลิตร
เก็บเกี่ยวกล็กรั่มละ	-	
รวม	๕,๒๖๕	

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอนครหลวง, พ.ศ.๒๕๖๕)

๖) สถานการณ์การตลาด/วิธีการตลาด

(๑) วิธีการตลาด

มีการจำหน่ายผลผลิตอยู่ในร้านค้าชุมชน ส่งแม่ค้าทำขนมเช่นขนมไทย กล้วยทอด และบางส่วน
 เกษตรกรจะนำผลผลิตไว้บริโภคในครัวเรือน โดยการนำมาแปรรูป เป็นกล้วยตาก และกล้วยฉาบ

๗) เกษตรกรต้นแบบในพื้นที่

ตำบลคลองสะแก อำเภอนครหลวง จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ไม่มีมีเกษตรกรที่เป็น Smart Farmer ด้านกล้วยน้ำว้า

๑.๔.๓ ชนิดสินค้า มะม่วง

๑) พื้นที่เหมาะสม/ไม่เหมาะสม

(๑) เขตความเหมาะสม

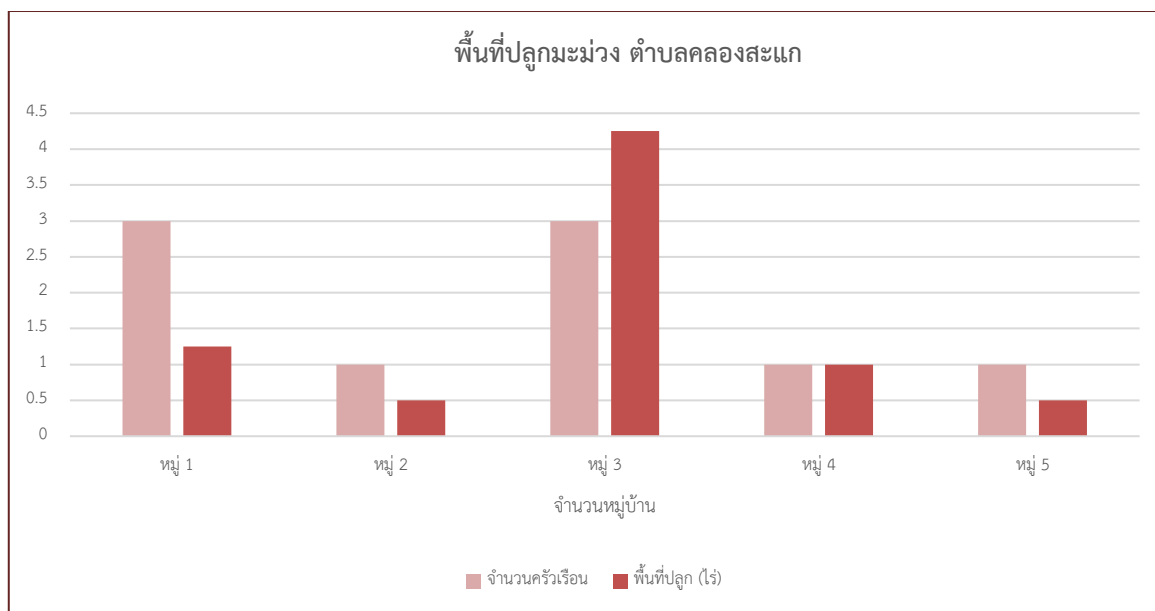
มะม่วง เป็นไม้ผลเมืองร้อน สามารถปลูกได้ทุกภาคของประเทศไทย ทั้งนี้เพราะมะม่วงเป็นไม้ผลที่ ขึ้นได้ง่าย เจริญเติบโตเร็ว สามารถขึ้นได้ในดินแทบทุกชนิดตั้งแต่ดินเหนียวจนถึงดินร่วนปนกรวด แต่ดินที่เหมาะสมที่สุดควรเป็นดินร่วนปนทรายหรือเป็นดินที่มีอินทรีย์วัตถุอยู่มาก ไม่เหนียวจนเกินไป ระบายน้ำได้ดี และมีความเป็นกรด - เป็นด่างของดิน (pH) ประมาณ ๕.๕ - ๗.๕ ซึ่งในพื้นที่ตำบลคลองสะแก มีการปลูกมะม่วง โดยส่วนใหญ่เป็นการปลูกแบบสวนผสมกับพืชชนิดอื่น

(๒) พื้นที่ปลูกมะม่วง

ตำบลคลองสะแก อำเภอนครหลวง จังหวัดพระนครศรีอยุธยา มีพื้นที่ปลูกมะม่วง จำนวน ๗.๕๐ ไร่ โดยพื้นที่หมู่ ๓ ปลูกมากที่สุด จำนวน ๔.๒๕ ไร่ รองลงมาคือพื้นที่หมู่ ๑ จำนวน ๑.๒๕ ไร่ ตามลำดับ ตารางที่ ๒๗ แสดงพื้นที่ปลูกมะม่วง ตำบลคลองสะแก อำเภอนครหลวง จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

หมู่	ครัวเรือน	พื้นที่ปลูกมะม่วง (ไร่)
๑	๓	๑.๒๕
๒	๑	๐.๕๐
๓	๓	๔.๒๕
๔	๑	๑.๐๐
๕	๑	๐.๕๐
รวม	๙	๗.๕๐

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอนครหลวง, พ.ศ.๒๕๖๕

ภาพที่ ๓๔ แสดงจำนวนพื้นที่การปลูग्มะม่วง ตำบลคลองสะแก อำเภอนครหลวง จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
(ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอนครหลวง, พ.ศ. ๒๕๖๕)

๒) ปริมาณการผลิต

ตำบลคลองสะแก อำเภอนครหลวง มีพื้นที่การปลูग्มะม่วง จำนวน ๘.๗๕ ไร่ ๗ ครัวเรือน โดยมีปริมาณการผลิต จำนวน ๖ ตันต่อปี

ตารางที่ ๒๘ แสดงปริมาณการผลิตมะม่วง ตำบลคลองสะแก อำเภอนครหลวง จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

พื้นที่การเกษตร (หมู่)	ครัวเรือนเกษตรกร	พื้นที่ปลูก (ไร่)	พื้นที่เก็บเกี่ยว (ไร่)	ผลผลิต (ตัน)	ผลผลิตต่อไร่ (ตัน)
๑	๓	๑.๒๕	๑.๒๕	๑.๐	๐.๘๐
๒	๑	๐.๕๐	๐.๕๐	๐.๔	๐.๘๐
๓	๓	๔.๒๕	๔.๒๕	๓.๔	๐.๘๐
๔	๑	๑.๐๐	๑.๐๐	๐.๘	๐.๘๐
๕	๑	๐.๕๐	๐.๕๐	๐.๔	๐.๘๐
รวม	๙	๗.๕๐	๗.๕๐	๖	
เฉลี่ย					๐.๘๐

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอนครหลวง, พ.ศ. ๒๕๖๕

๓) สถานการณ์ใช้เทคโนโลยีการผลิต

(๑) การใช้พันธุ์ดี

- พันธุ์มะม่วง ควรเลือกพันธุ์ตามความเหมาะสมและตามจุดประสงค์ของผู้ปลูก โดยคัดเลือก พันธุ์แท้ พันธุ์การค้า ที่ตลาดต้องการทั้งภายในและภายนอกประเทศ เช่น พันธุ์น้ำดอกไม้เบอร์ ๔ น้ำดอกไม้สีทอง อกร่อง เขียวเสวย โชคอนันต์ เป็นต้น โดยใช้ต้นกิ่งพันธุ์สมบูรณ์ ความสูง ๕๐-๗๐ เซนติเมตร

(๒) การเตรียมดิน

- เตรียมหลุมปลูกขนาด ๕๐x๕๐x๕๐ ซม.
- ใช้ปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก จำนวน ๑ กิโลกรัม รองก้นหลุม

(๓) การปลูก

- ระยะปลูกของมะม่วง ขึ้นอยู่กับขนาดสภาพพุ่มของมะม่วงแต่ละพันธุ์ และตามต้องการของผู้ปลูก โดยทั่วไปจะใช้ระยะตั้งแต่ ๖x๖ เมตร ๘x๘ เมตร
- นำต้นพันธุ์มะม่วงมาปลูกตรงกลางหลุมแล้วปักไม้ยึดต้น ผูกเชือกเพื่อป้องกันลมโยก แล้วคลุมโคนด้วยฟางข้าวหรือหญ้าแห้ง แล้วรดน้ำให้ชุ่มต่อเนื่อง
- การปลูก ควรปลูกมะม่วงช่วงต้นฤดูฝน ถ้ามีระบบชลประทานปลูกได้ทั้งปี

(๔) ระบบการให้น้ำ

- หลังปลูก ถ้าฝนไม่ตกควรรดน้ำทุกวัน ช่วง ๗ วันแรก และ ๓- ๔ วัน/ครั้ง หรือ ๑๐ วัน/ครั้ง จนต้นมะม่วงเจริญเติบโตได้ตามอายุจนถึงออกดอกติดผลต่อไป ยกเว้นฤดูฝนเนื่องจากมีปริมาณน้ำเพียงพอต่อความต้องการ

(๕) การดูแลรักษา

- ตัดแต่งกิ่งที่ไม่สมบูรณ์ กิ่งเป็นโรคออก เพื่อสร้างกิ่งใหม่ที่สมบูรณ์ต่อไป กำจัดวัชพืชและทำความสะอาดโคนมะม่วง ป้องกันกำจัดและควบคุมโรคและแมลง

(๖) การใส่ปุ๋ย

- ใส่ปุ๋ยคอก ๑๐-๑๕ กก./ต้นและปุ๋ยเคมี ๑๕-๑๕-๑๕ อัตรา ๐.๕-๒ กก./ต้น/ปี โดยแบ่งใส่เป็น ๒ ครั้ง (ต้นฝน - ปลายฝน)

(๗) การเก็บเกี่ยว

- เกษตรกรเก็บเกี่ยวผลผลิตตามความต้องการ

(๘) การปฏิบัติหลังการเก็บเกี่ยว

- เกษตรกรส่วนใหญ่ขายผลผลิตหลังการเก็บเกี่ยวทันที หรือบรรจุลงภาชนะเพื่อรอการจำหน่าย หากผลผลิตมีมากเกินความต้องการหรือจำหน่ายไม่หมด เกษตรกรจะนำมาทำการแปรรูปเป็นมะม่วงกวน เพื่อการบริโภคในครัวเรือนหรือไว้จำหน่ายต่อไป

(๙) การป้องกันกำจัดโรคและแมลงศัตรู

- ดูแลป้องกันกำจัดโรคและแมลง เช่น แมลงค่อมทอง โรคแอนแทรคโนส แมลงวันผลไม้ เกษตรกรอาจมีการห่อผลมะม่วงบ้างเพื่อป้องกันแมลงรบกวน

๔) ปฏิทินการเพาะปลูก

เกษตรกรในตำบลคลองสะแก อำเภอนครหลวง มีการปลูกมะม่วง ดังนี้
ตารางที่ ๒๙ แสดงปฏิทินการเพาะปลูกมะม่วง ตำบลคลองสะแก อำเภอนครหลวง จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ชื่อสินค้า	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.
มะม่วง					▽							

สัญลักษณ์

←-----→ ช่วงฤดูปลูก

△ ปลูกสูงสุด

←-----→ ช่วงฤดูเก็บเกี่ยว

▽ เก็บเกี่ยวสูงสุด

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอนครหลวง, พ.ศ. ๒๕๖๕

๕) ต้นทุนการผลิต

ตำบลคลองสะแก อำเภอนครหลวง มีต้นทุนการผลิตมะม่วง ๔,๔๔๐ บาทต่อไร่
ตารางที่ ๓๐ แสดงต้นทุนการผลิตมะม่วง ตำบลคลองสะแก อำเภอนครหลวง จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

รายการ	ค่าใช้จ่าย (บาท/ไร่)	หมายเหตุ
เตรียมแปลง	๕๐๐	
ต้นพันธุ์มะม่วง	๒,๕๐๐	
สารป้องกันกำจัดศัตรูพืช	๒๔๐	
ปุ๋ยเคมี ๑๕-๑๕-๑๕ ๒ กก./ต้น/ปี	๙๐๐	
ปุ๋ยคอก ๑๐ กก./ต้น/ปี	๓๐๐	
เก็บเกี่ยว	-	
รวม	๔,๔๔๐	

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอนครหลวง, พ.ศ.๒๕๖๕

๖) สถานการณ์การตลาด/วิธีการตลาด

(๑) วิธีการตลาด

มีการจำหน่ายผลผลิตอยู่ในชุมชน ร้านค้าในตลาดชุมชน ผลผลิตบางส่วนเกษตรกรจะนำผลผลิต
ไว้บริโภคในครัวเรือน และนำมาแปรรูป เป็นมะม่วงกวน เพื่อบริโภคและจำหน่าย

๗) เกษตรกรต้นแบบในพื้นที่

ตำบลคลองสะแก อำเภอนครหลวง จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ไม่มีเกษตรกรที่เป็น Smart
Farmer ด้านมะม่วง

๒. ประเด็นปัญหา สภาพของปัญหา แนวทางการแก้ไข

ตารางที่ ๓๑ แสดงประเด็นปัญหา สภาพของปัญหาแนวทางการแก้ไข

ปัญหาและกลุ่มของปัญหา	สภาพของปัญหา	แนวทางการแก้ไข	หมู่บ้านและตำบลเป้าหมาย (พื้นที่/ชุมชน ที่ประสบปัญหา)	ความสำคัญ เร่งด่วน
ด้านพื้นที่และทรัพยากร				
๑. แหล่งน้ำและระบบชลประทาน	- แหล่งน้ำและระบบชลประทานยังไม่ทั่วถึง ไม่เพียงพอในบางพื้นที่	- พัฒนา/ปรับปรุงแหล่งน้ำเพื่อรองรับปริมาณน้ำในฤดูฝน - ใช้น้ำบาดาลเพื่อการเกษตร	หมู่ที่ ๑,๓,๔,๕	
๒. การขาดแคลนน้ำทางการเกษตร	- ไม่มีแหล่งน้ำสำรองขนาดใหญ่เพื่อการเกษตร ใช้น้ำจากระบบชลประทานเป็นหลัก	- ส่งเสริมการปลูกพืชเศรษฐกิจ ใช้น้ำน้อย	หมู่ที่ ๑,๓,๔,๕	
๓. ดินขาดความอุดมสมบูรณ์	- ดินมีการใช้ปลูกข้าวอย่างต่อเนื่องขาดการปรับปรุงบำรุงดิน	- ให้ความรู้เกี่ยวกับดินและการปรับปรุงบำรุงดิน	หมู่ที่ ๑,๓,๔,๕	
๔. พื้นที่การเกษตรส่วนใหญ่เป็นพื้นที่เช่า	- ไม่สามารถปรับพื้นที่เพื่อให้เหมาะสมในการทำการเกษตรได้ - ค่าเช่าที่ดินเพื่อการเกษตรสูงในบางพื้นที่		หมู่ที่ ๑,๓,๔,๕	

ปัญหาและกลุ่มของปัญหา	สภาพของปัญหา	แนวทางการแก้ไข	หมู่บ้านและตำบลเป้าหมาย (พื้นที่/ชุมชน ที่ประสบปัญหา)	ความสำคัญ เร่งด่วน
ด้านการผลิตสินค้าและการตลาด				
๑. โรคและแมลงศัตรูพืช	<ul style="list-style-type: none"> - เกิดการระบาดของโรคและแมลงศัตรูพืชเป็นบางครั้ง - เกษตรกรขาดความรู้ความเข้าใจเรื่องโรคและแมลงศัตรูพืช 	<ul style="list-style-type: none"> - การเฝ้าระวังและการจัดทำแปลงพยากรณ์เพื่อเตือนการระบาด - ให้ความรู้เกี่ยวกับ โรคและแมลงศัตรูพืช การป้องกันกำจัด - ส่งเสริมการใช้สารชีวภัณฑ์ 	ทุกหมู่บ้าน	
๒. ผลผลิตต่อไร่ต่ำกว่าค่าเฉลี่ย	<ul style="list-style-type: none"> - ผลผลิตต่อไร่ต่ำในบางพื้นที่เนื่องจากการบริหารจัดการพื้นที่ไม่เหมาะสม 	<ul style="list-style-type: none"> - ปรับปรุงการบริหารจัดการในกระบวนการผลิต 	ทุกหมู่บ้าน	
๓. คุณภาพของผลผลิต	<ul style="list-style-type: none"> - คุณภาพของผลผลิตยังไม่เป็นที่ต้องการของตลาด 	<ul style="list-style-type: none"> - ส่งเสริมการผลิตพืชอาหารเพื่อพัฒนาคุณภาพ เช่น GAP, เกษตรอินทรีย์ เป็นต้น 	ทุกหมู่บ้าน	
๔. ต้นทุนการผลิตสูง	<ul style="list-style-type: none"> - เนื่องจากการใช้ปัจจัยการผลิตในปริมาณที่สูงเกินความจำเป็น 	<ul style="list-style-type: none"> - ให้ความรู้การลดต้นทุนการผลิต เช่น เมล็ดพันธุ์ สารเคมี เป็นต้น 	ทุกหมู่บ้าน	
๕. ราคาผลผลิตตกต่ำ	<ul style="list-style-type: none"> - ราคาผลผลิตทางการเกษตรมีความไม่แน่นอน 	<ul style="list-style-type: none"> - ส่งเสริมการลดต้นทุนการผลิต, การเกษตรแบบแปลงใหญ่, เกษตรทฤษฎีใหม่/เกษตรผสมผสาน เพื่อลดความเสี่ยงด้านราคา 	ทุกหมู่บ้าน	

ปัญหาและกลุ่มของปัญหา	สภาพของปัญหา	แนวทางการแก้ไข	หมู่บ้านและตำบลเป้าหมาย (พื้นที่/ชุมชน ที่ประสบปัญหา)	ความสำคัญ เร่งด่วน
<p>ด้านเกษตรกรและองค์กร</p> <p>เกษตรกร</p> <p>๑. การรวมกลุ่มมีน้อยและไม่เข้มแข็ง</p> <p>๒. การบริหารจัดการสินค้า</p>	<p>- การรวมกลุ่มมีน้อย กลุ่มเกษตรกรยังไม่เข้มแข็ง ขาดการบริหารจัดการกลุ่มที่ดี</p> <p>- ขาดแนวคิดเชิงธุรกิจ เกษตรกรยังทำการผลิตแบบดั้งเดิม</p>	<p>- ส่งเสริมการรวมกลุ่ม สร้างการรับรู้ความเข้าใจในการดำเนินงานแบบกลุ่ม</p> <p>- ส่งเสริมนวัตกรรมจากภูมิปัญญาชาวบ้าน</p> <p>- เสริมสร้างความรู้ความเข้าใจในกระบวนการเชิงธุรกิจ</p>	<p>ทุกหมู่บ้าน</p> <p>ทุกหมู่บ้าน</p>	

ปัญหาและกลุ่มของปัญหา	สภาพของปัญหา	แนวทางการแก้ไข	หมู่บ้านและตำบลเป้าหมาย (พื้นที่/ชุมชน ที่ประสบปัญหา)	ความสำคัญ เร่งด่วน
ด้านการแปรรูปผลผลิตและ ผลิตภัณฑ์ ๑. การแปรรูปผลผลิตเพื่อเพิ่ม มูลค่า ๒. บรรจุภัณฑ์	- การแปรรูปผลผลิตยังมีน้อย เกษตรกรยังไม่ให้ความสำคัญใน ก้านการแปรรูปเพื่อเพิ่มมูลค่า - ยังไม่มีความโดดเด่น ไม่แสดง ความเป็นเอกลักษณ์	- ส่งเสริมการแปรรูปผลิตภัณฑ์ เพื่อ เพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตร - ให้ความรู้ในด้านการแปรรูปและ ส่งเสริมนวัตกรรมด้านการเกษตร - ส่งเสริมการออกแบบบรรจุภัณฑ์ ให้มีความเป็นเอกลักษณ์และ แสดงอัตลักษณ์	ทุกหมู่บ้าน ทุกหมู่บ้าน	

๓. การจัดทำ TOWS Matrix

๓.๑ การวิเคราะห์ TOWS Matrix ของตำบลคลองสะแก อำเภอนครหลวง

ตารางที่ ๓๒ แสดงการวิเคราะห์ตาราง TOWS Matrix

	จุดแข็ง (S) ๑. พื้นที่ทำการเกษตรอยู่ในเขตชลประทาน ๒. มีศูนย์เรียนรู้ ด้านการเกษตร ๓. เส้นทางคมนาคมมีความสะดวก ๔. มีอัตรากำลังเจ้าหน้าที่และหน่วยงานภาคี ทั้งภาครัฐและเอกชน	จุดอ่อน (W) ๑. เกษตรกรส่วนใหญ่เช่าที่ดินในการประกอบอาชีพการเกษตร ๒. ขาดความเข้าใจในการใช้สารเคมีอย่างถูกต้องเหมาะสม ๓. ขาดความเข้าใจในการปรับปรุงบำรุงดิน ๔. ขาดการรวมกลุ่มที่มีประสิทธิภาพ ๕. เกษตรกรส่วนใหญ่มีอายุมาก
โอกาส (O) ๑. รัฐบาลให้การสนับสนุนภาคการเกษตรอย่างต่อเนื่อง ๒. รัฐบาลสนับสนุนการรวมกลุ่มเพื่อดำเนินงานด้านการเกษตร ๓. ความต้องการบริโภคสินค้าเกษตรปลอดภัย/เกษตรอินทรีย์ ๔. การจำหน่ายสินค้าผ่านช่องทางตลาดออนไลน์	SO กลยุทธ์เชิงรุก ใช้จุดแข็งเกาะกุมโอกาส (รุก เพิ่ม ขยาย) ๑. การพัฒนาคุณภาพสินค้าเกษตร (S๑+S๒+S๕+O๑+O๒+O๓) ๒. การพัฒนาช่องทางการตลาดสินค้าเกษตร (S๒+S๕+O๑+O๒+O๓+O๔)	WO กลยุทธ์เชิงแก้ไข เอาชนะจุดอ่อนโดยอาศัยโอกาส (ปรับปรุงตนเอง) ๑. การจัดการระบบการผลิตที่เหมาะสม (W๑+W๒+W๓+O๑+O๒+O๓) ๒. การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (W๒+W๓+W๔+O๒+O๓+O๔)
ภัยคุกคาม (T) ๑. ราคาปัจจัยการผลิตค่อนข้างสูง ๒. ราคาผลผลิตตกต่ำ/ไม่แน่นอน ๓. การระบาดของโรค/แมลงศัตรูพืช ๔. ภัยธรรมชาติ ภัยแล้ง/อุทกภัย ๕. สภาพภูมิอากาศมีความแปรปรวน กระทบต่อผลผลิต	ST กลยุทธ์เชิงป้องกัน ใช้จุดแข็งหลีกเลี่ยงภัยคุกคาม (รักษาสถานภาพ) ๑. การพัฒนาแหล่งเรียนรู้ในชุมชน (S๒+S๕+T๑+T๒+T๓+T๔) ๒. การจัดการปัจจัยการผลิต (S๑+S๒+S๕+T๑+T๓+T๔+T๕)	WT กลยุทธ์เชิงรับ ลดจุดอ่อนและหลีกเลี่ยงภัยคุกคาม (เลิก หลีกเลียง หนี) ๑. การบริหารจัดการศัตรูพืช (W๒+W๓+W๕+T๓+T๕) ๒. การบริหารจัดการพื้นที่เกษตรกรรม (W๑+W๔+T๒+T๔) ๓. การใช้เทคโนโลยีและภูมิปัญญาท้องถิ่น (W๒+W๓+W๔+W๕+T๑+T๒+T๓+T๕)

๓.๒ การกำหนดกลยุทธ์ที่ได้จากการทำ TOWS Matrix ดังนี้

๑. กลยุทธ์เชิงรุก

๑.๑ การพัฒนาคุณภาพสินค้าเกษตร

เพื่อสร้างการรับรู้และส่งเสริมให้เกษตรกรเข้าสู่ระบบการผลิตสินค้าเกษตรปลอดภัยได้มาตรฐาน โดยใช้แหล่งเรียนรู้ในพื้นที่ ปราชญ์ชาวบ้าน เป็นต้นแบบ เป็นแหล่งเรียนรู้ให้กับเกษตรกร การบูรณาการกับหน่วยงานภาคีทั้งภาครัฐและเอกชน เพื่อเสริมสร้างโอกาสในการผลิตและจำหน่ายสินค้าเกษตรปลอดภัยได้มาตรฐาน

๑.๒ การพัฒนาช่องทางการตลาดสินค้าเกษตร

เพื่อสร้างการรับรู้และส่งเสริมให้เกษตรกรเข้าใจในระบบและรูปแบบตลาดสินค้าออนไลน์ สามารถดำเนินการจำหน่ายสินค้าผ่านช่องทางออนไลน์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ เป็นการขยายโอกาสในการจำหน่ายสินค้าด้านการเกษตร

๒. กลยุทธ์เชิงแก้ไข

๒.๑ การจัดการระบบการผลิตที่เหมาะสม

เพื่อปรับปรุง พัฒนาระบบการผลิต ให้เหมาะสมในการประกอบกิจกรรมด้านการเกษตร เช่น การปรับปรุงบำรุงดินโดยการใช้ปุ๋ยพืชสด ปุ๋ยคอก ปุ๋ยอินทรีย์ เป็นต้น การปลูกพืชใช้น้ำน้อยเพื่อทดแทนการทำนาในสภาวะประสบปัญหาหน้าขาดแคลน เกษตรกรสามารถจัดหาและใช้ปัจจัยการผลิตได้อย่างถูกต้องเหมาะสม การนำแผนที่เพื่อการบริหารจัดการเชิงรุก (Agri-Map) มาใช้เป็นแนวทางในการบริหารจัดการพื้นที่การเกษตร เพื่อการจัดการดินและน้ำ ผลผลิต อุปสงค์ อุปทาน รวมทั้งปัจจัยการผลิตให้สอดคล้องกัน สถานการณ์ปัจจุบันและอนาคต

๒.๒ การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร

เพื่อพัฒนาการผลิตทางการเกษตร โดยการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร เช่น การลดต้นทุนการผลิตสินค้าเกษตร การใช้ปัจจัยการผลิตเพื่อเพิ่มปริมาณผลผลิต การแปรรูปสินค้าทางการเกษตร เพื่อเพิ่มมูลค่า

๓. กลยุทธ์เชิงป้องกัน

๓.๑ การพัฒนาแหล่งเรียนรู้ในชุมชน

เพื่อพัฒนาแหล่งเรียนรู้ในชุมชน ให้มีความพร้อมในการให้บริการแก่เกษตรกร สามารถเป็นแหล่งเรียนรู้ให้แก่เกษตรกรในการประกอบกิจกรรมต่างๆ ด้านการเกษตร

๓.๒ การจัดการปัจจัยการผลิต

เพื่อให้เกษตรกรมีความสามารถในการจัดหาและใช้ปัจจัยการผลิตในการประกอบกิจกรรมด้านการเกษตร ได้อย่างถูกต้อง เหมาะสม เป็นการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรและมีต้นทุนการผลิตทางการเกษตรที่ลดลง

๔. กลยุทธ์เชิงรับ

๔.๑ การบริหารจัดการศัตรูพืช

เสริมสร้างความรู้ด้านโรคและแมลงศัตรูพืช การป้องกันกำจัดโรคและแมลงศัตรูพืชอย่างถูกวิธี สร้างความรู้ความเข้าใจในการบริหารจัดการศัตรูพืชแบบผสมผสาน Integrated Pest Management (IPM) ส่งเสริมการใช้สารชีวภัณฑ์ในการป้องกันกำจัดศัตรูพืช การเฝ้าระวังและการจัดทำแปลงพยากรณ์เตือนการ

ระบาดศัตรูพืช เพื่อให้เกษตรกรสามารถป้องกันกำจัดได้อย่างทัน่วงที เป็นการลดความเสียหายทางผลผลิตที่เกิดจากการเข้าทำลายของโรคและแมลงศัตรูพืช

๔.๒ การบริหารจัดการพื้นที่เกษตรกรรม

เพื่อบริหารจัดการทรัพยากร เช่น พื้นที่ แหล่งน้ำ ให้เหมาะสมต่อการประกอบกิจกรรมด้านการเกษตร เพื่อหลีกเลี่ยงความเสียหายต่อผลผลิตทางการเกษตร ส่งเสริมการเกษตรแบบผสมผสาน/เกษตรทฤษฎีใหม่ ตามแนวทางปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อให้เกษตรกรสามารถปรับตัวรองรับผลกระทบต่อความเปลี่ยนแปลงและความเสี่ยงในด้านราคาผลผลิตทางการเกษตรตกต่ำได้อย่างเหมาะสม มีความสมดุลระหว่างอุปสงค์และอุปทานของสินค้าเกษตร เพื่อปรับปรุงทรัพยากรทางการเกษตรให้เพียงพอ เหมาะสมต่อการผลิต

๔.๓ การใช้เทคโนโลยีและภูมิปัญญาท้องถิ่น

ส่งเสริมการนำเทคโนโลยีมาปรับใช้ในการประกอบกิจกรรมการเกษตร เพื่อเป็นการลดต้นทุนการผลิต เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร ส่งเสริมการนำภูมิปัญญาท้องถิ่นทางการเกษตรมาใช้ เพื่อเป็นการลดการพึ่งพาปัจจัยการผลิตจากภายนอก ลดต้นทุนการผลิต เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและลดความเสี่ยงในด้านราคาปัจจัยการผลิต

บทที่ ๓

ทิศทางและแนวทางการพัฒนาการเกษตรระดับตำบล

๑.แนวทางการพัฒนา

๑.๑ พัฒนาการผลิตรายสินค้า (พืช/ปศุสัตว์/ประมง)

๑.๑.๑ ข้าว

๑) เป้าหมาย/เป้าประสงค์

- เกษตรกรมีทรัพยากรที่มีความเหมาะสมในการประกอบกิจกรรมด้านการเกษตร สามารถจัดหาและใช้ปัจจัยการผลิตได้อย่างเหมาะสม

- เกษตรกรมีระบบการผลิตที่เหมาะสม สินค้าเกษตรมีคุณภาพ ได้มาตรฐาน

- เกษตรกรมีต้นทุนการผลิตที่ลดลง มีการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร สามารถนำเทคโนโลยีและภูมิปัญญาท้องถิ่นมาปรับใช้ได้

- เกษตรกรมีแหล่งเรียนรู้ในชุมชน สถาบันเกษตรกรมีความเข้มแข็ง พร้อมพัฒนาสู่เกษตรกรปราดเปรื่อง (Smart Farmer, Young Smart Farmer)

- เกษตรกรมีการใช้สารเคมีอย่างถูกต้องเหมาะสม การบริหารจัดการศัตรูพืชอย่างถูกวิธี สามารถพึ่งพาตนเองได้ในระดับหนึ่ง

- เกษตรกรผลิตสินค้าเกษตรตามความเหมาะสมของพื้นที่ เกิดความสมดุลระหว่างอุปสงค์และอุปทาน มีทางเลือกในการจัดจำหน่ายสินค้า มีตลาดรองรับผลผลิตสินค้าเกษตร

๒) กลยุทธ์/วิธีการดำเนินงาน (วิธีการที่จะต้องทำหรือทำอย่างไรเพื่อให้เกิดผลสำเร็จตามเป้าประสงค์)

กลยุทธ์ที่ ๑ การพัฒนาคุณภาพสินค้าเกษตร

โครงการที่ ๑ โครงการส่งเสริมการผลิตสินค้าเกษตรปลอดภัยได้มาตรฐาน

กลยุทธ์ที่ ๒ การจัดการระบบการผลิตที่เหมาะสม

โครงการที่ ๑ โครงการส่งเสริมการปรับปรุงบำรุงดิน

โครงการที่ ๒ โครงการส่งเสริมการใช้ปุ๋ยอินทรีย์

โครงการที่ ๓ โครงการส่งเสริมการหยุดเผาในไร่นา

กลยุทธ์ที่ ๓ การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร

โครงการที่ ๑ โครงการส่งเสริมการใช้สารเคมีอย่างถูกต้องและเหมาะสม

โครงการที่ ๒ โครงการส่งเสริมการแปรรูปผลิตภัณฑ์

กลยุทธ์ที่ ๔ การพัฒนาแหล่งเรียนรู้ในชุมชน

โครงการที่ ๑ โครงการพัฒนาแหล่งเรียนรู้สินค้าเกษตรปลอดภัยได้มาตรฐาน

กลยุทธ์ที่ ๕ การจัดการปัจจัยการผลิต

โครงการที่ ๑ โครงการส่งเสริมการใช้ปุ๋ยเคมีอย่างถูกต้องและเหมาะสม

กลยุทธ์ที่ ๖ การบริหารจัดการศัตรูพืช

โครงการที่ ๑ โครงการส่งเสริมการใช้สารชีวภัณฑ์

โครงการที่ ๒ โครงการส่งเสริมการจัดการศัตรูพืชโดยวิธีผสมผสาน

กลยุทธ์ที่ ๗ การบริหารจัดการพื้นที่เกษตรกรรม

โครงการที่ ๑ โครงการปรับระบบการปลูกข้าวในพื้นที่ลุ่มต่ำ

โครงการที่ ๒ โครงการปรับปรุงแหล่งน้ำทางการเกษตร

๑.๒ พัฒนาเกษตรกร/กลุ่ม/องค์กร

๑.๒.๑ Young Smart Farmer (YSF)

๑) เป้าหมาย/เป้าประสงค์ (สิ่งที่คาดหวังหรือผลสำเร็จที่จะเกิดขึ้น)

- YSF มีทรัพยากรที่มีความเหมาะสมในการประกอบกิจกรรมด้านการเกษตร สามารถจัดหาและใช้ปัจจัยการผลิตได้อย่างเหมาะสม มีระบบการผลิตที่เหมาะสม สินค้าเกษตรมีคุณภาพ ได้มาตรฐาน

- YSF มีการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร สามารถนำเทคโนโลยีและภูมิปัญญาท้องถิ่นมาปรับใช้ และสามารถถ่ายทอดเทคโนโลยีสู่เกษตรกรรายอื่นๆ ได้

- YSF มีการใช้สารเคมีอย่างถูกต้องเหมาะสม การบริหารจัดการศัตรูพืชอย่างถูกวิธี สามารถพึ่งพาตนเองได้ในระดับหนึ่ง

๒) กลยุทธ์/วิธีการดำเนินงาน

กลยุทธ์ที่ ๑ การพัฒนาแหล่งเรียนรู้ในชุมชน

โครงการที่ ๑ โครงการพัฒนาศักยภาพ Young Smart Farmer

๑.๒.๒ วิสาหกิจชุมชน

๑) เป้าหมาย/เป้าประสงค์

- วิสาหกิจชุมชนมีระบบการผลิตที่เหมาะสม สินค้ามีคุณภาพ ได้มาตรฐาน

- วิสาหกิจชุมชนมีต้นทุนการผลิตที่ลดลง มีการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้า สามารถนำเทคโนโลยีและภูมิปัญญาท้องถิ่นมาปรับใช้ได้อย่างเหมาะสม

- วิสาหกิจชุมชนมีความสามารถเข้าถึงแหล่งทุน เพื่อนำมาพัฒนากิจการได้

๒) กลยุทธ์/วิธีการดำเนินงาน

กลยุทธ์ที่ ๑ การพัฒนาคุณภาพสินค้าเกษตร

โครงการที่ ๑ โครงการพัฒนาผลิตภัณฑ์องค์กรเกษตรกรและวิสาหกิจชุมชน

กลยุทธ์ที่ ๒ การพัฒนาช่องทางการตลาดสินค้าเกษตร

โครงการที่ ๑ โครงการส่งเสริมการตลาดสินค้าออนไลน์

กลยุทธ์ที่ ๓ การพัฒนาแหล่งเรียนรู้ในชุมชน

โครงการที่ ๑ โครงการพัฒนาศักยภาพองค์กรเกษตรกรและวิสาหกิจชุมชน

๑.๒.๓ กลุ่มแม่บ้านเกษตรกร/กลุ่มยุวเกษตรกร/กลุ่มส่งเสริมอาชีพ

๑) เป้าหมาย/เป้าประสงค์

- สถาบันเกษตรกร มีระบบการผลิตที่เหมาะสม สินค้ามีคุณภาพ ได้มาตรฐาน

- สถาบันเกษตรกร มีต้นทุนการผลิตที่ลดลง มีการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้า สามารถนำเทคโนโลยีและภูมิปัญญาท้องถิ่นมาปรับใช้ได้อย่างเหมาะสม

- สถาบันเกษตรกร มีความสามารถเข้าถึงแหล่งทุน เพื่อนำมาพัฒนากิจการได้
- สถาบันเกษตรกร มีความสามารถในการแข่งขันทางการค้าเพิ่มขึ้น

๒) กลยุทธ์/วิธีการดำเนินงาน

กลยุทธ์ที่ ๑ การพัฒนาคุณภาพสินค้าเกษตร

โครงการที่ ๑ โครงการพัฒนาผลิตภัณฑ์องค์กรเกษตรกรและสถาบันเกษตรกร

กลยุทธ์ที่ ๒ การพัฒนาช่องทางการตลาดสินค้าเกษตร

โครงการที่ ๑ โครงการส่งเสริมการตลาดสินค้าออนไลน์

๑.๒.๔ ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.)

๑) เป้าหมาย/เป้าประสงค์

- ศพก. สามารถเป็นแหล่งเรียนรู้ให้แก่เกษตรกรในพื้นที่เข้ามาศึกษาดูงานได้
- ศพก. มีต้นทุนการผลิตที่ลดลง มีการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้า สามารถนำเทคโนโลยีและภูมิปัญญาท้องถิ่นมาปรับใช้ได้เหมาะสม

๒) กลยุทธ์/วิธีการดำเนินงาน

กลยุทธ์ที่ ๑ การพัฒนาแหล่งเรียนรู้ในชุมชน

โครงการที่ ๑ โครงการพัฒนาแหล่งเรียนรู้สินค้าเกษตรปลอดภัยได้มาตรฐาน

กลยุทธ์ที่ ๒ การจัดการระบบการผลิตที่เหมาะสม

โครงการที่ ๑ โครงการส่งเสริมการปรับปรุงบำรุงดิน

โครงการที่ ๒ โครงการส่งเสริมการใช้ปุ๋ยอินทรีย์

กลยุทธ์ที่ ๓ การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร

โครงการที่ ๑ โครงการส่งเสริมการใช้สารเคมีอย่างถูกต้องและเหมาะสม

โครงการที่ ๒ โครงการส่งเสริมการแปรรูปผลิตภัณฑ์

กลยุทธ์ที่ ๔ การจัดการปัจจัยการผลิต

โครงการที่ ๑ โครงการส่งเสริมการใช้ปุ๋ยเคมีอย่างถูกต้องและเหมาะสม

กลยุทธ์ที่ ๕ การบริหารจัดการศัตรูพืช

โครงการที่ ๑ โครงการส่งเสริมการใช้สารชีวภัณฑ์

โครงการที่ ๒ โครงการส่งเสริมการจัดการศัตรูพืชโดยวิธีผสมผสาน

๑.๓ พัฒนาพื้นที่และทรัพยากรการเกษตร

๑.๓.๑ ที่ดิน

๑. เป้าหมาย/เป้าประสงค์

- เพื่อให้พืชที่ปลูกได้รับน้ำอย่างเพียงพอและเหมาะสม โดยจะต้องใช้การชลประทานเข้าช่วย ตามความหมายแล้วการชลประทานเป็นการให้น้ำแก่พืชโดยการเพิ่มความชื้นให้แก่ดินเพื่อให้ดินมีความชุ่มชื้นพอเหมาะแก่การเจริญเติบโตของพืช
- เพื่อให้เกษตรกรรู้จักการใช้น้ำอย่างรู้คุณค่า เห็นความสำคัญและตระหนักถึงปัญหาการขาดแคลนน้ำในการทำการเกษตร

๒. กลยุทธ์/วิธีการดำเนินงาน

กลยุทธ์ที่ ๑ การจัดการระบบการผลิตที่เหมาะสม

- โครงการที่ ๑ โครงการส่งเสริมการปรับปรุงบำรุงดิน
- โครงการที่ ๒ โครงการส่งเสริมการใช้ปุ๋ยอินทรีย์

กลยุทธ์ที่ ๒ การบริหารจัดการพื้นที่เกษตรกรรม

- โครงการที่ ๑ โครงการส่งเสริมเกษตรผสมผสาน/เกษตรทฤษฎีใหม่

๑.๓.๒ แหล่งน้ำ

๑) เป้าหมาย/เป้าประสงค์

- เพื่อให้พืชที่ปลูกได้รับน้ำอย่างเพียงพอและเหมาะสม โดยจะต้องใช้การชลประทานเข้าช่วย ตามความหมายแล้วการชลประทานเป็นการให้น้ำแก่พืชโดยการเพิ่มความชื้นให้แก่ดินเพื่อให้ดินมีความชุ่มชื้นพอเหมาะแก่การเจริญเติบโตของพืช
- เพื่อให้เกษตรกรรู้จักการใช้น้ำอย่างรู้คุณค่า เห็นความสำคัญและตระหนักถึงปัญหาการขาดแคลนน้ำในการทำการเกษตร

๒) กลยุทธ์/วิธีการดำเนินงาน

กลยุทธ์ที่ ๑ การจัดการปัจจัยการผลิต

- โครงการที่ ๑ โครงการส่งเสริมการใช้น้ำอย่างรู้คุณค่า

กลยุทธ์ที่ ๒ การบริหารจัดการพื้นที่เกษตรกรรม

- โครงการที่ ๑ โครงการปรับปรุงแหล่งน้ำทางการเกษตร
- โครงการที่ ๒ โครงการส่งเสริมการปลูกพืชใช้น้ำน้อย

ตารางสรุปโครงการและงบประมาณตามแผนพัฒนาการเกษตรระดับอำเภอ/ตำบล

ประเภท/ ด้าน	โครงการ	วัตถุประสงค์	เป้าหมาย	พื้นที่ ดำเนินการ (ระบุหมู่บ้าน/ ตำบล เป้าหมาย)	วิธีดำเนินงาน	ปริมาณงาน/งบประมาณ										ผู้รับผิดชอบ
						ปี ๒๕๖๖		ปี ๒๕๖๗		ปี ๒๕๖๘		ปี ๒๕๖๙		ปี ๒๕๗๐		
						งาน	งปม.	งาน	งปม.	งาน	งปม.	งาน	งปม.	งาน	งปม.	
พัฒนาการ ผลิต สินค้า	๓. โครงการ ส่งเสริมการใช้ ปุ๋ยเคมีอย่าง ถูกต้องและ เหมาะสม	เพื่อให้เกษตรกร มีความรู้ความ เข้าใจในการใช้ ปุ๋ยเคมีอย่าง ถูกต้องและ เหมาะสม มี ต้นทุนการผลิต ลดลง	๒๐ ราย ๑ แปลง	ตำบลคลอง สะแก	๑. ประชาสัมพันธ์โครงการ ๒. รับสมัครและคัดเลือกเกษตรกร เข้าร่วมโครงการ ๓. ดำเนินการถ่ายทอดความรู้ให้แก่ เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการ ๔. จัดทำแปลงสาธิตการใช้ปุ๋ยเคมี ตามคำวิเคราะห์ดิน ๕. จัดหาวัสดุอุปกรณ์สนับสนุน ให้แก่เกษตรกร ๖. ติดตาม ให้คำแนะนำแก่ เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการ ๗. สรุปผลและประเมินผลโครงการ	-	-	-	-	๒๐ ราย ๑ แปลง	๕๗,๐๐ ๐ บาท	-	-	-	-	- สำนักงานเกษตร อำเภอนครหลวง - ศูนย์บริการและ ถ่ายทอด เทคโนโลยีการเกษตร ประจำตำบล - องค์กรบริหารส่วน ท้องถิ่น
	๔. โครงการ ส่งเสริมการใช้ สารชีวภัณฑ์	เพื่อส่งเสริมการ ใช้สาร ชีวภัณฑ์ในการ ผลิตสินค้า เกษตรและลด ต้นทุนการผลิต	๓๐ ราย	ตำบลคลอง สะแก	๑. ประชาสัมพันธ์โครงการ ๒. รับสมัครและคัดเลือกเกษตรกร เข้าร่วมโครงการ ๓. ดำเนินการถ่ายทอดความรู้ ให้แก่เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการ ๔. ติดตาม ให้คำแนะนำแก่ เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการ ๕. สรุปผลและประเมินผลโครงการ	-	-	-	-	-	-	๓๐ ราย	๑๙,๐๐๐ บาท	-	-	- สำนักงานเกษตร อำเภอนครหลวง - ศูนย์บริการและ ถ่ายทอด เทคโนโลยีการเกษตร ประจำตำบล - องค์กรบริหารส่วน ท้องถิ่น

ตารางสรุปโครงการและงบประมาณตามแผนพัฒนาการเกษตรระดับอำเภอ/ตำบล

ประเภท/ด้าน	โครงการ	วัตถุประสงค์	เป้าหมาย	พื้นที่ดำเนินการ (ระบุหมู่บ้าน/ตำบล เป้าหมาย)	วิธีดำเนินงาน	ปริมาณงาน/งบประมาณ										ผู้รับผิดชอบ						
						ปี ๒๕๖๖		ปี ๒๕๖๗		ปี ๒๕๖๘		ปี ๒๕๖๙		ปี ๒๕๗๐								
						งาน	งปม.	งาน	งปม.	งาน	งปม.	งาน	งปม.	งาน	งปม.							
พัฒนาการผลิตสินค้า	๕. โครงการส่งเสริมการจัดการศัตรูพืชโดยวิธีผสมผสาน	เพื่อเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจในการป้องกันกำจัดศัตรูพืชและลดต้นทุนการผลิต	๓๐ ราย	ตำบลคลองสะแก	๑. ประชาสัมพันธ์โครงการ ๒. รับสมัครและคัดเลือกเกษตรกรเข้าร่วมโครงการ ๓. ดำเนินการถ่ายทอดความรู้ให้แก่เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการ ๔. ติดตาม ให้คำแนะนำแก่เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการ ๕. สรุปผลและประเมินผลโครงการ	๓๐ ราย	๖๐,๐ ๐๐ บาท	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	<ul style="list-style-type: none"> - สำนักงานเกษตรอำเภอ นครหลวง - ศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบล - องค์กรบริหารส่วนท้องถิ่น

ตารางสรุปโครงการและงบประมาณตามแผนพัฒนาการเกษตรระดับอำเภอ/ตำบล

ประเภท/ด้าน	โครงการ	วัตถุประสงค์	เป้าหมาย	พื้นที่ดำเนินการ (ระดมหมู่บ้าน/ ตำบล เป้าหมาย)	วิธีดำเนินงาน	ปริมาณงาน/งบประมาณ										ผู้รับผิดชอบ		
						ปี ๒๕๖๖		ปี ๒๕๖๗		ปี ๒๕๖๘		ปี ๒๕๖๙		ปี ๒๕๗๐				
						งาน	งปม.	งาน	งปม.	งาน	งปม.	งาน	งปม.	งาน	งปม.			
พัฒนา เกษตร กร/ กลุ่ม/ องค์กร	๓. โครงการ ส่งเสริม การตลาดสินค้า ออนไลน์	เพื่อ เสริมสร้าง ความรู้ความ เข้าใจใน ตลาดสินค้า ออนไลน์และ สนับสนุนช่อง ทางการจัด จำหน่าย สินค้า	๓๐ ราย	ตำบลคลอง สะแก	๑. ประชาสัมพันธ์โครงการ ๒. รับสมัครและคัดเลือก เกษตรกรเข้าร่วมโครงการ ๓. ดำเนินการถ่ายทอดความรู้ ให้แก่เกษตรกรที่เข้าร่วม โครงการ ๔. ติดตาม ให้คำแนะนำแก่ เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการ ๕. สรุปผลและประเมินผล โครงการ	-	-	-	-	-	-	๓๐ ราย	๙,๐๐๐ บาท	-	-	-	-	สำนักงาน เกษตรอำเภอ นครหลวง - ศูนย์บริการ และถ่ายทอด เทคโนโลยีการ เกษตรประจำ ตำบล - องค์กร บริหารส่วน ท้องถิ่น

ตารางสรุปโครงการและงบประมาณตามแผนพัฒนาการเกษตรระดับอำเภอ/ตำบล

ประเภท/ ด้าน	โครงการ	วัตถุประสงค์	เป้าหมาย	พื้นที่ ดำเนินการ (ระบุมหมู่บ้าน/ ตำบล เป้าหมาย)	วิธีดำเนินงาน	ปริมาณงาน/งบประมาณ										ผู้รับผิดชอบ
						ปี ๒๕๖๖		ปี ๒๕๖๗		ปี ๒๕๖๘		ปี ๒๕๖๙		ปี ๒๕๗๐		
						งาน	งปม.	งาน	งปม.	งาน	งปม.	งาน	งปม.	งาน	งปม.	
พัฒนาพื้นที่ ทรัพยากร การเกษตร	๓. โครงการ ส่งเสริมการ ใช้น้ำอย่างรู้ คุณค่า	เพื่อให้เกษตรกร มีความรู้ความ เข้าใจและเห็น ถึงความสำคัญ ในการใช้น้ำและ บริหารจัดการ น้ำทางการ เกษตร	๓๐ ราย	ตำบลคลอง สะแก	๑. ประชาสัมพันธ์โครงการ ๒. รับสมัครและคัดเลือก เกษตรกรเข้าร่วมโครงการ ๓. ดำเนินการถ่ายทอดความรู้ และศึกษาดูงานให้แก่ เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการ ๔. ติดตาม ให้คำแนะนำแก่ เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการ ๕. สรุปผลและประเมินผล โครงการ	-	-	-	-	-	-	๓๐ ราย	๒๔,๐๐๐ บาท	-	-	- สำนักงาน เกษตรอำเภอ นครหลวง - ศูนย์บริการ และถ่ายทอด เทคโนโลยีกา รเกษตร ประจำตำบล - องค์กร บริหารส่วน ท้องถิ่น
	๔. โครงการ ส่งเสริมการ หยุดเผาใน ไร่นา	เพื่อให้เกษตรกร มีความรู้ความ เข้าใจและเห็น ถึงความสำคัญ ของการไม่เผา ฟางข้าวและ วัสดุเหลือใช้ทาง การเกษตร	๓๐ ราย	ตำบลคลอง สะแก	๑. ประชาสัมพันธ์โครงการ ๒. รับสมัครและคัดเลือก เกษตรกรเข้าร่วมโครงการ ๓. ดำเนินการถ่ายทอดความรู้ และศึกษาดูงานให้แก่ เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการ ๔. สรุปผลและประเมินผล โครงการ	๓๐ ราย	๒๔,๐ ๐๐ บาท	-	-	-	-	-	-	-	-	- สำนักงาน เกษตรอำเภอ นครหลวง - ศูนย์บริการ และถ่ายทอด เทคโนโลยีกา รเกษตร ประจำตำบล - องค์กร บริหารส่วน ท้องถิ่น

ตารางสรุปโครงการและงบประมาณตามแผนพัฒนาการเกษตรระดับอำเภอ/ตำบล

ประเภท/ ด้าน	โครงการ	วัตถุประสงค์	เป้าหมาย	พื้นที่ ดำเนินการ (ระบุงหมู่บ้าน/ ตำบล เป้าหมาย)	วิธีดำเนินงาน	ปริมาณงาน/งบประมาณ										ผู้รับผิดชอบ
						ปี ๒๕๖๖		ปี ๒๕๖๗		ปี ๒๕๖๘		ปี ๒๕๖๙		ปี ๒๕๗๐		
						งาน	งปม.	งาน	งปม.	งาน	งปม.	งาน	งปม.	งาน	งปม.	
การแปรรูป ผลผลิตและ พัฒนา ผลิตภัณฑ์	๑. โครงการ ส่งเสริมการ แปรรูป ผลิตภัณฑ์	ส่งเสริมการแปรรูปสินค้าเกษตรเพื่อเพิ่มมูลค่า	๒๐ ราย	ตำบลคลอง สะแก	๑. ประชาสัมพันธ์โครงการ ๒. รับสมัครและคัดเลือกกลุ่ม/องค์กรเกษตรกรเข้าร่วมโครงการ ๓. ดำเนินการถ่ายทอดความรู้ให้แก่กลุ่ม/องค์กรเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการ ๔. ติดตาม ให้คำแนะนำแก่เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการ ๕. สรุปผลและประเมินผลโครงการ	-	-	๒ กลุ่ม ๒๐ ราย	๓๖,๐๐๐ บาท	-	-	-	-	-	-	- สำนักงาน เกษตรอำเภอ นครหลวง - ศูนย์บริการ และถ่ายทอด เทคโนโลยีกา รเกษตร ประจำตำบล - องค์กร บริหารส่วน ท้องถิ่น

ภาคผนวก

โครงการส่งเสริมการผลิตสินค้าเกษตรปลอดภัยได้มาตรฐาน

๑. หลักการและเหตุผล

จากการที่เกษตรกรมีความต้องการผลิตข้าวให้ได้ปริมาณมาก โดยหวังว่าการผลิตให้ได้ในปริมาณที่มาก จะทำให้เกษตรกรมีรายได้มากขึ้นตามไปด้วย ทำให้เกษตรกรต้องพึ่งพาการใช้สารเคมีในการกำจัดโรค แมลง ศัตรูพืชและใช้ปุ๋ยเคมีจำนวนมากเกินความจำเป็นในการผลิต เกิดการสะสมและตกค้างในผลผลิต ทำให้เกิดอันตรายต่อผู้บริโภครวมถึงเป็นอันตรายต่อผู้ใช้สารเคมีและสิ่งแวดล้อม

การส่งเสริมและสนับสนุนให้เกษตรกรปรับเปลี่ยนระบบการผลิต จากกระบวนการผลิตทางการเกษตรที่เน้นการใช้สารเคมีที่เป็นอันตราย ปรับเปลี่ยนเป็นเกษตรที่มีระบบการผลิตที่ปลอดภัยจากสารพิษ โดยการให้ความรู้ในการปลูกข้าวที่ปลอดภัยตามระบบเกษตรที่ดีที่เหมาะสม (GAP)

๒. วัตถุประสงค์

๒.๑ เพื่อส่งเสริมการผลิตข้าวปลอดภัยตามมาตรฐาน GAP (Good Agricultural Practice)

๒.๒ เพื่อลดต้นทุนการผลิต ซึ่งเกิดจากการใช้สารเคมีมากเกินไป

๓. เป้าหมาย

เกษตรกรในพื้นที่และเกษตรกรที่สนใจ จำนวน ๒๐ ราย

๔. ระยะเวลาดำเนินงาน

ตลอดปีงบประมาณ ปี ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐

๕. พื้นที่ดำเนินการ

ตำบลคลองสระแก

๖. กิจกรรม

๖.๑ ถ่ายทอดความรู้การผลิตตามมาตรฐานเกษตรที่ดีที่เหมาะสม GAP (ข้าว) แก่เกษตรกร จำนวน ๑ ครั้ง

๖.๒ ถ่ายทอดความรู้เรื่องสารชีวภัณฑ์ (การผลิตและการใช้) จำนวน ๑ ครั้ง

๗. วิธีการดำเนินงาน

๗.๑ ประชาสัมพันธ์โครงการ

๗.๒ รับสมัครและคัดเลือกเกษตรกรเข้าร่วมโครงการ

๗.๓ ดำเนินการถ่ายทอดความรู้ให้แก่เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการ

๗.๔ ติดตาม ให้คำแนะนำแก่เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการ

๗.๕ สรุปผลและประเมินผลโครงการ

๘. งบประมาณ งบประมาณ ๑๖,๐๐๐ บาท

๘.๑ งบประมาณในการถ่ายทอดความรู้ ๒ ครั้ง จำนวน ๘,๐๐๐ บาท

๘.๒ งบประมาณในการสนับสนุนวัสดุอุปกรณ์ผลิตสารชีวภัณฑ์ จำนวน ๘,๐๐๐ บาท

๙. ผลที่คาดว่าจะได้รับและตัวชี้วัดความสำเร็จของการดำเนินงาน

๙.๑ เกษตรกรมีความรู้ในการการผลิตข้าวปลอดภัยตามมาตรฐาน GAP

๙.๒ เกษตรกรมีต้นทุนการผลิตลดลงจากการผลิตตามระบบการผลิตข้าวปลอดภัย

๙.๓ เกษตรกรมีการใช้สารชีวภัณฑ์ในพื้นที่ของตนเอง

โครงการส่งเสริมการปรับปรุงบำรุงดิน

๑. หลักการและเหตุผล

เนื่องจากพื้นที่ทำการเกษตรในปัจจุบันเป็นพื้นที่ที่มีการใช้ประโยชน์อย่างต่อเนื่อง ขาดการพักพื้นที่ และขาดการปรับปรุงบำรุงดิน ทำให้ดินเสื่อมโทรม โดยเฉพาะดินที่ใช้ในการปลูกข้าวอย่างต่อเนื่อง ซึ่งเป็นดินขาดอินทรีย์วัตถุต่ำกว่า ๑.๕% มีการใช้ที่ดินทำการเพาะปลูกติดต่อกันเป็นเวลานาน โดยไม่ได้เพิ่มปริมาณอินทรีย์วัตถุในดินให้เหมาะสม เป็นการใช้ประโยชน์ที่ดินที่ไม่ถูกต้องตามหลักการอนุรักษ์ดินและน้ำ จึงมีความจำเป็นที่จะต้องปรับปรุงบำรุงดิน เพื่อให้ดินมีความเหมาะสมในการปลูกพืชและการใช้ประโยชน์อย่างยั่งยืน แนวทางในการปรับปรุงบำรุงดินเพื่อเพิ่มความอุดมสมบูรณ์และอินทรีย์วัตถุในดิน คือ การใช้พืชปุ๋ยสดในการปรับปรุงบำรุงดิน ซึ่งส่วนใหญ่จะเป็นพืชตระกูลถั่ว โดยการปลูกและไถกลบก่อนการปลูกพืชหลัก ซึ่งจะเป็นการเพิ่มอินทรีย์วัตถุ ทำให้การดูดซับอาหารของพืชหลักเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น

๒. วัตถุประสงค์

- ๒.๑ เพื่อให้เกษตรกรมีความรู้ความเข้าใจและเห็นถึงความสำคัญในการปรับปรุงบำรุงดิน
- ๒.๒ เพื่อลดต้นทุนการผลิต
- ๒.๓ เพื่อปรับปรุงความอุดมสมบูรณ์ของดินให้เหมาะแก่การทำการเกษตร

๓. เป้าหมาย

เกษตรกรในพื้นที่และเกษตรกรที่สนใจ จำนวน ๒๐ ราย

๔. ระยะเวลาดำเนินงาน

ตลอดปีงบประมาณ ปี ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐

๕. พื้นที่ดำเนินการ

ตำบลคลองสะแก

๖. กิจกรรม

- ๖.๑ ถ่ายทอดความรู้เรื่องดินและการจัดการดิน แก่เกษตรกร จำนวน ๑ ครั้ง
- ๖.๒ สนับสนุนพืชปุ๋ยสด เพื่อปรับปรุงบำรุงดินให้แก่เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการ

๗. วิธีการดำเนินงาน

- ๗.๑ ประชาสัมพันธ์โครงการ
- ๗.๒ รับสมัครและคัดเลือกเกษตรกรเข้าร่วมโครงการ
- ๗.๓ ดำเนินการถ่ายทอดความรู้ให้แก่เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการ
- ๗.๔ จัดหาปัจจัยการผลิตสนับสนุนให้แก่เกษตรกร
- ๗.๕ ติดตาม ให้คำแนะนำแก่เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการ
- ๗.๖ สรุปผลและประเมินผลโครงการ

๘. งบประมาณ จำนวน ๓๒,๐๐๐ บาท

- ๘.๑ งบประมาณในการถ่ายทอดความรู้ จำนวน ๔,๐๐๐ บาท
- ๘.๒ งบประมาณในการสนับสนุนปัจจัยการผลิต จำนวน ๒๘,๐๐๐ บาท

๙. ผลที่คาดว่าจะได้รับและตัวชี้วัดความสำเร็จของการดำเนินงาน

- ๙.๑ เกษตรกรมีความรู้ในเรื่องดินและการจัดการดิน
- ๙.๒ พื้นที่การเกษตรของเกษตรกรได้รับการปรับปรุงบำรุงดิน จำนวน ๑๐๐ ไร่

โครงการส่งเสริมการหยุดเผาในไร่นา

๑. หลักการและเหตุผล

เนื่องจากพื้นที่ทำการเกษตรในปัจจุบันเป็นพื้นที่ที่มีการใช้ประโยชน์อย่างต่อเนื่อง ขาดการพักพื้นที่ และขาดการปรับปรุงบำรุงดิน ทำให้ดินเสื่อมโทรม โดยเฉพาะดินที่ใช้ในการปลูกข้าวอย่างต่อเนื่อง ซึ่งเป็นดิน ชาติอินทรีย์วัตถุต่ำกว่า ๑.๕% มีการใช้ที่ดินทำการเพาะปลูกติดต่อกันเป็นเวลานาน โดยไม่ได้เพิ่มปริมาณ อินทรีย์วัตถุในดินให้เหมาะสม เป็นการใช้ประโยชน์ที่ดินที่ไม่ถูกต้องตามหลักการอนุรักษ์ดินและน้ำ นอกจากนี้แล้วเกษตรกรส่วนใหญ่มักจะทำการเผาตอซังฟางข้าว เพื่อความสะดวกในการทำนารอบต่อไป ทำให้ดินยังมีความเสื่อมโทรมลงอย่างรวดเร็ว จึงมีความจำเป็นที่จะต้องสร้างความรู้ความเข้าใจในประโยชน์และ โทษของการเผาตอซังฟางข้าว เพื่อให้ดินมีความเหมาะสมในการปลูกพืชและการใช้ประโยชน์อย่างยั่งยืน

๒. วัตถุประสงค์

- ๒.๑ เพื่อให้เกษตรกรมีความรู้ความเข้าใจและเห็นถึงความสำคัญในการงดเผาตอซังฟางข้าว
- ๒.๒ เพื่อลดต้นทุนการผลิต
- ๒.๓ เพื่อปรับปรุงความอุดมสมบูรณ์ของดินให้เหมาะแก่การทำเกษตร

๓. เป้าหมาย

เกษตรกรในพื้นที่และเกษตรกรที่สนใจ จำนวน ๒๐ ราย

๔. ระยะเวลาดำเนินงาน

ตลอดปีงบประมาณ ปี ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐

๕. พื้นที่ดำเนินการ

ตำบลคลองสระแก

๖. กิจกรรม

- ๖.๑ ถ่ายทอดความรู้เรื่องประโยชน์และโทษของการเผาตอซังฟางข้าว แก่เกษตรกร จำนวน ๑ ครั้ง
- ๖.๒ สนับสนุนสารย่อยสลายตอซังฟางข้าวให้แก่เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการ

๗. วิธีการดำเนินงาน

- ๗.๑ ประชาสัมพันธ์โครงการ
- ๗.๒ รับสมัครและคัดเลือกเกษตรกรเข้าร่วมโครงการ
- ๗.๓ ดำเนินการถ่ายทอดความรู้ให้แก่เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการ
- ๗.๔ จัดหาปัจจัยการผลิตสนับสนุนให้แก่เกษตรกร
- ๗.๕ สรุปผลและประเมินผลโครงการ

๘. งบประมาณ จำนวน ๓๒,๐๐๐ บาท

- ๘.๑ งบประมาณในการถ่ายทอดความรู้ จำนวน ๔,๐๐๐ บาท
- ๘.๒ งบประมาณในการสนับสนุนปัจจัยการผลิต จำนวน ๒๘,๐๐๐ บาท

๙. ผลที่คาดว่าจะได้รับและตัวชี้วัดความสำเร็จของการดำเนินงาน

- ๙.๑ เกษตรกรมีความรู้และเข้าใจในประโยชน์และโทษของการเผาตอซังฟางข้าว
- ๙.๒ พื้นที่การเกษตรของเกษตรกรมีการใช้สารย่อยสลายฟางแทนการเผา จำนวน ๑๐๐ ไร่

โครงการส่งเสริมการใช้ปุ๋ยอินทรีย์

๑. หลักการและเหตุผล

เนื่องจากพื้นที่ทำการเกษตรในปัจจุบันเป็นพื้นที่ที่มีการใช้ประโยชน์อย่างต่อเนื่อง ขาดการพักพื้นที่ และขาดการปรับปรุงบำรุงดิน ทำให้ดินเสื่อมโทรม โดยเฉพาะดินที่ใช้ในการปลูกข้าวอย่างต่อเนื่อง ซึ่งเป็นดินขาดอินทรีย์วัตถุต่ำกว่า ๑.๕% มีการใช้ที่ดินทำการเพาะปลูกติดต่อกันเป็นเวลานาน โดยไม่ได้เพิ่มปริมาณอินทรีย์วัตถุในดินให้เหมาะสม เป็นการใช้ประโยชน์ที่ดินที่ไม่ถูกต้องตามหลักการอนุรักษ์ดินและน้ำ จึงมีความจำเป็นที่จะต้องปรับปรุงบำรุงดิน เพื่อให้ดินมีความเหมาะสมในการปลูกพืชและการใช้ประโยชน์อย่างยั่งยืน แนวทางในการปรับปรุงบำรุงดินเพื่อเพิ่มความอุดมสมบูรณ์และอินทรีย์วัตถุในดิน คือ การใช้ปุ๋ยอินทรีย์ ในการปรับปรุงบำรุงดิน ซึ่งจะเป็นการเพิ่มอินทรีย์วัตถุ ช่วยทำให้การดูดซับอาหารของพืชเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น

๒. วัตถุประสงค์

- ๒.๑ เพื่อให้เกษตรกรมีความรู้ความเข้าใจและเห็นถึงความสำคัญในการปรับปรุงบำรุงดิน
- ๒.๒ เพื่อลดต้นทุนการผลิตจากการใช้ปุ๋ยอินทรีย์ทดแทนปุ๋ยเคมี
- ๒.๓ เพื่อปรับปรุงความอุดมสมบูรณ์ของดินให้เหมาะแก่การทำเกษตร

๓. เป้าหมาย

เกษตรกรในพื้นที่และเกษตรกรที่สนใจ จำนวน ๓๐ ราย

๔. ระยะเวลาดำเนินงาน

ตลอดปีงบประมาณ ปี ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐

๕. พื้นที่ดำเนินการ

ตำบลคลองสระแก

๖. กิจกรรม

- ๖.๑ ถ่ายทอดความรู้เรื่องดินและการจัดปรับปรุงบำรุงดิน แก่เกษตรกร จำนวน ๑ ครั้ง
- ๖.๒ จัดทำจุดสาธิตปุ๋ยอินทรีย์ จำนวน ๒ จุด

๗. วิธีการดำเนินงาน

- ๗.๑ ประชาสัมพันธ์โครงการ
- ๗.๒ รับสมัครและคัดเลือกเกษตรกรเข้าร่วมโครงการ
- ๗.๓ ดำเนินการถ่ายทอดความรู้ให้แก่เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการ
- ๗.๔ จัดหาปัจจัยการผลิตสนับสนุนการจัดทำจุดสาธิตปุ๋ยอินทรีย์
- ๗.๕ ติดตาม ให้คำแนะนำแก่เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการ
- ๗.๖ สรุปผลและประเมินผลโครงการ

๘. งบประมาณ จำนวน ๑๔,๐๐๐ บาท

- ๘.๑ งบประมาณในการถ่ายทอดความรู้ จำนวน ๖,๐๐๐ บาท
- ๘.๒ งบประมาณในการจัดทำจุดสาธิตปุ๋ยอินทรีย์ จำนวน ๘,๐๐๐ บาท

๙. ผลที่คาดว่าจะได้รับและตัวชี้วัดความสำเร็จของการดำเนินงาน

- ๙.๑ เกษตรกรมีความรู้ในเรื่องดินและการปรับปรุงบำรุงดิน
- ๙.๒ มีจุดสาธิตปุ๋ยอินทรีย์ จำนวน ๒ จุด

โครงการส่งเสริมการใช้สารเคมีอย่างถูกต้องและเหมาะสม

๑. หลักการและเหตุผล

จากการที่เกษตรกรมีความต้องการผลผลิตให้ได้ปริมาณมาก โดยหวังว่าการผลิตให้ได้ในปริมาณที่มากจะทำให้เกษตรกรมีรายได้มากขึ้นตามไปด้วย ทำให้เกษตรกรต้องพึ่งพาการใช้สารเคมีในการกำจัดโรคแมลงศัตรูพืช จำนวนมากเกินความจำเป็นในการผลิต เกิดการสะสมและตกค้างในผลผลิต ทำให้เกิดอันตรายต่อผู้บริโภครวมถึงเป็นอันตรายต่อผู้ใช้สารเคมีและสิ่งแวดล้อม

การใช้สารเคมีในการป้องกันกำจัดโรคและแมลงศัตรูพืช ในกรณีที่ไม่สามารถหลีกเลี่ยงได้ และจำเป็นต้องใช้ ควรส่งเสริมให้เกษตรกรได้ทราบและตระหนักถึงโทษและอันตรายของสารเคมีที่เป็นอันตราย รวมทั้งควรสร้างการรับรู้ในการใช้สารเคมีที่เป็นอันตรายอย่างถูกต้องและเหมาะสม

๒. วัตถุประสงค์

๒.๑ เพื่อให้เกษตรกรมีความรู้ความเข้าใจในการใช้สารเคมีอย่างถูกต้องและเหมาะสม

๒.๒ เพื่อให้เกษตรกรและผู้ใช้สารเคมี มีสุขอนามัยที่ดีขึ้น

๓. เป้าหมาย

เกษตรกรในพื้นที่และเกษตรกรที่สนใจ จำนวน ๓๐ ราย

๔. ระยะเวลาดำเนินงาน

ตลอดปีงบประมาณ ปี ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐

๕. พื้นที่ดำเนินการ

ตำบลคลองสะแก

๖. กิจกรรม

๖.๑ ถ่ายทอดความรู้เรื่องการใช้สารเคมีอย่างถูกต้องและเหมาะสม จำนวน ๑ ครั้ง

๖.๒ สนับสนุนวัสดุอุปกรณ์ ใช้ในการป้องกันสารเคมีอันตราย

๗. วิธีการดำเนินงาน

๗.๑ ประชาสัมพันธ์โครงการ

๗.๒ รับสมัครและคัดเลือกเกษตรกรเข้าร่วมโครงการ

๗.๓ ดำเนินการถ่ายทอดความรู้ให้แก่เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการ

๗.๔ จัดหาวัสดุอุปกรณ์สนับสนุนให้แก่เกษตรกร

๗.๕ ติดตาม ให้คำแนะนำแก่เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการ

๗.๖ สรุปผลและประเมินผลโครงการ

๘. งบประมาณ จำนวน ๒๑,๐๐๐ บาท

๘.๑ งบประมาณในการถ่ายทอดความรู้ จำนวน ๖,๐๐๐ บาท

๘.๒ งบประมาณในการสนับสนุนปัจจัยการผลิต จำนวน ๑๕,๐๐๐ บาท

๙. ผลที่คาดว่าจะได้รับและตัวชี้วัดความสำเร็จของการดำเนินงาน

๙.๑ เกษตรกรมีความรู้ความเข้าใจในการใช้สารเคมีอย่างถูกต้องและเหมาะสม

๙.๒ เกษตรกรสามารถใช้สารเคมีอันตรายได้อย่างถูกต้องและเหมาะสม

โครงการส่งเสริมการแปรรูปผลิตภัณฑ์

๑. หลักการและเหตุผล

ในสถานการณ์ปัจจุบัน เกษตรกรทำการผลิตและจำหน่ายผลผลิตให้แก่พ่อค้าโดยตรง จึงประสบปัญหาด้านราคาผลผลิตตกต่ำ เกษตรกรไม่สามารถกำหนดราคาที่ต้องการได้เอง ในขณะที่ต้นทุนการผลิตค่อนข้างสูง ทำให้เกษตรกรมีรายได้จากการทำการเกษตรค่อนข้างต่ำ เกษตรกรมีแนวความคิดในการผลิตโดยต้องการผลผลิตให้ได้ปริมาณมาก โดยหวังว่าการผลิตให้ได้ในปริมาณที่มากจะทำให้เกษตรกรมีรายได้มากขึ้นตามไปด้วย โดยมีได้คำนึงถึงการเพิ่มมูลค่าของผลผลิตนั้นๆ

การส่งเสริมและสนับสนุนให้เกษตรกรแปรรูปผลิตภัณฑ์ เป็นช่องทางการเพิ่มมูลค่าของผลผลิตที่เกษตรกรผลิตได้ และยังเป็นการเพิ่มรายได้ของเกษตรกรอีกทางหนึ่งด้วย

๒. วัตถุประสงค์

- ๒.๑ ส่งเสริมการแปรรูปสินค้าเกษตร
- ๒.๒ ส่งเสริมการเพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตร

๓. เป้าหมาย

เกษตรกรในพื้นที่และเกษตรกรที่สนใจ จำนวน ๒๐ ราย

๔. ระยะเวลาดำเนินงาน

ตลอดปีงบประมาณ ปี ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐

๕. พื้นที่ดำเนินการ

ตำบลคลองสะแก

๖. กิจกรรม

- ๖.๑ ถ่ายทอดความรู้เรื่องการเพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตร จำนวน ๑ ครั้ง
- ๖.๒ ถ่ายทอดความรู้เรื่องการแปรรูปผลิตภัณฑ์ (ข้าว) จำนวน ๑ ครั้ง
- ๖.๓ ศึกษาดูงานการแปรรูปผลิตภัณฑ์ (ข้าว) จำนวน ๑ ครั้ง

๗. วิธีการดำเนินงาน

- ๗.๑ ประชาสัมพันธ์โครงการ
- ๗.๒ รับสมัครและคัดเลือกเกษตรกรเข้าร่วมโครงการ
- ๗.๓ ดำเนินการถ่ายทอดความรู้และศึกษาดูงานให้แก่เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการ
- ๗.๔ ติดตาม ให้คำแนะนำแก่เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการ
- ๗.๕ สรุปผลและประเมินผลโครงการ

๘. งบประมาณ จำนวน ๒๔,๐๐๐ บาท

- ๘.๑ งบประมาณในการถ่ายทอดความรู้ ๒ ครั้ง จำนวน ๘,๐๐๐ บาท
- ๘.๒ งบประมาณในการศึกษาดูงาน ๑ ครั้ง จำนวน ๑๖,๐๐๐ บาท

๙. ผลที่คาดว่าจะได้รับและตัวชี้วัดความสำเร็จของการดำเนินงาน

- ๙.๑ เกษตรกรมีความรู้ความเข้าใจในการแปรรูปสินค้าเกษตร
- ๙.๒ เกษตรกรมีความรู้ความเข้าใจในการเพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตร

โครงการพัฒนาแหล่งเรียนรู้สินค้าเกษตรปลอดภัยได้มาตรฐาน

๑. หลักการและเหตุผล

จากการที่เกษตรกรมีความต้องการผลผลิตให้ได้ปริมาณมาก โดยหวังว่าการผลิตให้ได้ในปริมาณที่มากจะทำให้เกษตรกรมีรายได้มากขึ้นตามไปด้วย ทำให้เกษตรกรต้องพึ่งพาการใช้สารเคมีในการกำจัดโรคแมลงศัตรูพืช จำนวนมากเกินความจำเป็นในการผลิต เกิดการสะสมและตกค้างในผลผลิต ทำให้เกิดอันตรายต่อผู้บริโภครวมถึงเป็นอันตรายต่อผู้ใช้สารเคมีและสิ่งแวดล้อม

การพัฒนาแหล่งเรียนรู้สินค้าเกษตรปลอดภัยได้มาตรฐาน เพื่อเป็นแหล่งเรียนรู้ให้แก่เกษตรกรในการส่งเสริมและสนับสนุนให้เกษตรกรปรับเปลี่ยนระบบการผลิต จากระบบการผลิตทางการเกษตรที่เน้นการใช้สารเคมีที่เป็นอันตราย ปรับเปลี่ยนเป็นเกษตรที่มีระบบการผลิตที่ปลอดภัยจากสารพิษ ตามระบบเกษตรดีที่เหมาะสม (GAP)

๒. วัตถุประสงค์

- ๒.๑ เพื่อพัฒนาแหล่งเรียนรู้ด้านการผลิตสินค้าเกษตรปลอดภัย
- ๒.๒ เพื่อส่งเสริมการผลิตสินค้าเกษตรปลอดภัย

๓. เป้าหมาย

เกษตรกรในพื้นที่และเกษตรกรที่สนใจ จำนวน ๒๐ ราย

๔. ระยะเวลาดำเนินงาน

ตลอดปีงบประมาณ ปี ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐

๕. พื้นที่ดำเนินการ

ตำบลคลองสะแก

๖. กิจกรรม

- ๖.๑ พัฒนาแหล่งเรียนรู้ด้านการผลิตสินค้าเกษตรปลอดภัย จำนวน ๑ จุด
- ๖.๑ ถ่ายทอดความรู้เรื่องการผลิตสินค้าเกษตรปลอดภัย จำนวน ๑ ครั้ง
- ๖.๒ สนับสนุนวัสดุอุปกรณ์ในการพัฒนาแหล่งเรียนรู้และถ่ายทอดความรู้

๗. วิธีการดำเนินงาน

- ๗.๑ ประชาสัมพันธ์โครงการ
- ๗.๒ รับสมัครและคัดเลือกเกษตรกรเข้าร่วมโครงการ
- ๗.๓ พัฒนาแหล่งเรียนรู้ด้านการผลิตสินค้าเกษตรปลอดภัย
- ๗.๔ ดำเนินการถ่ายทอดความรู้ให้แก่เกษตรกรเพื่อเป็นการประชาสัมพันธ์แหล่งเรียนรู้
- ๗.๕ ติดตาม เยี่ยมเยียน แหล่งเรียนรู้ด้านการผลิตสินค้าเกษตรปลอดภัย
- ๗.๖ สรุปผลและประเมินผลโครงการ

๘. งบประมาณ จำนวน ๒๐,๐๐๐ บาท

๘.๑ งบประมาณในการพัฒนาแหล่งเรียนรู้	จำนวน ๑๐,๐๐๐ บาท
๘.๒ งบประมาณในการถ่ายทอดความรู้	จำนวน ๑๐,๐๐๐ บาท
- งบประมาณในการจัดการถ่ายทอดความรู้	๔,๐๐๐ บาท
- งบประมาณในการสนับสนุนวัสดุอุปกรณ์จัดอบรม	๖,๐๐๐ บาท

๙. ผลที่คาดว่าจะได้รับและตัวชี้วัดความสำเร็จของการดำเนินงาน

- ๙.๑ เกษตรกรมีความรู้ความเข้าใจในการใช้สารเคมีอย่างถูกต้องและเหมาะสม
- ๙.๒ เกษตรกรสามารถใช้สารเคมีอันตรายได้อย่างถูกต้องและเหมาะสม

โครงการส่งเสริมการใช้ปุ๋ยเคมีอย่างถูกต้องและเหมาะสม

๑. หลักการและเหตุผล

จากการที่เกษตรกรมีความต้องการผลผลิตให้ได้ปริมาณมาก โดยหวังว่าการผลิตให้ได้ในปริมาณที่มากจะทำให้เกษตรกรมีรายได้มากขึ้นตามไปด้วย ทำให้เกษตรกรต้องพึ่งพาการใช้ปุ๋ยเคมีจำนวนมากเกินความจำเป็นในการผลิต เกิดการสูญเสียปุ๋ยเคมีโดยเปล่าประโยชน์ อีกทั้งเป็นการเพิ่มต้นทุนการผลิตให้แก่เกษตรกร นอกจากนี้แล้วการใช้ปุ๋ยเคมีในปริมาณมากเกินความจำเป็นที่พืชจะนำไปใช้ ก่อให้เกิดการสะสมและตกค้างผืนดิน ทำให้ดินเสื่อมสภาพได้

การใช้ปุ๋ยเคมีในพื้นที่การเกษตร ควรใช้ในปริมาณที่พอเหมาะ ตามปริมาณที่พืชต้องการ ควรมีการตรวจธาตุอาหารในดินเพื่อวิเคราะห์หาปริมาณธาตุอาหารที่ขาด และทำการใส่ปุ๋ยเคมีให้เพียงพอในปริมาณที่พืชต้องการ นับเป็นวิธีการใส่ปุ๋ยเคมีที่ให้ผลดีที่สุดและไม่เกิดการสิ้นเปลือง ยังช่วยลดต้นทุนการผลิตให้เกษตรกรได้อีกด้วย

๒. วัตถุประสงค์

๒.๑ เพื่อให้เกษตรกรมีความรู้ความเข้าใจในการใช้ปุ๋ยเคมีอย่างถูกต้องและเหมาะสม

๒.๒ เพื่อลดต้นทุนการผลิตให้แก่เกษตรกร

๓. เป้าหมาย

เกษตรกรในพื้นที่และเกษตรกรที่สนใจ จำนวน ๒๐ ราย

๔. ระยะเวลาดำเนินงาน

ตลอดปีงบประมาณ ปี ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐

๕. พื้นที่ดำเนินการ

ตำบลคลองสระแก

๖. กิจกรรม

๖.๑ ถ่ายทอดความรู้เรื่องการใช้ปุ๋ยเคมีอย่างถูกต้องและเหมาะสม จำนวน ๑ ครั้ง

๖.๒ จัดทำแปลงสาธิตการใช้ปุ๋ยเคมีตามค่าวิเคราะห์ดิน (๑๐ ไร่) จำนวน ๑ แปลง

๖.๒ สนับสนุนวัสดุอุปกรณ์ ในการจัดทำแปลงสาธิตและการฝึกอบรม

๗. วิธีการดำเนินงาน

๗.๑ ประชาสัมพันธ์โครงการ

๗.๒ รับสมัครและคัดเลือกเกษตรกรเข้าร่วมโครงการ

๗.๓ ดำเนินการถ่ายทอดความรู้ให้แก่เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการ

๗.๔ จัดทำแปลงสาธิตการใช้ปุ๋ยเคมีตามค่าวิเคราะห์ดิน

๗.๕ จัดหาวัสดุอุปกรณ์สนับสนุนให้แก่เกษตรกร

๗.๖ ติดตาม ให้คำแนะนำแก่เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการ

๗.๗ สรุปผลและประเมินผลโครงการ

๘. งบประมาณ จำนวน ๑๙,๐๐๐ บาท

๘.๑ งบประมาณในการถ่ายทอดความรู้ จำนวน ๕,๐๐๐ บาท

๘.๒ งบประมาณในการจัดทำแปลงสาธิต จำนวน ๑๔,๐๐๐ บาท

๙. ผลที่คาดว่าจะได้รับและตัวชี้วัดความสำเร็จของการดำเนินงาน

๙.๑ เกษตรกรมีความรู้ความเข้าใจในการใช้ปุ๋ยเคมีอย่างถูกต้องและเหมาะสม

๙.๒ เกษตรกรสามารถใช้ปุ๋ยเคมีได้อย่างถูกต้องและเหมาะสม

๙.๓ มีแปลงสาธิตการใช้ปุ๋ยเคมีได้อย่างถูกต้องและเหมาะสม

โครงการส่งเสริมการใช้สารชีวภัณฑ์

๑. หลักการและเหตุผล

จากการที่เกษตรกรมีความต้องผลิตข้าวให้ได้ปริมาณมาก โดยหวังว่าการผลิตให้ได้ในปริมาณที่มาก จะทำให้เกษตรกรมีรายได้มากขึ้นตามไปด้วย ทำให้เกษตรกรต้องพึ่งพาการใช้สารเคมีในการกำจัดโรค แมลง ศัตรูพืชและใช้ปุ๋ยเคมีจำนวนมากเกินความจำเป็นในการผลิต เกิดการสะสมและตกค้างในผลผลิต ทำให้เกิดอันตรายต่อผู้บริโภครวมถึงเป็นอันตรายต่อผู้ใช้สารเคมีและสิ่งแวดล้อม

การส่งเสริมและสนับสนุนให้เกษตรกรปรับเปลี่ยนการผลิต เพื่อเป็นการลดต้นทุนการผลิตให้แก่เกษตรกร และเป็นการผลิตที่ปลอดภัยจากสารเคมีที่เป็นอันตราย ปลอดภัยทั้งผู้ผลิต ผู้บริโภคและสิ่งแวดล้อม

๒. วัตถุประสงค์

๒.๑ เพื่อส่งเสริมการใช้สารชีวภัณฑ์ในการผลิตสินค้าเกษตร

๒.๒ เพื่อลดต้นทุนการผลิต ซึ่งเกิดจากการใช้สารเคมีมากเกินไป

๓. เป้าหมาย

เกษตรกรในพื้นที่และเกษตรกรที่สนใจ จำนวน ๓๐ ราย

๔. ระยะเวลาดำเนินงาน

ตลอดปีงบประมาณ ปี ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐

๕. พื้นที่ดำเนินการ

ตำบลคลองสะแก

๖. กิจกรรม

๖.๑ ถ่ายทอดความรู้การผลิตและการใช้สารชีวภัณฑ์ จำนวน ๑ ครั้ง

๗. วิธีการดำเนินงาน

๗.๑ ประชาสัมพันธ์โครงการ

๗.๒ รับสมัครและคัดเลือกเกษตรกรเข้าร่วมโครงการ

๗.๓ ดำเนินการถ่ายทอดความรู้ให้แก่เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการ

๗.๔ ติดตาม ให้คำแนะนำแก่เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการ

๗.๕ สรุปผลและประเมินผลโครงการ

๘. งบประมาณ งบประมาณ ๑๙,๐๐๐ บาท

๘.๑ งบประมาณในการถ่ายทอดความรู้ ๑ ครั้ง จำนวน ๔,๐๐๐ บาท

๘.๒ งบประมาณในการสนับสนุนวัสดุอุปกรณ์ผลิตสารชีวภัณฑ์ จำนวน ๑๕,๐๐๐ บาท

๙. ผลที่คาดว่าจะได้รับและตัวชี้วัดความสำเร็จของการดำเนินงาน

๙.๑ เกษตรกรมีความรู้ในการผลิตและใช้สารชีวภัณฑ์

๙.๒ เกษตรกรมีการใช้สารชีวภัณฑ์ในพื้นที่ของตนเอง

๙.๓ เกษตรกรมีต้นทุนการผลิตลดลงจากการใช้สารชีวภัณฑ์ทดแทนสารเคมี

โครงการส่งเสริมการจัดการศัตรูพืชโดยวิธีผสมผสาน

๑. หลักการและเหตุผล

ในสถานการณ์ปัจจุบัน เกษตรกรมีความต้องการผลิตให้ได้ปริมาณมาก โดยหวังว่าการผลิตให้ได้ในปริมาณที่มากจะทำให้เกษตรกรมีรายได้มากขึ้นตามไปด้วย ทำให้เกษตรกรต้องพึ่งพาการใช้สารเคมีในการป้องกันกำจัดโรคและแมลงศัตรูพืช ในปริมาณที่มากเกินไปจนเกิดความจำเป็นในการผลิต เกิดการสะสม ตกค้างในผลผลิตและสิ่งแวดล้อม ทำให้เกิดอันตรายต่อผู้บริโภครวมถึงเป็นอันตรายต่อผู้ใช้สารเคมีและสิ่งแวดล้อม การส่งเสริมและสนับสนุนให้เกษตรกรปรับเปลี่ยนการผลิตในการจัดการศัตรูพืช โดยวิธีผสมผสาน (Integrated Pest Management - IPM) เพื่อเป็นการลดต้นทุนการผลิตให้แก่เกษตรกร และเป็นการผลิตที่ปลอดภัยจากสารเคมีที่เป็นอันตราย ปลอดภัยทั้งผู้ผลิต ผู้บริโภคและสิ่งแวดล้อม

๒. วัตถุประสงค์

- ๒.๑ เพื่อเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจในการป้องกันกำจัดศัตรูพืช
- ๒.๒ เพื่อลดต้นทุนการผลิต ซึ่งเกิดจากการใช้สารเคมีมากเกินไปจนความจำเป็น

๓. เป้าหมาย

เกษตรกรในพื้นที่และเกษตรกรที่สนใจ จำนวน ๓๐ ราย

๔. ระยะเวลาดำเนินงาน

ตลอดปีงบประมาณ ปี ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐

๕. พื้นที่ดำเนินการ

ตำบลคลองสะแก

๖. กิจกรรม

- ๖.๑ ถ่ายทอดความรู้การจัดการศัตรูพืชโดยวิธีผสมผสาน จำนวน ๑ ครั้ง
- ๖.๒ ถ่ายทอดความรู้การผลิตและการใช้สารชีวภัณฑ์ จำนวน ๑ ครั้ง

๗. วิธีการดำเนินงาน

- ๗.๑ ประชาสัมพันธ์โครงการ
- ๗.๒ รับสมัครและคัดเลือกเกษตรกรเข้าร่วมโครงการ
- ๗.๓ ดำเนินการถ่ายทอดความรู้ให้แก่เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการ
- ๗.๔ ติดตาม ให้คำแนะนำแก่เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการ
- ๗.๕ สรุปผลและประเมินผลโครงการ

๘. งบประมาณ งบประมาณ ๒๐,๐๐๐ บาท

- ๘.๑ งบประมาณในการถ่ายทอดความรู้ ๒ ครั้ง จำนวน ๘,๐๐๐ บาท
- ๘.๒ งบประมาณในการสนับสนุนวัสดุอุปกรณ์ผลิตสารชีวภัณฑ์ จำนวน ๑๒,๐๐๐ บาท

๙. ผลที่คาดว่าจะได้รับและตัวชี้วัดความสำเร็จของการดำเนินงาน

- ๙.๑ เกษตรกรมีความรู้ในการจัดการศัตรูพืชโดยวิธีผสมผสาน
- ๙.๒ เกษตรกรมีความรู้ในการผลิตและการใช้สารชีวภัณฑ์
- ๙.๓ เกษตรกรมีต้นทุนการผลิตลดลง

โครงการพัฒนาศักยภาพ Young Smart Farmer

๑. หลักการและเหตุผล

ประเทศไทยเป็นประเทศเกษตรกรรม โดยภาคการเกษตรเป็นฐานผลิตวัตถุดิบเพื่อใช้เป็นอาหารที่สำคัญ และทำให้ประเทศไทยได้ชื่อว่าเป็นประเทศผู้ส่งออกที่สำคัญหรือครัวของโลก โดยส่งออกสินค้าเกษตรและผลิตภัณฑ์มีมูลค่า ๑.๑๖ ล้านล้านบาทต่อปี และภาคการเกษตรกรรมของไทยปัจจุบันมีประชากร ๒๒.๗ ล้านคน หรือ ๕.๘ ล้านครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ ๓๕ ของประเทศ ทั้งนี้ ตั้งแต่ปี ๒๕๔๑ ถึงปี ๒๕๕๑ ประชากรภาคเกษตรมีแนวโน้มลดลงเฉลี่ยร้อยละ ๑.๘๗ ต่อปี อันเนื่องจากลูกหลานเกษตรกรไม่ประสงค์จะประกอบอาชีพเกษตรกรรม และเคลื่อนย้ายสู่ภาคอุตสาหกรรมและภาคบริการในเขตเมือง หากปล่อยให้สถานการณ์เป็นอย่างนี้ จะเกิดผลกระทบต่อภาวะการผลิตอาหารและความมั่นคงด้านการผลิตอาหารได้ จำเป็นต้องเร่งรัดสร้างเกษตรกรรุ่นใหม่ที่มีความรู้ ความสามารถ แข็งแรง และมีศักยภาพในการแข่งขันในการผลิตทางด้านเกษตรกรรม เพื่อส่งเสริมและพัฒนาเกษตรกรรุ่นใหม่ทดแทนและสืบทอดเกษตรกรรุ่นเก่าที่ลดลงเฉลี่ยปีละ ๔๐๐,๐๐๐ คน และเพื่อเป็นบุคลากรที่สำคัญในสาขาเกษตรกรรมต่อไป

๒. วัตถุประสงค์

๒.๑ เพื่อส่งเสริมและพัฒนาเกษตรกรไทยรุ่นใหม่ให้มีความเข้มแข็งและมีศักยภาพการแข่งขันในการผลิตทางด้านเกษตรกรรม

๒.๒ เพื่อส่งเสริมและพัฒนาการสร้างเครือข่ายเกษตรกรรุ่นใหม่ และเชื่อมโยงเครือข่าย

๓. เป้าหมาย

Young Smart Farmer หรือเกษตรกรรุ่นใหม่ที่น่าสนใจ จำนวน ๒๐ ราย

๔. ระยะเวลาดำเนินงาน

ตลอดปีงบประมาณ ปี ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐

๕. พื้นที่ดำเนินการ

ตำบลคลองสระแก

๖. กิจกรรม

๖.๑ จัดทำหลักสูตรเสริมสร้างและพัฒนาเกษตรกรรุ่นใหม่ จำนวน ๑ ครั้ง

๖.๒ จัดศึกษาดูงานแหล่งเรียนรู้ จำนวน ๑ ครั้ง

๗. วิธีการดำเนินงาน

๗.๑ ประชาสัมพันธ์โครงการ

๗.๒ รับสมัครและคัดเลือกเกษตรกรรุ่นใหม่เข้าร่วมโครงการ

๗.๓ ดำเนินการจัดทำหลักสูตรและศึกษาดูงานให้แก่เกษตรกรรุ่นใหม่ที่เข้าร่วมโครงการ

๗.๔ ติดตาม ให้คำแนะนำแก่เกษตรกรรุ่นใหม่ที่เข้าร่วมโครงการ

๗.๕ สรุปผลและประเมินผลโครงการ

๘. งบประมาณ งบประมาณ ๒๑,๐๐๐ บาท

๘.๑ งบประมาณในการถ่ายทอดความรู้ ๑ ครั้ง จำนวน ๕,๐๐๐ บาท

๘.๒ งบประมาณในการศึกษาดูงาน ๑ ครั้ง จำนวน ๑๖,๐๐๐ บาท

๙. ผลที่คาดว่าจะได้รับและตัวชี้วัดความสำเร็จของการดำเนินงาน

๙.๑ เกษตรกรรุ่นใหม่ได้รับความรู้ ทักษะการประกอบอาชีพ และร่วมกันดำเนินกิจกรรมในรูปแบบเครือข่าย

สามารถพัฒนาชีวิตความเป็นอยู่ให้ดีขึ้นตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

๙.๒ เกษตรกรรุ่นใหม่ได้เรียนรู้จากการศึกษาดูงาน สามารถนำมาปรับใช้ในการประกอบอาชีพของตนเองได้

โครงการพัฒนาผลิตภัณฑ์องค์กรเกษตรกรและวิสาหกิจชุมชน

๑. หลักการและเหตุผล

การส่งเสริมและพัฒนาเกษตรกรและองค์กรเกษตรกรให้เข้มแข็งและสามารถพึ่งพาตนเองได้นั้น ต้องเกิดจากกระบวนการเรียนรู้ร่วมกันภายในกลุ่ม องค์กรและชุมชนในการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ทั้งในระดับของการพึ่งพาตนเองและในระดับของการแข่งขัน โดยยึดเกษตรกรเป็นศูนย์กลางของการพัฒนา กลไกหนึ่งที่สนับสนุนให้เกษตรกรและองค์กรเกษตรกรได้รับการพัฒนาอย่างเต็มความสามารถไปสู่เป้าหมายดังกล่าว นั่นคือ การนำเอากระบวนการจัดตั้งกลุ่ม การบริหารจัดการกลุ่มในขั้นพื้นฐานไปสู่การเชื่อมโยงเครือข่าย การมีส่วนร่วม การเสริมสร้างกระบวนการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างเกษตรกรให้ช่วยเหลือเกื้อกูลกัน ให้มีความสามารถในการแสวงหาข้อมูล การวิเคราะห์ปัญหา กำหนดแนวทางในการพัฒนา การแสวงหาและการจัดการกับทรัพยากรในท้องถิ่นอย่างชาญฉลาด รวมทั้งการนำองค์ความรู้ ภูมิปัญญาท้องถิ่น นวัตกรรมและเทคโนโลยีการผลิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมบนฐานความคิดริเริ่มสร้างสรรค์มาใช้ในการสร้างมูลค่าเพิ่มสินค้าและผลิตภัณฑ์เกษตรมาประยุกต์ในการขับเคลื่อนการพัฒนางานส่งเสริมการเกษตร

๒. วัตถุประสงค์

๒.๑ เพื่อพัฒนาผลิตภัณฑ์องค์กรเกษตรกรให้มีมาตรฐาน ตรงตามความต้องการของตลาด

๒.๒ เพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจในการพัฒนาผลิตภัณฑ์แก่องค์กรเกษตรกร

๓. เป้าหมาย

กลุ่มเกษตรกรหรือองค์กรเกษตรกรในพื้นที่ จำนวน ๒ กลุ่ม (๒๐ ราย)

๔. ระยะเวลาดำเนินงาน

ตลอดปีงบประมาณ ปี ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐

๕. พื้นที่ดำเนินการ

ตำบลคลองสะแก

๖. กิจกรรม

๖.๑ ถ่ายทอดความรู้การพัฒนาผลิตภัณฑ์ จำนวน ๑ ครั้ง

๖.๒ ถ่ายทอดความรู้มาตรฐานผลิตภัณฑ์สินค้าเกษตร จำนวน ๑ ครั้ง

๗. วิธีการดำเนินงาน

๗.๑ ประชาสัมพันธ์โครงการ

๗.๒ รับสมัครและคัดเลือกกลุ่ม/องค์กรเกษตรกรเข้าร่วมโครงการ

๗.๓ ดำเนินการถ่ายทอดความรู้ให้แก่กลุ่ม/องค์กรเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการ

๗.๔ ติดตาม ให้คำแนะนำแก่เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการ

๗.๕ สรุปผลและประเมินผลโครงการ

๘. งบประมาณ งบประมาณ ๒๔,๐๐๐ บาท

๘.๑ งบประมาณในการถ่ายทอดความรู้ ๒ ครั้ง จำนวน ๘,๐๐๐ บาท

๘.๒ งบประมาณในการสนับสนุนวัสดุอุปกรณ์ จำนวน ๑๖,๐๐๐ บาท

๙. ผลที่คาดว่าจะได้รับและตัวชี้วัดความสำเร็จของการดำเนินงาน

๙.๑ กลุ่ม/องค์กรเกษตรกรมีความรู้เรื่องมาตรฐานและการพัฒนาผลิตภัณฑ์

๙.๒ กลุ่ม/องค์กรเกษตรกรสามารถพัฒนาผลิตภัณฑ์ของกลุ่ม/องค์กรเกษตรกร

โครงการส่งเสริมการตลาดสินค้าออนไลน์

๑. หลักการและเหตุผล

ตลาดสินค้าเกษตรออนไลน์ อีกหนึ่งช่องทางของเกษตรกรไทยในการจำหน่ายสินค้าที่ทันสมัย รวดเร็วและประหยัดเวลา ขณะที่ผู้บริโภคก็ได้รับความสะดวกสบาย สามารถเลือกซื้อสินค้าเกษตรและแปรรูปได้ทุกที่ทุกเวลา ทั้งยังพัฒนาขีดความสามารถด้านการค้าแก่เกษตรกร ให้สามารถทำการค้าได้อย่างชาญฉลาด และเข้าถึงเทคโนโลยี

๒. วัตถุประสงค์

- ๒.๑ เพื่อเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจในตลาดสินค้าออนไลน์
- ๒.๒ เพื่อสนับสนุนช่องทางการจัดจำหน่ายสินค้าเกษตรออนไลน์

๓. เป้าหมาย

เกษตรกรในพื้นที่และเกษตรกรที่สนใจ จำนวน ๓๐ ราย

๔. ระยะเวลาดำเนินงาน

ตลอดปีงบประมาณ ปี ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐

๕. พื้นที่ดำเนินการ

ตำบลคลองสะแก

๖. กิจกรรม

- ๖.๑ ถ่ายทอดความรู้ตลาดสินค้าออนไลน์ จำนวน ๑ ครั้ง

๗. วิธีการดำเนินงาน

- ๗.๑ ประชาสัมพันธ์โครงการ
- ๗.๒ รับสมัครและคัดเลือกเกษตรกรเข้าร่วมโครงการ
- ๗.๓ ดำเนินการถ่ายทอดความรู้ให้แก่เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการ
- ๗.๔ ติดตาม ให้คำแนะนำแก่เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการ
- ๗.๕ สรุปผลและประเมินผลโครงการ

๘. งบประมาณ งบประมาณ ๙,๐๐๐ บาท

- ๘.๑ งบประมาณในการถ่ายทอดความรู้ ๑ ครั้ง จำนวน ๙,๐๐๐ บาท

๙. ผลที่คาดว่าจะได้รับและตัวชี้วัดความสำเร็จของการดำเนินงาน

- ๙.๑ เกษตรกรมีความรู้ความเข้าใจในเรื่องตลาดสินค้าออนไลน์

โครงการพัฒนาศักยภาพองค์กรเกษตรกรและวิสาหกิจชุมชน

๑. หลักการและเหตุผล

การส่งเสริมและพัฒนาเกษตรกรและองค์กรเกษตรกรให้เข้มแข็งและสามารถพึ่งพาตนเองได้นั้น ต้องเกิดจากกระบวนการเรียนรู้ร่วมกันภายในกลุ่ม องค์กรและชุมชนในการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ทั้งในระดับของการพึ่งพาตนเองและในระดับของการแข่งขัน โดยยึดเกษตรกรเป็นศูนย์กลางของการพัฒนา กลไกหนึ่งที่สนับสนุนให้เกษตรกรและองค์กรเกษตรกรได้รับการพัฒนาอย่างเต็มความสามารถไปสู่เป้าหมายดังกล่าว นั่นคือ การนำเอากระบวนการจัดตั้งกลุ่ม การบริหารจัดการกลุ่มในขั้นพื้นฐานไปสู่การเชื่อมโยงเครือข่าย การมีส่วนร่วม การเสริมสร้างกระบวนการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างเกษตรกรให้ช่วยเหลือเกื้อกูลกัน ให้มีความสามารถในการแสวงหาข้อมูล การวิเคราะห์ปัญหา กำหนดแนวทางในการพัฒนา การแสวงหาและการจัดการกับทรัพยากรในท้องถิ่นอย่างชาญฉลาด รวมทั้งการนำองค์ความรู้ ภูมิปัญญาท้องถิ่น นวัตกรรมและเทคโนโลยีการผลิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมบนฐานความคิดริเริ่มสร้างสรรค์มาใช้ในการสร้างมูลค่าเพิ่มสินค้าและผลิตภัณฑ์เกษตรมาประยุกต์ในการขับเคลื่อนการพัฒนางานส่งเสริมการเกษตร

๒. วัตถุประสงค์

- ๒.๑ เพื่อพัฒนาศักยภาพองค์กรเกษตรกรให้เข้มแข็งและสามารถพึ่งพาตนเองได้
- ๒.๒ เพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจในการดำเนินการเพื่อพัฒนาองค์กรเกษตรกรให้เข้มแข็ง

๓. เป้าหมาย

กลุ่มเกษตรกรหรือองค์กรเกษตรกรในพื้นที่ จำนวน ๒ กลุ่ม (๒๐ ราย)

๔. ระยะเวลาดำเนินงาน

ตลอดปีงบประมาณ ปี ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐

๕. พื้นที่ดำเนินการ

ตำบลคลองสะแก

๖. กิจกรรม

- ๖.๑ ถ่ายทอดความรู้การพัฒนาศักยภาพองค์กรเกษตรกร จำนวน ๑ ครั้ง
- ๖.๒ ศึกษาดูงานแหล่งเรียนรู้ จำนวน ๑ ครั้ง

๗. วิธีการดำเนินงาน

- ๗.๑ ประชาสัมพันธ์โครงการ
- ๗.๒ รับสมัครและคัดเลือกกลุ่ม/องค์กรเกษตรกรเข้าร่วมโครงการ
- ๗.๓ ดำเนินการถ่ายทอดความรู้และศึกษาดูงานให้แก่กลุ่ม/องค์กรเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการ
- ๗.๔ ติดตาม ให้คำแนะนำแก่เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการ
- ๗.๕ สรุปผลและประเมินผลโครงการ

๘. งบประมาณ งบประมาณ ๒๑,๐๐๐ บาท

- ๘.๑ งบประมาณในการถ่ายทอดความรู้ ๑ ครั้ง จำนวน ๕,๐๐๐ บาท
- ๘.๒ งบประมาณในการศึกษาดูงาน ๑ ครั้ง จำนวน ๑๖,๐๐๐ บาท

๙. ผลที่คาดว่าจะได้รับและตัวชี้วัดความสำเร็จของการดำเนินงาน

- ๙.๑ กลุ่ม/องค์กรเกษตรกร มีความรู้ความเข้าใจในการพัฒนาศักยภาพองค์กร
- ๙.๒ กลุ่ม/องค์กรเกษตรกร สามารถนำความรู้มาพัฒนาของกลุ่ม/องค์กรเกษตรกรของตนได้

โครงการส่งเสริมการใช้น้ำอย่างรู้คุณค่า

๑. หลักการและเหตุผล

น้ำเป็นปัจจัยหลักสำหรับการเพาะปลูกพืช การปลูกพืชจึงต้องให้ได้รับน้ำอย่างเพียงพอและเหมาะสมตามระยะเวลาที่ต้องการ สภาพการปลูกพืชที่อาศัยน้ำฝนตามฤดูกาลเพียงอย่างเดียว อาจมีโอกาที่พืชจะขาดน้ำในระยะใดระยะหนึ่งได้มาก เช่นเมื่อประสบกับปัญหาฝนทิ้งช่วงจนพืชขาดน้ำรุนแรงจนกระทั่งตายได้ หรือหากฝนตกมากเกินไปจนทำให้เกิดน้ำท่วมขังจนต้นพืชเหี่ยวเฉาเนื่องจากรากขาดอากาศจนกระทั่งตายได้เช่นกัน

ดังนั้นการจัดการให้พืชปลูกได้รับน้ำอย่างเพียงพอและเหมาะสมจะต้องใช้การชลประทานเข้ามาช่วย ตามความหมายแล้วการชลประทานเป็นการให้น้ำแก่พืชโดยการเพิ่มความชื้นให้แก่ดินเพื่อให้ดินมีความชุ่มชื้นพอเหมาะแก่การเจริญเติบโตของพืช และรวมรวมถึงการจัดการหาน้ำและการส่งน้ำเพื่อวัตถุประสงค์ดังกล่าวข้างต้นด้วย ในการจัดการชลประทานให้กับพืชปลูกจึงต้องคำนึงถึงน้ำ ดิน และพืชตลอดเวลา

๒. วัตถุประสงค์

๒.๑ เพื่อให้เกษตรกรมีความรู้ความเข้าใจและเห็นถึงความสำคัญในการใช้น้ำทางการเกษตร

๒.๒ เพื่อให้เกษตรกรมีความรู้ความเข้าใจในการจัดการน้ำทางการเกษตร

๓. เป้าหมาย

เกษตรกรในพื้นที่และเกษตรกรที่สนใจ จำนวน ๓๐ ราย

๔. ระยะเวลาดำเนินงาน

ตลอดปีงบประมาณ ปี ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐

๕. พื้นที่ดำเนินการ

ตำบลคลองสระแก

๖. กิจกรรม

๖.๑ ถ่ายทอดความรู้เรื่องน้ำและการจัดการน้ำทางการเกษตร แก่เกษตรกร จำนวน ๑ ครั้ง

๖.๒ ศึกษาดูงานการบริหารจัดการน้ำทางการเกษตร จำนวน ๑ ครั้ง

๗. วิธีการดำเนินงาน

๗.๑ ประชาสัมพันธ์โครงการ

๗.๒ รับสมัครและคัดเลือกเกษตรกรเข้าร่วมโครงการ

๗.๓ ดำเนินการถ่ายทอดความรู้และศึกษาดูงานให้แก่เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการ

๗.๔ ติดตาม ให้คำแนะนำแก่เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการ

๗.๕ สรุปผลและประเมินผลโครงการ

๘. งบประมาณ จำนวน ๒๔,๐๐๐ บาท

๘.๑ งบประมาณในการถ่ายทอดความรู้ จำนวน ๖,๐๐๐ บาท

๘.๒ งบประมาณในการศึกษาดูงาน จำนวน ๑๘,๐๐๐ บาท

๙. ผลที่คาดว่าจะได้รับและตัวชี้วัดความสำเร็จของการดำเนินงาน

๙.๑ เกษตรกรมีความรู้ในเรื่องน้ำและการบริหารจัดการน้ำทางการเกษตร

๙.๒ เกษตรกรสามารถนำความรู้ที่ได้มาใช้ในการบริหารจัดการน้ำในแปลงของตนเอง